

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Fundationer

Paa de Legata, som ere stiftede
af

PEDER LASSON,

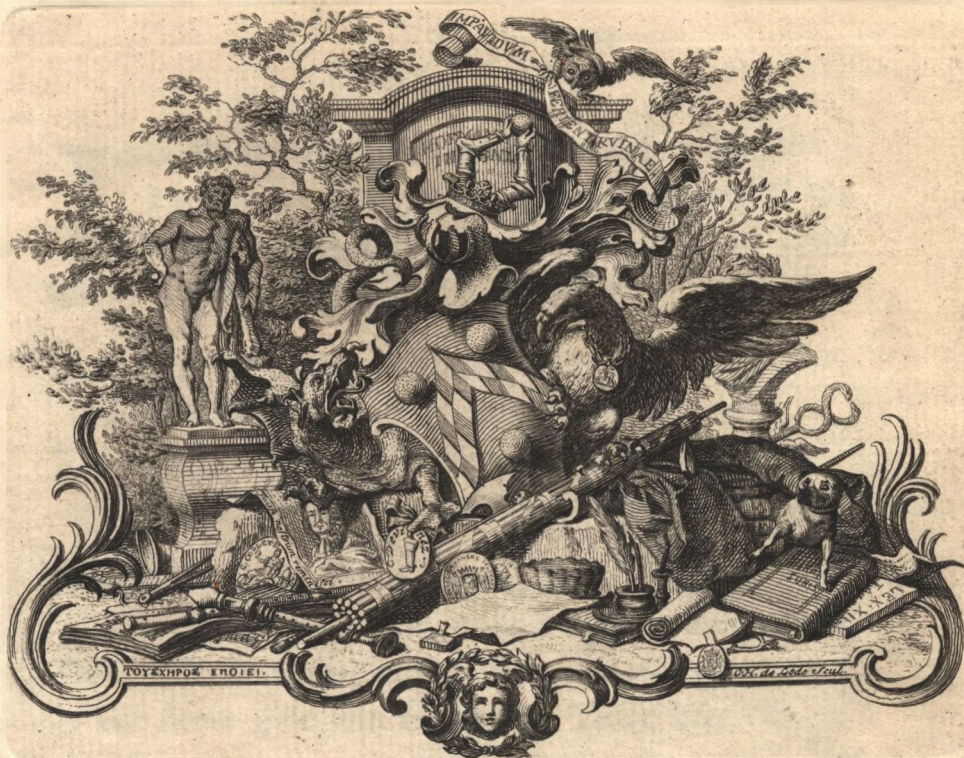
Justice-Raad, Assessor, og Referendarius i Høyeste-Ret, I. V. L.,

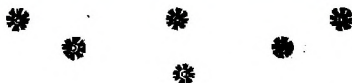
samt hans Liv og Levnet,

Udgiven af hans Broders-Sønne-Söns-Sön

TYCHO DE HOFMAN,

Hans Kongelige Majestæts Assessor udi Høyeste-Ret, og Hof-Retten,
Secreterer udi det Danske Cancellie, Medlem af de Kongelige Videnskabers Selskaber i Kiöbenhavn og London. I. V. D.

JustitzRaad LASSON har sig efterladt et Minde
Hos Slægt og Fremmede, som ikke glemmes her;
Men for hans Godhed og Velgierning Vi ey finde
En saa Erkiendtlig, som Du, Kiære Broder! er.

En meere Værdig ey har LASSONS Gave taget
End Du, af samme Byrd, hans Navn foræviger,
Som ingen haver för, det HOFMAN har behaget:
Af Begge To her er Roes-værdig Gierninger.

Den første Evne har til nyttig Brug hengivet
Udaf sit Gods, dernæst, hans Slægt det kommer til.
Den, lidet deraf fik, med Tak derom har skrevet:
Om flere giør som Hand; Det Tiden lære vil.

Vor PEDER LASSON kand nu meere kiendet være,
Da alle hans Portrait, og Dyd her faaer at see.
Dig, Kære Broder, Vi og samtligen skal ære,
Som har Familien ført i Hukommelse.

Enhver antegnet er udaf den ganske Stamme
Med flere, som hos Dem har fastfat Deres Boe:
Endeel af Adel-Stand, og Borger-Stand, er samme;
Gid de fremdeles maae kuns blive ved at groe!

Gud lad Dem blomstre faa til Verdens sidste Alder!
I Efterkommer, som seer dette prentet staae,
Skriv hvad Forandringer med Tiden forefalder,
Som Broder HOFMAN, I et Ære-Navn kand faae.

Jeg henlever
Kære Broder Din hulde Søster, og Tiener-Inde
C. A. P.

Rimes Adressées

À

Monsieur. de HOFMAN I. V. D.

Affesseur du Tribunal de la Haute Justice des Roïaumes, & de la Cour,
Secrétaire de la Chancellerie Danoïse, & Membre des Sociétés
Rojales de Copenhague & de Londres,

Par une de ses Alliées,

lorsqu' il donna au jour son Histoire de

Msr. P. LASSON I. V. L.

Conseiller de Justice, & Affesseur du Tribunal de la Haute
Justice des Roïaumes

de Sa Majesté Danoïse.

Notre Vie n'est qu'un Soufle, une Ombre passagère,
Et notre fragile Corps est une Cendre légère,
Dont la Mort invincible prouve l'Infirmité
Et qui sans le Merite, est comme s'il n'eut jamais été.

Le Masque tombe, la Rénommé reste, s'on trouve plaisir
De la transmettre avec soin aux Siecles à venir.
Mais Nous voions les Plaisirs naturels produire les efforts
D'aimer les Vivans, & de penser guere aux Morts.

J'admire l'Effet contraire de ta rare Science,
Et on ne peut trop louer ta grande Patience
En donnant au Public des Monumens par ce Traité
Après le Livre des DIMES, que ta Plume a tenté,

Tes PORTRAITS HISTORIQUES ont déjà répandu ta Gloire,
A` présent des FONDATIONS Nous allons lire l'Histoire,
Par là Tu fera connoître le généreux LASSON,
Dont la Liberalité Nous fait une si bonne Leçon,

Qv'avec Plaisir j'ai lûe dans ce present Volume,
Je le jure, qve Tu fais, c'est contre ma Coutûme,
Plus j'examine ta Réconnoissance, plus je la trouve belle,
Et pour la Table Généalogiqve, qvi a bien vu une telle?

Ainsi par tes grands Soins & par la dite Réconnoissance
Ces, qvi n'ont pas connu LASSON, perdront leur Ignorance,
Car en ouvrant ce Livre, on y verra d'abord
Sa Générosité, & à qvi, Il l' a faite par accord.

Par elle Tu a vu ROME, & tant de beaux Endroits,
Avantage interdit à mon Sexe, je ne sai par qvels Droits,
Car Nous réduire ainsi Toutes à l'Ignorance,
C'est abuser, Messieurs, tout franc de vôtre Puissance.

Enfin les Lecteurs libres de Préjugés & d'Envie
Verront dans cet Ecrit l'Histoire de la Vie
Du Frère de Celui avec ses Parens tour à tour,
De qvi 'Tu tiens ton sang, ton Nom, & le Jour.

Le Curieux & le Jaloux saura par cette Matière
Qve T'a fait voir tes Parens à une telle Manière

Monu-

Monumens de ton Esprit, qui fait, qu'on Te veut du bien,
· Quoique pour l'Apoinement, la Fortune encore ne
dit rien.

Mais Tu fais, cher HOFMAN, que de la Nature & de la Fortune
Nous voions souvent, comment les Bienfaits de l'une
Par l'autre, à nos Depens, sont souvent traversés,
Enfin! A' ce qu'on dit, nos Destins sont quasi balancés,

Ainsi la Vertu & la Constance sont l'unique Rémede
Par qui, du Ciel, enfin, on puisse obtenir l'Aide,
Tot on tard, quand Nous y pensons le moins, pour Nous
Il s'ocupe de lever les Obstacles, qv'oposoit le Sort jaloux,

Continue ta Patience, & travaille pour la Gloire!
Toi! qui as gravé ton Nom au Temple de Mémoire,
Sers avec Plaisir le plus aimé de Tous les Rois
Le grand FRIDERICH, qui T'a donné des Emp ois,

Des Services rendus, Il a Réconnoissance
Si tôt qu'Il les connoit, sa Main les récompense;
Pensé en attendant, que les Graces qui imortalissent
Sont d'un Prix bien plus grand, que celles, qui enri-
chissent.

Je Te fais cet Envoi sans nom: *N'importe! Devine!*
Cherche! Il n'est par loin; Tu le trouvera sans peine,
Je suis ton Amie, depuis bien des Années,
Et par mon cher Epoux, je suis de tes Apparantées.

Que dis-Tu de ce-ci ? Tu réposes ! Que faire ?
L'admirer , & le louer : Non ! Et quoi donc ? Te *Taire* ?
Quel Compliment ! quel *N'importe* , quel *taire* pour une Dame !
Pense-Tu peut-être ! Et que cela ne vienne d'une Femme.

Oui ! imprime le si , Tu veux , mais pour des certaines Raïsons
N'y mets point mon nom ; Sans cela ! plus nous ne nous
connoissons.

En y écrivant , je me suis amusée , mon Intention étoit bonne
Et pour cacher mon Nom , je ne l'ai montré à Personne.

Ainsi , sois sage ! & Te tais ! Le taire est mon Plaisir
Par là à favoir mon Nom , je verrai bien Leur Desir ,
Ah ! que je vai rire sous le Masque la plus rude Critique ,
Car qui me fait , en ce cas , la Censure publique !

Elle m'amusera avec Fruit , en m'appliquant au mieux
A son tems à montrer mon nom à mes Compatriots curieux
Bien des Raïsons m'ont empêchée d'envoïer ce-ci en forme
Mais est-il Poët , qui ne bronche , ou ne dorme ?

La Loi de Rimes , autant qu'une Autre , je sai la respecter
Mais pour nous Femmelettes Helicon est rude à monter ,
L'Amour de la Lecture , m'a fait par hazard Auteur ,
Et d'expliquer mes Sentimens sur l'Ouvrage du Docteur.

*Par le feu la langue
s'écrit sur le
n'est pas Mlle.*

Mange

Mange skriver uden Föye,
Mange og med værdig Pen,
Læfere, kaff dog et öye
Paa Justitz-Raad LASSON'S Ven,

Der opliver Mandens Minde,
Nu det næften ude var.
Kand Du andet heri finde,
End en Gierning fom er rar.

Du derfor en billig Ære
For vor Hofman bære maae,
Som fig lader möysomt være,
Slige Samlinger at faae.

Er det derimod dit Tykke,
Diffe Ax, de fankes læt?
Saa forfög engang din Lykke,
Förend Du fordömmet slet

Den, fom ey fin Fliid vil spare
At oplyse Efter-Mænd
Om de Ting, der næften vare
Borte af Hakommelsen.

G. 16. Nov. 1752.

Si rever af din hulde Broder og Tiener

J. N. P.

Ob. L.

Det

Det viiſte og viſſeſte

Monument ,

Hvorved

Dyden efter Döden

Kand foræviges,

Betragtet

Da

Velædle og Velbr. Hr. Aſſeffor

TYCHO DE HOFMAN

Lod ved Trökken udgaae

Justice-Raad **PEDER LASSONS**

Liv og Levnet etc.

Til et lidet Ære-Minde fremfat

Af den

Velædle Autors

ærbödige og skyldigſte Tienor

N. HURTIGKARL

Præpoſ. Liusgaardenf.

Grönbek Preſte-Gaard

D. 1. Novembr. 1752.

Hvad LASSON! om Du i dit Stöv
Fornam og kunde finde

Hvad Roes og Løv, hvad Ziir og Löv
Der pryder nu dit Minde?

Dit Købber, Marmor er forbrændt,
Ild har din Grav-Skrift tæret;
Var Altret ey, da nu ukiendt
Dit Grav-Sted havde været. v. p. 36.

Saa ſinelter, mulner, falder born
Metal og Marmor - Steene,
Saa grønnes ofte ſaae kort
Vor Graves Palmc - Greene

Og om end Monumentet ſtaer,

Som ævig Pyramider,

Vort Navn og Minde dog forgaer

Til ſine viſſe Tider.

Kamp, Marmor, Købber, Guld og Staal,

Og hvad vor Grav-Stød ærer,

Ey Vidne om vor Dyd, men Maal

Og Dödelighed bærer.

For Döden Dyden dette har,

Naar Steen og Staal maas ſvinde,

Bort med de Döde, Dyden ſtaer .

Da udi ævigt Minde.

Den

Den store Mand Gud felv begrov,
Hvis Grav ukjendt er bleven,
Hans Dyd dog ey med ham henfov,
Men er til Minde skreven.

Hvad hjælper om end Kamp og Strøm
Kand sig Vi er' døde,
Naar Eftertidens Pen og Preen
Gjør vores Afkom røde.

Lykkelig LASSON! Skönt din Grav
Sit Marmor er berøved,
Da Ildens Brand i samme Lav
Saa mangan en bedrøved.

Nu Baal og Brand, nu Ild og Vand
Ey brænde skal og dæmpe
Din Æres Roes, som Mand fra Mand
Mod Tiden felv skal kæmpe.

Din Dyd, din Godhed, Gavnildhed
Du viiste udi Live,
Er som den Grøde-fulde Sød,
Der stedse Frugt skal give.

Hvad! om du for det første saae
Din Stamme-Tavles Længde,
Og der blandt alle Stænder itaee
Din Slægt og Byrd i Mængde.

Hvad! om dernæst du saae dem, som
For dine Gavers Renter,
Fra Tydskland, Frankerig og Rom
Sig Lærdoms Rigdom henter.

I Star, i Krig, i Chor du fandt
Af Fremmede og Dine
Saa mangan Landet nyttig Mand,
Som ærer Dig, og Sine.

Hvad! om Du kunde løse frem
I disse ziirlig Blade,
Du meget meere fandt i dem,
End paa din brændte Plade.

Til Skoler, Brude, Fattige,
Og hvad du skænket haver,
Slet intet glemmes her af de
Ulignelige Gaver.

Du spurde vel, hvo paa dit Støv
I Eftertiden tænker?
Og hvo der disse Æres Løv
Dig udi Graven skænker?

Det er *Affsør* HOFMAN, som
Dit Marmor vil oprette,
Og dig mod Glemfomhedens Dom
Et varigt Minde satte.

Med andre Braves Levnets Løb
Hand dit og skrevet haver,
Hand nu i disse Blades Svøb
Beskriver dine Gaver

Hand er udaf din nærmest Slægt,
Og dine Fodspor træder.
Saa Hand og Du i lige Vægt
Sig ved hverandre glæder.

Thi Hand paa Femte Aar blandt Dem
Lar' see sin Fliid. og Gaver,
Hvor Du i Fire Gange Fem
Med Ære siddet haver.

Din Godhed og din Gavnildhed
Til Hannem ogsaa rakte,
Og Hand nu til Taknemlighed
Dig Frugt og Rente bragte.

Beklag nu ey din Marmor-Steen,
Din brændte Kobber-Plade:
Alt er oprøttet ved hans Pen
I disse ziirlig' Blade.

För gik man til dit Monument,
For kuns din Död at skue,
Men nu din Dyd gaar ud paa Prent,
Og trodser Ildens Lue.

Naar Pyramider tæres hen,
Metal og Marmor falder,
Da LASSONS Roes ved *Hofmans* Pen
Staaer til den sildig Alder.

Hvis, Hr. *Affessor*, Ædle Ven,
Undseelse ey holdte
Min Haand tilbage og min Pen
Paalagde Tausheds Bøldte,

Jeg af vor fordums Skolegang
Da gjorde mig en Ære, (1)
Og ønskede Ham en Ære-Sang
Med LASSON at frembære.

Men Dyden ikke laane tør
En Fremmed Dragt og Klæde,
Det er mig nok, jeg nu som för
Er fyldt med Haab og Glæde.

Faa haver høfter større Frugt
Af LASSONS milde Gaver,
Og ingen prydet har saa smukt
BERÖMTE DANSKES Graver,

Hvert af de store Mænds Portrait,
Hver Slægtes Palme-Greener,
Hver Dyds Exempel sig som Et
Til Autors Roes foreener.

Bliv, Ædle HOFMAN, bliv kuns ved
Med lige smukke Skrifter,
Hænd sig blandt store Mænd et Stød
Ved Pen og Pensel stifter.

HanLASSONS Skiænk blandtFremmed' ey
Forgiæves vilde tære,
Med Tiden Dyden baner Vey
Til LASSONS Maal og Ære.

Den langsom Lykke finder sig
I fulde Maal og Maade,
Og dertil ønskes hiertelig
Ham Guds og Kongens Naade.

(1) *Moderator Studiorum*
Autoris hujus Libri
sui VIII. An.

Ja! for det Træ, hvis Roed og Top
 Er vox't saa høyt i Væiret op
 Ved Guds og Kongens Naade;
 Det glæder jo enhver i sær
 De ædle Frugter, det nu bær,
 Er meer end overnaade.

Jeg best kand være Vidne selv
 Om Gavn af denne Stam-Tabel;
 Gid Greener, Qvister, Poder
 Maa sig udbrede paa det Træ,
 Saa finder mine og vel Læ
 Derunder, Jeg formoder.

H. THORNING.

Nebsager
 Ao. 1752.

Preft til Nebsager og Bierre Meenig-
 heder udi Bierre-Herret.

Endskiönt en Broder ey den andens Roes bör skrive,
 Enhver mig dog tilstaaer, at dette Verk kand blive
 For Efterkommerne til Nytte og til Gavn,
 Og kand forævige afgangne LASSONS Navn.
 Thi de af Stammen kand saa meget heraf lære,
 Om de studere vil, at de for andre fleere
 I Trende Aar kand see, hvad andre Lande har
 Foruden Dannemark, af det som kaldes rar.
 Og det som vigtigst er, de Videnskab skal lære,
 Paa det de siden selv til Föde-Landets Ære
 Saaledes tiene, at de gavnlig være kand,
 Og takke LASSON, som hialp dem til denne Stand.
 Ja Eftermanden kand det ogsaa meget gavne,
 At det, som laae i Skiul, og mange maatte savne,
 Er nu ved dette Verk for Öyne klarlig lagt,
 Og intet fattes, som jo tydelig er sagt.

En-

Enhver maae takke Dig med Billighed og Föye,
At Du i alle Vraaer har fögt med megen Möye
At samle paa et Blad faa stor en Stamme-Flok,
Man ved et öyekast faaer Efterretning nok.

SELV-EYER BRYDE-FOLK Vor' Fædre have været,
Som selv har plöyet, og af Bönder-Gods sig næret,
Stam-Tavlen viser os fra dennem mange som
Nu eyer Jorde-Gods i Riget runden om.

Saadan Familien i Jylland er oprunden,
Og ved Guds Forfyn er Endeel udaf den funden
At have bragt det vidt; Ved Danske Kongers Haand
Har de nydt Adels-Tegn, og Ridderlige Baand.

Ved Danske Kongers Gunst, som dennem har bæret
Med Plads i Embeder, hvor de har tienlig været,
De i Forretninger har vifet Troskabs Pandt,
Saa KongerDyd hos dem, de Naade hos Dem fandt.

Naar Slægtens Skiæbne faa betragtes, vi Gud takker;
Thi Trende Secula nu mestendeel bortlakker,
At vor Familie fit Slægt-Register kand
Fremvise ordentlig af Jyder, Mand for Mand,

At

Hvorved vor Tanker maae omvanke, og betragte
Hvor underlig det gaaer, vi dagligen kand agte,
At en Slægt kommer op, en anden strax gaaer bort,
Eens Afkom bliver ved, en andens varer kort.
Ja en Slægt kommer op, en bortdøer og forglemmes,
En efterlader det, hvorved hans Slægt forfremmes,
En anden ved sin Dyd og Fliid opsvinger sig,
En anden ved sin Sved kand ikke blive riig.
Jeg slutter som din Bog; For resten Gud giv Kræfter!
Saa kand Vi haabe, at Du viiser meer herefter:
Imidlertid med Lyft Vi dette læse vil,
Indtil Vi seer din Pen os bringer meere til.

Skierilgaard, i Novembr. 1752.

H. de HOFMAN.

Da jeg havde formodet, at flere Elskere af sligt, som angaaer denne Materie, vildet have rekke Haanden ved *Pranumeration* til dette Verks Befordring, og derved give mig desto tryggere Anledning til dets *Continuation*, saa vil jeg til en underdanigst og skyldigst Takfigelses Kiende-Tegn anføre deres Navne, som ved *Pranumeration* haver fundet for godt hertil at giøre Forskud, helst da ingen af Dem derom er anmodet, uden i Almindelighed ved *Avertissementet*, som med Aviferne er fuldt:

Hans Höy-Grevelige Excellence, Hr. JOH. LUDEVIG HOLSTEIN, Greve til *Ledreborg*, Ridder af Elephanten, første Geheime-Raad udi Conseilet, Ober-Secreterer udi det Danske Cancellie &c.

Hans Höy-Grevel. Excellence, Hr. CHRISTIAN LERKE, Herre til *Östrup* &c. Ridder af Elephanten, General af Cavalleriet, Ober-Secreterer udi Krigs-Cancelliet &c.

Hans Excellence, Hr. CLAUS REVENTLOU, Ridder af Elephanten, Geheime-Conferentz-Raad, Præsident udi Höyeste-Ret &c.

Hans Höy-Grevelige Excellence, Hr. CHRIST. FRIDER. LEVETZAU, Herre til *Resstrup* &c. Ridder af Elephanten, Geheime Conferentz-Raad, General-Lieutenant &c.

Hans Höy-Grevel. Excellence, Hr. ADAM GOTTLÖB MOLTKE, Greve til *Bregentved*, Ridder af Elephanten, Geheime-Raad, Ober-Hof Marschalk &c.

Hr. JOHAN ALBERT WITH, Ridder af Dannebrog, Stifts-Amtmand over *Viborg* Stift &c.

Hr. GUSTAV GRÜNER, til *Margaard*. Ridder af Dannebrog, Kammerherre, General-Major af Infanteriet, Commandant paa *Kronborg* &c.

Hr.

- Hr. HANS FRIDERICH LEVETZAU, Stam-Herre til *Oxholm*, Ridder af Dannebrog, Kammerherre og Stifts-Amtmand over *Aarhuus* Stift &c.
- Hr. Grev OTTO MANDRUP RANTZAU, Arving til *Rosenvold* og andre Grevskabet tilhørende Gaarder, Kammerherre, Stifts-Amtmand over Island, og Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. CHRISTIAN v. STÖKEN, til *Gammelgaard*, Kammerherre, og Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. WILLUM BERREGAARD, Stam Herre til *Kølbygaard*, Herre til *Borreby*, Kammerherre, Assessor udi Høyeste-Ret.
- Hr. WERNER ROSENKRANTZ til *Krabbesholm*, Kammerherre, Amtmand over *Dueholm* &c. Amter.
- Hr. SEVERIN LÖVENSKIOLD til *Birkholm* og *Vogensjerup* &c. Conferentz Raad.
- Hr. Baron JENS JUEL WIND, Friherre til *Fuellinge*, Kammer-Junker, Assessor i Høyeste-Ret &c.
- Hr. Baron CONRAD DITLEV KNUTH, Friherre til *Conradtsborg*, Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. LAURITZ THURAH til *Börlum-Kloster*, Oberst, og Hof Bygmester.
- Hr. GERT LICHTENBERG til *Bistrup*, *Engelsholm*, *Sereslevgaard* &c. Etatz-Raad &c.
- Hr. PEDER FRIDERICH v. SUHM, Etatz-Raad, &c. er i *Trunbiem*.
- Hr. BOLLE WILLUM LUXDORPH, Etatz-Raad, Assessor udi Høyeste Ret, Maître des Requêtes &c.
- Hr. HENRIC HIELMSTIERNE, Etatz-Raad, Assessor udi Høyeste Ret, virk. Secreterer i det Danske Cancellie &c.
- Hr. HENRIC STAMPE, Etatz-Raad, General Procureur, og Professor juris &c.
- Hr. JENS POULSON til *Ganderupgaard*, Oberst-Lieutenant af Infanteriet.
- Hr. THEODORUS FINEK, Arving til *Dalund*, Kammer-Junker, Assessor udi Høyeste-Ret &c.

- Hr. JOACHIM OTTO SCHAK, Arving til Stam-Huusæt *Rarlovdsdal* &c. Herre til *Sneumgaard*, Kammert-Junker, Assessor i Høyeste-Ret.
- Hr. TERKILD KLEVENFELD, Justice-Raad og Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. BREDE MUNTHE til *Bekkeskou*, Justice-Raad og Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. JOHAN FINKENHAGEN, Justice-Raad og Inspector over Waysen-Huusæt i Kiöbenhavn, 2 Exemplarer.
- Hr. JOAKIM POULSON til *Waar*, Justice-Raad.
- Hr. FRIDERIC CHRIST. ESMARK, Justice Raad, og Hans Kongel. Maiestæts Cabinet-Secreterer.
- Hr. ANCHER ANDREAS v. SUHM, Justice-Raad og Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. JOHAN BARTHOLOMÆUS BLUHME, Överst Hof-Prædikant, og General-Kirke-Inspector.
- Hr. PEDER BAKMAN, Jægermester, og Over-Förster i Jylland.
- Hr. HANS DIDERIC BRINK SEIDELIN, Stam-Herre til *Eriksholm* og *Hagested*, Assessor udi Høyeste-Ret &c.
- Hr. LUDVIG HEMMER, Professor, og Rector udi Aalborg.
- Hr. CARL DEICHMAN, Cancellie Raad, Medlem af det Kongelige Danske Selskab.
- Hr. HANS HOFMAN til *Skieritgaard*, Cancellie Raad, Medlem af dito Selskab &c.
- Hr. MOGENS MUHLE, Cancellie-Raad, boer i *Odense*.
- Hr. JUST JERMIIN til *Aufsumgaard*, Consistorial Raad, Prest til *Hierm* &c. Menigheder.
- Hr. PEDER STAVANGER, Krigs-Raad og General-Commissariat-Skriver.
- Hr. NIELS HOFMAN til *Raunstrup*, Lands-Dommer udi Siælland &c.
- Hr. FRANTZ THESTRUP, Arving til *Mariagers-Kloster* Lands Dommer i Jylland &c.
- Hr. JOAKIM RODENBORG, Cancel. Raad, boer i *Horsens*.
- Hr.

- Hr. HANS WILHELM KAALUND, Capitain-Lieut.
ved det Synder Jydske National Regiment.
- Hr. SÖREN JÖRGENSEN, Rådmænd i *Kjöbenhavn*.
- Hr. JENS HOFMAN til *Kaas*, Kammer-Affessor.
- Hr. JACOB WILHELM v. ASPEREN, Cancellie-Secreterer &c.
- Hr. HENRIC CHRISTIAN WORM til *Bramminge*, Cancellie-Secreterer.
- Hr. CHRISTIAN MÖRK, Kammer Secreterer &c.
- Fr. ANNA MARIA POULSON, *Christian Lindes* Frue til *Bekmark, Holmgaard, Uldfund* &c.
- Hr. CHRISTIAN FISKER til *Allinggaard* &c.
- Hr. JOHANNES JUULSON til *Lyndrupgaard* &c.
- Hr. CHRESTEN LINDE t. *Tyresbek, Kiørgaardsholm* &c.
- Hr. CHRESTEN LINDE, Arving til *Bekmark, Holmgaard* &c.
- Hr. HANS HENRIC LICHTENBERG, Arving til *Bistrup* &c. Hr. Etatz-Raad *Lichtenbergs* eneſte Søn.
- Hr. JACOB LANGEBEK, Archivarius udi det Kongel. Geheime Archiv.
- Hr. STEPHEN CORTZEN, Cand. Juris. 2. Exemplarer.
- Hr. SÖREN GLUD, Arving til *Fensgaard*.
- Hr. CHRIST. GEORG HALKUS, Arving til *Langholt*.
- Hr. J. P. HERSLEB, Rector udi *Chriſtiania*.
- Hr. HANS GLUD, Preſt til *Glud og Hiarnöe* Men. i Jylland.
- Hr. CHRISTIAN CARL PLESNER, Preſt i *Raarup*.
- Hr. JENS BEK, Preſt t. *Heimbek* og *Svininge* Men. i Siølland.
- Hr. CASPER PETER ROTHE, St. Jur. & Hiſt. Patr. Cultor.
- Hr. PEDER MOLLERUP BALLE, Stads-Conducteur i *Kjöbenhavn*.
- Hr. ULRICH EDINGER, Borger ibidem.
- Hr. PEDER PEDERSEN NYGAARD, Borger og Stads-Lieutenant ibidem.
- Hr. JÖRGEN HÖG, i Jylland.

Udi Sjælland leverede udi det Forløbende Seculo

Jacob Mogensen gift med Karen Niels Datter

Disse Friende ere føde af overstaende Forældre og Olde Nædre som vare Selv-Liere-Brydere Folk og boede i Sjælland udi Viborg Stift hvor De evede Gode som med videres kands sees i dette hertil hørende Skrift. Denne Jacob og Karen Mogensen boede i Lemsestød hvor hand døde en gammel og etat hand havde været Trede ganee gift. Med denne Første Hustru Karen Niels Datter havde hand børn, og ingen med de Iste. Deres Sønnesøn var Justitice Raad Peder Lassen som har oprettet aakullige Legata, hvis Direction og Brug hans nærmeste Stegt frem for andre efter Fundationens skal nyde. Thvilt og haver givet Andledning til denne Stam-Tavle som er offentlig af Grav-Skrifter, Stigte og acurat og famlet, og udgivet Aar 1752 af bemelte P. R. Lassen's ælfte Broders Sønnesøns Søn-Niche de Hofman. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Niels Jacobsen

Hand boede først udi Nygaard ved Skanderborg hvor hand aar 1522 fik til ægte Margorethe Christophers Udt. on. vsteni-medens Hand der var Slots-Skriver. Hand døde aar 1595, og liges med sine 3^e Døtre som døde uden Afkom, begravne udi Doure Kirke. Hvor Deres Ligsteen sees med Hendes Fædre og Modrens Vaaben, som paa den Venstre Side her viises afteget. Hendes Esterlate fløttede til Randers, hvor hand blev Borgemeester, og en velhavende Mand; giftede der aar 1596 en Enke Maria Peders Lassen, hand lod sin ælfte Søn kalde HOFMAN efter hendis første Mand, og den anden LASSON, efter hendis Fæder.

Cathrine Niels Datter Karen Niels Datter Maren Niels Datter Margrete Niels Datter Søren Hofman Peder Lassen Anna Niels Datter Jacob Nielsen Mette Niels Datter

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Maria Hofman Søren Hofman Thøger Hofman Karen Hofman Margrethe Hofman

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Johanna Lassen Jacob Lassen Hans Morhof Andreas Lassen Catharina Lassen

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Mette Niels Datter Margrethe Niels Datter Søren Hofman Peder Lassen Anna Niels Datter Jacob Nielsen Mette Niels Datter

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Anna Catharina Hofman Søren Hofman Thøger Hofman Karen Hofman Margrethe Hofman

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Mette Niels Datter Margrethe Niels Datter Søren Hofman Peder Lassen Anna Niels Datter Jacob Nielsen Mette Niels Datter

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Anna Catharina Hofman Søren Hofman Thøger Hofman Karen Hofman Margrethe Hofman

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Mette Niels Datter Margrethe Niels Datter Søren Hofman Peder Lassen Anna Niels Datter Jacob Nielsen Mette Niels Datter

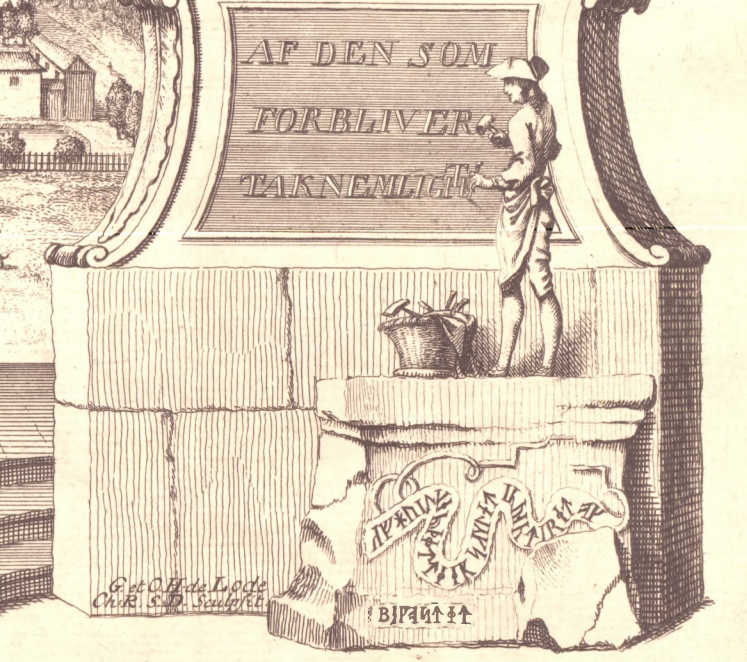
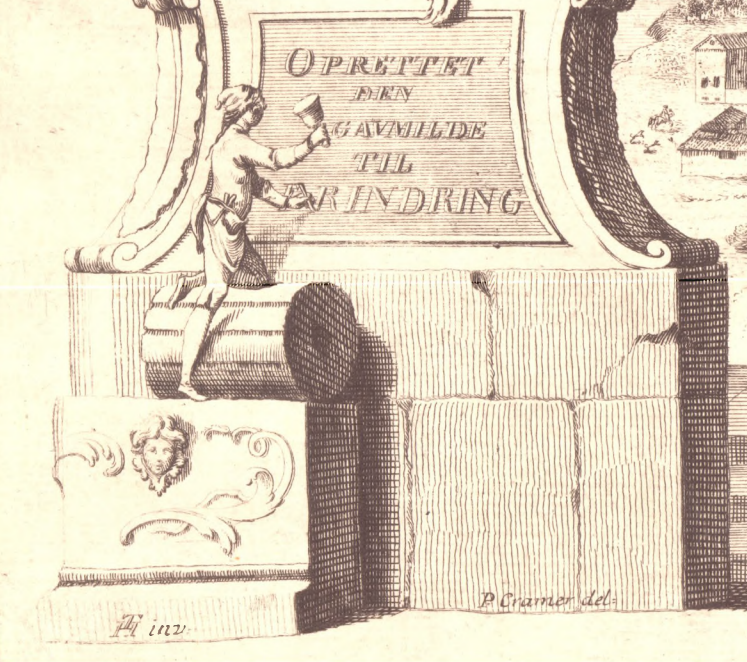
Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Anna Catharina Hofman Søren Hofman Thøger Hofman Karen Hofman Margrethe Hofman

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

Mette Niels Datter Margrethe Niels Datter Søren Hofman Peder Lassen Anna Niels Datter Jacob Nielsen Mette Niels Datter

Hand har udi Aar 1656 givet 100 specie Rtl. til den latinske Skole i Randers. De her forekomende Adelige Deres Vaabener sees paa den Høyere Side, og Patriorum, og andras paa den Venstre Side.

OPRETTET DEN UGENVLIGE TIL BRINDING

AF DEN SOM FORBLIVER BANNEMILDE

Sign. efter Skild. af Cramen.

Kaaber. Stuk. af O. H. de Leds.

NIELS IACOBSEN Borge-Mester i Randers. F. 1624. 68 Aar g. **MARIA PEDERSDATT. LASSON**
hans hustru. blev Enke efter H. i 11 Aar. F. 1635. 60.
DESSE VARE SÖREN HOFMANS D. M. O. og J. R. PEDER LASSONS KIÖDL. FOR ÆLDN.
Om NIELS IACOBSEN sees Fortal. p. XXII. og siden pag. 6. Om Hende sees pag. 12. 14. og Deres Epitaph. pag. 15.

Over det
den ene
Sukker,
Med for-
agt den
anden
Seer.

De er
kuns To
Börne
Dukker,
Jeg ey
græder
eller leer.

Cramen del.

O. H. de Leds. Sild.

Idrig har Dannemark
paa eengang seet saa
anseelig, og höyst-
prifeligt en Stiftelse
af Bygning og Ind-
retning, som denne
Hans

Hans Kongelige Majestæts saa nyligen udi Sin Residentz-Stad til det almindelige Beste haver fundet for Godt at lade anlegge, hvilket enhver med störste Billighed bör ansee, som ikke den mindste af saa mange gode Anstalter, som Hans Kongelige Majestæt til sine Underdaners Nytte, og sit Navns udödelige Ihukommelse lader indrette, hvorved tillige iblant andet opmüntres Private Folk til at beviise Kiærligheds Gierninger efter deris Formue, og ligesom opvarmes til Gavmildhed, da man tydelig seer, at vore Tiider ere ligesom blevne koldere til at indrette Stiftelser, end de forrige haver været; Disse Betragtninger haver ikke alleene givet mig et slags Anledning til at udgive efterhaanden Samlinger af *Fundationer* paa adskillige Stiftelser, tillige med en kort Historisk Fortælling, saavel om deres Givere, som om hvad Skiæbne deres Legata haver havt, men til dette mit Forsæt er jeg endnu bleven bestyrket af trende Breve fra Tydskland fra en, som før resten er mig ubekiendt, ved Navn *D. G. Riech*, der har anmodet mig at skaffe ham Udskrift af de *Fundationer*, i følge hvilke, saavel Hendes Majestæt vor Allernaadigste

ste Enke-Dronning SOPHIA MAGDALENA har funderet *Walløe*-Stift (hvis anseelige og prægtige Indretning giver Os og efter-Tiiden et klart Vidnesbyrd om Hendes Majestæts retskafne Naade, og medfødte Godgiørenhed), som andre Gavnilde haver oprettet *Femmeltofte, Roeskilde, Stofringgaard, Estvadgaard*, og andre deslige Fruer, Enker, og Frøken-Klostere her i Rigerne, hvilke han udi en Samling, andre saadanne Stiftelser udi Tydskland omhandlende, vilde lade udgaae. Men da det, imod min Villie, ey har været udi min Formue at efterkomme hans Forlangende, jeg ogsaa har syntes, at det var rimeligere baade for Accurateffens skyld med videre, at saadan af os selv først blev given for Lyset, hvortil jeg vil forvente mine Lands-Mænds Undsætning. (1).

(1) Med at vilde meddele mig rigtige Copier af Fundationer til Legata hørende, samt deres Fata med videre, hvad der kunde angaae Fundatorene; Da jeg ikke skal spare nogen Umage, efter Omstændigheder at give saadant ordentlig for Lyset, paa den Maade, som jeg haaber at det kunde være Publico til Nytte og Fornøyselse. At det tilforn har været i Verk at Fundationerne skulde have været trøkte sees af følgende,

De første, som af dette Lands Fundation-
ner ere trykte, ere disse, som jeg udi Aaret
1741 lod udgaae *Herlovsholm* anbelangende,
efter hvilke, jeg ved dette Skrift begynder med
de Fundationer, hvoraf jeg selv har nydt den
vigtigste godt ad. Men saa meget, som jeg
formeener at der kand siges om den Nytte, der
er ved at bekiendt gjøre de oprettede *Fun-
dationer*, hvorved Givernes Villie ventelig
desto

gende: Da der udi Aaret 1683 den 17 Febr. udgik et Kongel. Rescript
at indleve samme. Hvilken Ordre mange Aar efter blev fornyet
ved en Kongelig trökt Forordning af 12 April 1715. At fidemerede
Copier af Fundationer, Gave-Breve &c. skulde inden den 1 Januar 1716
udi det Danske Cancellie, uuder 100 Rdlr. Straf tik de Fattige, indleve-
res. Efter hvilken Befaling den fuldstændigste Samling af Fundatio-
ner skal være indsendt, som ventelig nogen Tiid bliver samlet, i Hen-
seende til, at adskillige Originaler udi saa lang en Tiid efter kand være
bleven forkomne. Bemeldte, udi Cancelliet indsendte, Copier havde
følgende Skæbne: De bleve paa engang desfra overleverede til da
værende Stællands Biskop *Worm*, som havde paataget sig samme at
bringe udi den Orden, at de efter sidste ommeldte Forordnings Ind-
hold ved trökken kunde blive bekiendt giorte, men da den store Ild-
brand 1728 udi Kiöbenhavn paakom, gik ikke alleene disse Documen-
ter tillige med Bispe-Residentzen bort udi Rög, men adskillige Legats
fik paa samme Tiid saadant Skaar, formedelst deres Capitaler, som
vare satte udi Gaarder, at saadant neppelig igien bliver oprettet. Siden
blev udstæd Kongelige Rescripter af 17 Mj 1742, og 28 Sept samme
Aar, at Copier af Fundationer &c. til Stifts-Aankændene og til Övrig-
heden skulde indleveres med videre. See ogsaa de Latinske Skoles
Forordning af 17 Apr. 1739. Art. 50.

desto bedre kunde efterkommes, og derved andre opmuntres til at oprette Stiftelser, som dertil haver Formue, og de, som derved bør have Opsyn, veed hvilke samme Gave skal nyde, og disse igien kand vide, hvad de bør at oppebære, saa vist er jeg forsikret om, at **mange** vil paaftaae, at dette formedelst **adskillige Uleyligheder** ikke burde skee; Dog tænker jeg, at de fleeste Stemmer falder derhen, at *Foundationers* Publication ey kand forarsage nogen Skade, men samme derved bedre, som sagt er, kand i agt tages, og *Fundatoris* Villie skee, samt han derved kand faae den ham tilkommende Tak og Ære, som *Directores* og *Distributores* undertiiden tilegner sig. At der for resten jo herover (i hvor meget jeg end ønskede enhvers Bifald) vil falde mange Slags Domme, er jeg vist forsikret om, helst da mig af Erfarenhed noksom er bekiendt mine *Lands-Mends* fine Smag, som ikke gierne vil see noget uden det, der udi alle Maader er fuldkommen, hvilket bliver vel ligesaa lidet at opnaae, som at kunde fornøye enhver? Een kand ikke tole, at man melder om deres Tilhørende de bekiendteste Sandheder, som man ikke kunde

udlade, uden at være en utidig Hyklere; helst, naar undertiden saadant tilforn af de troværdigste Skribentere alt er bekiendt giort. Andre holder för, at der ikke bör tales om deres Paarørende og Forfædre, hvis Fortienister de förmeener; at være saa store, at de ikke engang kand beskrives, og derfor hellere seer deres Ihukommelse gandske at uddöe.

Men som jeg ingenlunde har i Sinde ved denne Fortale, efter den almindelige Brug, at aftvinge Læseren nogen Roes, eller bevæge ham til, at tilside sætte ugrundede Domme, saa vil jeg forbie gaae resten, som jeg derom kunde melde, og optage de imod mig gjorde billige Erindringer med Taknemmelighed; Hvad de urimelige Betænkninger angaaer, saa vil jeg med den Koldfindighed anhøre samme, som udi slige Tilfælde, efter Omstændigheder kand være fornöden, og tænke: at hvad jeg taber ved nogles Misfornöyelse, haaber jeg igien at vinde ved andres Bifald. Jeg tilstaaer gandske vel, at hvad denne Begyndelse angaaer, kunde det
maa-

maaskee have været bæder, at den var bleven udgiven af en anden end af mig, men ventelig, havde jeg ikke paataget mig samme, faa mueligt Efterretningerne i sin Tiid endnu kunde bleven vanskeligere at samle, end det nu har været for mig, altsaa vil jeg lade det udstaae sin Prøve.

I fald jeg har udført *Justice-Raad* LASSONS Levnet noget vidtløftigere end endeel af andre Legatorum deres Historie ventelig kand blive, faa bør dette lettelig at skienkes mig, saavel i henseende til den private Fordeel han har foraarfaget mig; som til den Nytte han har tilveyebragt det almindelige Beste, da baade faae af hans Stand har givet saa anfeelige Summer dertil, som han, faa og de andre Tienester han har beviist sit Fædreland, baade i henseende til sine Gefandtskaber (I), saavelsom siden, da han var en
af

(I) Han var Aar 1644 med Canceler *Juss Hög* udi Gefandtskabet til *Osna-bryge*, og Aaret efter blev han forsendt til det *Rommerske-Køjserslige Hof*; hvorthen jeg finder, tillige med følgende af *J. R. Lassons* egne Ori-

af Hoved-Mændene for at sammen-sætte vor *Danske-Lov* (I), som et faa bekiendt Mester-Stykke.

Jeg tvivler ingenlunde paa, at denne, til dette her for Lyset kommende Verk, henhørende *Genealogiske Tavle*, jo vil falde mange udi öynene med adskillige Omstændigheder

Originale Efterretninger : At han blev sendt med Titel af *Abgesandter*, eller promiscue *Abgeordneter*, og da han Aar 1646 hjemkom aflagde han selv personlig Regenskab for *Hans Majestets* Kong CHRISTIAN IV. som gav ham sin Haand at-kysse, og ved sin Sön Grev *Waldemar* lod hannem nogle gange tildrikke, og synderlig Naade tilbyde.

- (1) Til hvilken at indrette, han iblant andre fik Aar 1661 Kongel. Ordre : Udaf adskillige hans förste Udkaster til dette magtpaaliggende Verk, har jeg seet hvor meget han har været Elskere af de Romerske Love, og som han saavel havde inde, at han udi Begyndelsen har havt megen Umage ved at indrette sine Meeninger efter de Danske Ordinater og disse Landes Beskaffenhed. Dette Arbejde er ellers af ham med övrige Til-Forordnede udi hans Huus med Flid og Fremgang foretaget, hvortil de ofte af Cancellern Grev *Griffenfeld*, saa meget bleve opmuntrede, at de til dette Arbejdes Fuldbyrkelse udi Aaret 1675 vare hverdags Eftermiddag udi J. R. *Laffons* Huus til Kl. 6. forsamlede. Dette Verk blev ellers efter bemeldte Greves Fald til Cancellen *Ablefeld* udleveret; herom gives videre Underretning paa denne Bogs 29 Side,

der; Men jeg haaber at faa snart, som den uprævenerede vil giøre sig Umage alleene at læse en af de udi denne Bog anførte *Fundationer*, da der lettelig kand sees, at en *Stam-Tavle* uforbigiengelig giordes fornöden, for deraf at udfinde, hvem som J. R. LASSON, der selv ikke havde Børn, af sin övrige Slegt og deres Afkom har udnevnet og berettiget til at nyde Ober-Direction og Brug af hans Gavmildhed, samt viiser dem, som efter nærmeste Slegtskab bör finde sig forbundne til at have Indseende, og hindre Undergang af de Stiftelser, som ikke ere under hans Families Direction. Næst *Fundatoris* Fædre og Olde-Fædre, er ey en eeniste med sin Afkom anført paa *Stam-Tavlen*, som jo til ommeldte Oplysning bör være der, hvilket jeg paa det nöyeste har samlet, mueligt at derved i sin Tiid kunde forekommes saadanne Stridigheder, som daglig Erfarenhed viiser ofte at skee, iblant anden Mangel, formedelst Genealogiske Efterretninger, hvilke ved Tiidens

b

Læng-

Længde ey .kand faaes (I). Saa at jeg ikke udi allermindste Maade lader den komme for Lyfet for enten at gøre mine Slegtninge til Afguder, minder lade mig forlede af nogen slags Forfengelighed, med at give saa talrig en Familie tilkiende for Verden, som kand være lidet tiend med, enten den veed samme eller ey. Mindre er den Daarlighed kommen udi mine Tanker, at bröste mig af deres Fortienester, som deraf haver havt den Lykke fra den almindelige Haab at distinguere sig udi adskillige Embeder af alle Stænder, i hvilke de haver havt den Ære at tiene deres Konge og Fæderne-Land, hvortil jeg vil ønske at De af Deres Efterkommere, som læser dette, maa

(1) De paa *Stam-Tavlen* forekommende Adeliges Vaabener sees paa dens Höyre Side, og ere deres Navne følgende efter Alphabetet:

Adeler.	Friis,	Jeremiin.	Lichtenberg.
Ahlefeld.	Giersdorf.	Jesperfen.	Linde.
Belau.	Giedde.	Juulson.	v. Lossou.
Bentzon.	Grüner.	Kiærulf.	Poullson.
Benzon.	Hemmer.	Kruse.	Rantzau.
Blom.	Hielmstjerne.	Lassen.	Rosenörn.
Charifius.	Hofman.	v. Lassen.	Thurah.
Dyre.	Holstein.	Lerke.	Urne.
Fisken.	Hovenbek.	Leth.	Udzon-Vesteni.

maa herved desto meere opmuntres ved Dyr-
 der og Flid at følge deres Fodspor, at De
 ved Deres Forfædre i sin Tiid kand nyde en
 værdig Plads. Thi allermindst har jeg, som
 meldt er, Aarsag til at viise deres Genealogie,
 for ligesom at ville giøre mig til af dem, da
 jeg kand sige, uden i minste Maade at over-
 træde den naturlige *Kiærlighed, Venskab, og*
Ærbødighed, som jeg enhver af dem udi sit
 Stæd er skyldig, at ingen af Dem har til denne
 Dag foraarfaget noget til min hidindtil ved
 Guds og Kongens Naade giorte Befordring,
 naar jeg undtager den, af mig med største Tak-
 nemmelighed oppebaarne, mig givne Opdra-
 gelse af mine Forældre til at komme saa
 vidt,

b 2

Paa dens Venstre Side sees Boe-Merker, eller Vaabener af de der
 forekommende Patriciis, af hvis Slegtinge, nogle af
 samme Navne ere adlede, men ey hertil henhører:

Aagaard.	Fofs.	Lasson.	Skou.
Aand.	Fridenreich.	Meulengragt.	Svanvedel.
Ankerfen.	Gefius.	Offenhuus.	Wandel.
Bierring.	Glud.	Pontoppidan.	Welleius.
Borneman.	Halkus.	Reenberg.	Winding.
Brokman.	Hutfeld.	Seeman.	Winter.
Dreyer.	Hög.	Seidelin.	Witt.
Enholm.	Jacobi.	Sevel.	Worm.
Fogh.	Kaalund.	Skavenius.	

vidt, at jeg, efterat have taget alle de ved det *Kiøbenhavnenske* Universitet brugelige Examina, har kundet nyde J. R. LASSONS Gavnildhed ved Arve-Rettighed Godt ad, hvorved jeg, efter megen Længsel, baade kom udi Stand til at see den vide Verden, og fik tillige Leylighed at undgaae at frembringe, ved min Hiemkomst, Resten af min Lives Tiid udi den Stand mig var tiltænkt, hvilken jeg frøgtede, (uagtet jeg maaske ved mine Venner strax derudi vel havde nydt vist Brød), men da ikke kunde komme overens med mig selv at være Geistlig nok til, haabende ved Guds Forsyn, og med Flid at stræbe mig frem udi den Verslige-Stand. Altsaa har jeg aldrig tænkt at forlade mig paa Slegtninger, af hvilke jeg næst de anførte og J. R. LASSON har ingen paa *Stam-Tablen* at takke, uden Dem, som har efterladt mine Forældre det, hvorved De igien ere blevne fatte i Stand til at opdrage mig. Saa at jeg med største Billighed paastaer, at hverken Pral eller blind Indbildning har givet mig nogen Anledning til dette Verkes Publication, men *Kiærlighed til mit Fædrene-Lands Historie, anførte Nytt,* og at oprette min *Velgiørere et Ære-Minde.*

Hans

Hans Fader Borgemeſter **NIELS JACOBSEN** var fød udi Jylland i *Viborg* Stift. af *Selv-Eyere - Fri - Bryder - Folk*, ſom tydeligere viiſes, han kom ſiden til *Randers* at boe, hvor han ſom Borgemeſter, baade ved Giſtermaal og Handling, ſamlede Penge, og efterloed Midler til ſine Børn, af hvilke nogle bleve giftede udi ſamme Bye med følgende, ſom vare af de Fornemmeste Indvaanere, hvilke der paa de Tiider boede, af diſſe vare endeel meget Velhavende, ſaaſom *Mads Poulfon* (1) *Niels Benzon* (2) *Jep Hof-*
b 3
man

- (1) Samme var förſt Borgemeſter udi *Randers*, blev ſiden Eyere af *Brusgaard, Tvilum, Rurvede* og *Oxbolm* i Jylland liggende Herre-Gaarder; Hans Sviger-Søn *Aſſeſſor JENS POULSON* til *Sæbygaard* var fød i *Kolding*, og lod ſig förſt kalde *Örn*, men optog ſiden ſin Sviger-Faders Til-Navn, og blev Stam-Fader til de *Poulfoner*, hvilke ſaavel efter denne hans förſte Til-Navn, ſom efter *Koldings* Stads-Vaaben ere ſiden med en *Örn* udi Vaabenet blævne adlede.
- (2) Af dette Til-Navn ere udi Danmark *Trende* adelige Familier, af hvilke de *Tvende* (med deres Vaabener ſees paa Stam-Tavlen) og have de deres Oprindelse fra *Randers*, hvoraf det förſte Slags udi *Lehn-Kammerets* Copie-Bog af de Adelige Patenter ſkrives *Benzon*, og de andre *Tvende* Slags *Bentzon*. Det Tredie Slags, ſom hertil ikke henhörer er adlet 1679 og er begyndt med *Juſtice-Raad*, og *Lends-Dommer* i Jylland **HANS BENTZON** til *Skiersöe &c.*, ſom fik til Vaaben: *Et Örn-Hoved*
in allema

man (I) og andre rige Borgere, hvoraf *Randers* paa den Tiid havde adskillige frem for
nogen

imellem Tvende blaas Spærrer og Trede Røde Roser, samt en Skanse-Kurf paa Hielmen, hvoraf springeren Løve med en Pil udi den høyre Kloe; Hans Børn vare: Sopb. Margrethe Benzøn, gift med Hans Excellence Rid. og Admiral Rosenplm t. Skiersöc, og en Søn Secreterer Benzøn til Eftvadgaard, som af Ham er stiftet til et Frue-Kloster. Med ham er Vaabenet nedlagt; Saa at samme har havt den Skizbne, som adskillige anders, saa kaldede Ny-Familiers, deres Vaabener, hvilke i Mangel af Afkom af dennem, som dem ere forundte ere snart igien nedlagde, som daglig Erfærenhed viiser. Ovenbemeldte N. BENZON blev Aar 1638 paa sine Knæ udi Senatets Forsamling til Venedig slagen til Ridder af St. Marco, som sees af hans Ridder-Patent af 30 Maji samme Aar, hand kom siden til at eye Waar og andre Herre-Gaarder i Jylland, som paa Stam-Tavlen meldes; Hans Fader BENT HANSEN var Borgemeester i Randers, hvor han ligger begravet udi St. Mortens Kirke udi Koret under en Liigsteen med Messing Ornaumenter paa; Hans Fader var Hans Benzøn, som har boet udi Ribe, og havde Tvende Brødre, hvoraf Jacob boede udi Horsens, og Henric udi Kiöbenhavn. Deres Fader kaldtes Bent, og var Kiöbmand i Hamborg. Hand var en öngere Broder af en Adels-Mand fra Edenborg i Skotland ved Navn James Benzøn, som arvede sin Faders Stamhuus; See videre om ham pag. 16. &c.

- (1) Han var fød udi Engeland, hvorfra han udi Krigs-Tiider med sin Formue flöttede til Randers, for der ved Handling rolig at fortsætte sin Lykke; Han kaldtes paa den Tiid Homan, men han skrev sig siden Hofman, og blev der Borgemeester faae Aar förend han Aar 1570 döde en gammel Mand, efterat hans Hustru Anna Sörens Datter var död 1560. Iblant deres Børn var Borgemeester SÖREN HOFMAN i
Randers,

nogen anden Kiøbstæd i Jylland; saa at De
 faavel foreskød *Kronen* Penge udi Krigs-Ti-
 der,

Randers, som først var gift med *Anna Jens-Datter*, som døde 1590; *Tvende Aar* derefter fik han til *Egte* i *Randers* Borgemeister *Peder Lassons* Datter *Maria*. Men efterat han udi dette sit andet Egteskab havde levet paa *Tredie Aar*, døde han udi en høy Alder 1595 uden Børn, og efterloed sig gode Midler, som han testamenterede sin unge efterladte Enke, med de Vilkaar, at naar hun giftede sig igien, da at vilde opkalde sin første Søn efter ham, neml. *Søren Hofman*, som desto lættre kunde holdes, helst da den Mand, Borgemeister *N. Jacobsen*, som hun siden fik til *Egte*, ingen *Til-Navn* havde, og efterkom hun altsaa sit *Løfte*, da hun *Fire Aar*, efterat hun blev anden gang gift, fik en Søn; Saa loed hun og en anden af sine Sønner kalde *Peder Laffon* efter hendes Fader, ligesom den *Tredie Søn* blev kaldet *Jacob* (samme var *Jacob Nielsen*, som tjente i *Krigen*, hvorom sees paa *Strøm-Tavlen*; Han boede siden paa sin *Gaard* i *Jylland*, som kaldes *Risrup*, hvilken den berømmelige *Danske Pøet*, og *øverste Lands-Dommer* i *Jylland*, *Justice-Raad Reenberg* kiøbte af hans Arvinger, og er nu udi hans Sønns Hr. Major *Reenbergs Eye*). *P. Laffon*, hvorom her egentlig bliver meldet, beholdte sin *Mor-Faders Til-Navn*, som desto lettere skeedt, siden hans Fader, som sagt er, ingen havde. Saadanne opkaldte *Til-Navne* holdes gemeenlig nu omstunder ey uden til visse *Tiider*, uden befændelige *Omstændigheder*. Men *Laffon* beholdte ikke allene dette *Navn*, sin *Lives-Tiid*, men brugte og undertiiden samme hans *Mor-Faders Boemerke*, som var en *Løve*, der stoed paa *Enderne* af en *Halve-Maane*; Undertiiiden forsegledede han med det *Boemerke* hans Fader tilsidt brugte, neml. *Trende V*, hvoromkring vare *trende Gold-Kugler*, hvilke tit og ofte bleve afmalede som *Trende Roser*, hvorefter de *Rosbørner* og *Benzoner* haver udvaldt iblant andet *Roser* udi *deris Vaabener*. At dette

Navn

der, som ved andre Leyligheder, hvorfor de almindeligen bleve kaldte de *Randers Ren-
tenerer* (I), og siden udi Freds-Tiider af *Kro-
nen*

Navn *Lasson* eller *Lassen*, maa ellers have gjort en befunderlig god Effect udi adskilliges Ørne, ihenseende til, foruden at endeel *Patricii* haver ladet sig saaledes kalde, ere der endnu Trende hinanden uvedkommende Familier af dette Navn, som paa adskillige Tiider ere adlede, og fører ulige Vaabener. Iligemaade sees af vor Danske Historie at Navnet *Hofman* udi mange Aar her i Danmark har været bekiendt; i Tydsklander samme brugelig baade i Adel og Borgerstand.

Altsaa har disse Tvende, Borgemeister *Niels Jacobsens* Sønner, faaet hver sit Til-Navn, hvormed saa mange udi vore Tiider kaldes; Disse her ommeldte kand best fra andre ved Stam-Tavlen kiendes.

- (I) *Randers* har ellers været det Stød hvor adskillige af denne Familie haver lagt Begyndelsen til Deres og Efterkommeres Velfært; da de tillige satte denne Byes Handling i god Stand. Hvorom, den paa de Tiider berønmelige Poet, og Provst i Randers *Hans Olavius*, som havde til Egte en *Søster-Datter* af J. R. *Lasson*, melder udi et vidtløftig Liig-Vers over ham; Af hvilke jeg alleene vil anføre følgende, hvorudi *Randers-Bye* forestilles at tiltales:

Tag dig nu Sorgen an, og bær den forte Kappe.
For den dig hiulpet har paa Øverst Ære-Trappe
Hr. *Lasson*, ald din Ziir, og Feyer er nu død,
De Kroner falmer du til deels ved samme nød,
Din Ædelige Fior, din Priis og Ære *Guden*
Ved denne Herres Død, du gaar ey Ram foruden,
Tag paa din Bølge nu, dit Slør og Sørge-Taft,
I Dag du midste Barn, det Beste du har havt,

nen bleve udlagde rede Penge, Herre-Gaarder, og andet Jorde-Gods til Betaling.

Jeg vil ikke meget melde, om hvad Umage jeg har havdt med at faae de her anførte Efterretninger og Foundationer, samt at sætte den *Genealogiske Tæbelle* udi den Orden, som den her sees, hvorom enhver Kiendere best kand dømmme. Ved Samlingen dertil har det sig saaledes: Bemeldte Borgemeister *Niels Jacobsen*, J. R. LASSONS Fader, hvilke Tvende nemlig Fader og Søn, saavel som sidst-bemeldtes Søster-Mand *Mads Poulson* haver udi deres unge Aar, da de reyste udenlands, tillagt sig de saa kaldede Stam-Bøger (I), af
c
hvilke

Vel du for *Rosenörn* det Hoved høyt kand bære
Von Laffon, Poulson, Benzoner, hver bör zre
Hofmænn, *Jespersen*, enhver vi Lov beviis.
 Hr. *Laffon* som er död, han var din Hoved-Priis,
 Hand sig, og dig i alt, har trefold ædel kronet
 Vel ham! Dog han udaf den Död er ey forskonet,
 Tre Konger haver ham bred Priis saa vide ud,
 Hans Dyd nu lönnne kand, slet ingen uden Gud.

- (1) Hvilke Böger udi gamle Dage bleve brugte efter det Navn, som de kaldtes, samme vare enten i 4to eller 8vo, med det Danske Vaaben trökt for udi, hvorover stod *Stam-Bog*. Paa hver Blad saaes om Randen trökte Ornamentter for at skrive udi, og undertiiden bare Skilte trökte for

hvilke Hr. *Justice-Raad* POULSON til *Waar*
 har havdt Hielp til at samle adskillige *Genea-*
logiske

för at tegne Vaabener udi. De Adelige begyndte gierne de föste Blade med at opskrive deres Sexten Alin-Herrer; Hvilket efter mine Tanker er den föste Begyndelse, at saadanne siden udi Liig-Prædikerne ere indtrökte. Velhavende af Borgerstand, som kunde lade deres Börn reyse udenlands, medgav dem gierne saadanne Stam-Bøger, som de kaldte *Libri Gentilitii*, hvorudi gemeenlig vare afmalede deres Födfels-Stæd, og denne Titel: *Min föste Tilkomst, Alders Fremgang, og Afkomst*. Altsaa skreves udi saadanne Böger Forældrenes Navne, sin egen Födsef, og hvad merkværdigt der foresakdt dem paa deres Reyser, og siden deres Lives Tiid, deres Giftermaak, Börnns Födsef &c. Ved Tiidens Længde ere saadanne Böger brugte til at lade indskrive sine Patroners, gode Venners, (og kaldes derfor *Albi Amicorum*) Lærdes, og Kunstneris deres Navne, för i Eftertiiden at erindre sig dem (a). Efterat Stam-Bøger til det sidste Brug bleve förändrede, skreve Forældrene gemeenlig deres Börnns Födsef og Navne enten udi deres Bibel (b), Postiller, eller udi andre saadanne Gudelige Böger, samt hvor ofte samme Böger af Eyerne ere igiennemlæste; Af saadanne, sees paa *Gunderupgaard* bemelte *MADS POULSONS* Bibel af den bekjendte store *Weimarsche Edition*, udi hvilken har paa behörige Stæder har ladet indfætte særdeelis rare Kaaberstykker, giorte efter *Rubens* og andre Kunstleres Malerier.

En

* * * * *

- (a) Udi Begyndelsen af förrige Seculo brugte Printzer og Förster saadanne Böger paa deres udenlands Reyser, og findes ofte derudi tegnede Stökker, som har kostet over 100 Rdlr. hvorom med videre, Stam-Bøger angaaende, er udgiven en Disputation med denne Titel: *Schediasma Critico-literarium de Philothecis vulgo: STAM-BÜCHERN* per *Michael Liliensbal* Vitenberg 1740 in 4to.
- (b) Som för Exempel *J. R. Lassons* Fader, Borgemeister *N. Jacobsen*, har udi sin Bibel selv antegnet alle sine Börnns Födsefer ved Aar og Dag.

logiske Tabeller, indbefattende en Bog, Sex til Otte Finger tyk in 4to, hvorudi er anført Tabelle- vis de som henhører til hans egne Forfædre og Familie, saavelsom de af hans Slegt, der vedkommer J. R. LASSON; Hvilken Samling har været mig behielpelig til *Stam-Tavlen*, som jeg indtil vore Tiider paa det nøyeste og ordentligste har fuldført, baade af Kirke-Bøger, samt af andre Efterretninger,

En saa kaldet Kong CHRISTIANI IV. Bibel, med original'e genealogiske Anmerkninger udi, tiende for nogle Aar siden udi Höyeste Ret, som et Hoved-Dokument udi en vidtløftig Arve-Process fra *Kjøge*.

Efterat det desto værre er gaaet af Moden saa flittig at læse saadanne Gudelige Skrifter, enten formedelst menge af andre Bøger, eller jeg ved ikke af hvad Aarsag, saa maatte saadanne Genealogiske Anmerkninger ganske gaae til Grunde, i Fald at Kirke-Bøgerne udi de nyere Tiider ikke vare ordentligere indrettede end tilforn skeet er.

* * * * *

Dag, udi hvad Himmel-Tegn &c. for deraf, efter de Tiiders brugelige Maade, kunde udregnes deres Lykke og Vandheld af Födfel-Stiernens. Om sin Sön *Sören Hofman* har han skreven: *At han var föd udi Aaret 1605 den 6 Apr. da Klokken slog 5, i Lövens Tegn, udi Nyets andet Quarter, en Söndag Morgen.* Siden har han skrevet: *Han har et meget got Nemme, og er blyferdig i ald sin Daan, kunde ferdig læse prent fören han var Fem Aar.* Samme *S. Hofman* blev Aar 1629 Doct. Med. til Padua, og siden Collega Facultatis Medicæ til Basel; Han opholdte sig paa de fleeste Hoved-Stæder udi Europa udi 13 Aar, efter de Tiiders Mode, for at legge sig efter Medicinen, som det Studium, hvorved de kunde giöre best Lykke for dem paa de Tiider, som ikke vare af Adel; Om ham sees mere fölgende 19de Side.

faaledes paa et Blad har indrettet den, som den nu sees.

Vel havde jeg god Leylighed videre at forøge nærværende Verk med adskillige andre Anmerkninger J. R. LASSONS Familie angaaende, faavel ihenseende til Personalia, som med at anføre adskillige Foundationer, som henhører til Legata, hvilke Endeel af denne Slegt ved deres Gaarder have funderede, saasom ved min Faders Føde-Stæd *Gunderupgaard* (1),
 faa

(1) Samme Herre-Gaard har næsten udi et Seculo henhørt til denne Familie, udaf hvilken *Ajffor PEDER HOFMAN* fik først dette Stæd til Eye.

Efter som hans Navn her forekommer, finder jeg mig beføyet, at melde noget om ham, saasom han var en Broder-Søn af J. R. *Lasson*; Denne *P. Hofman* reyste i Krigens Tiid, udi hans Alders 16de Aar, med sin Moder *Gertrud Peders Datter* til *Kiøbenhavn*, hvor Hun Aaret efter døde, medens den var beleyret, og blev Hun udi *Hel. Geistes Kirke* begravet. *P. Hofman* blev Aaret efter af bemeldte sin Far-Broder sat udi *Herlofsholms* fri adelige Skole, hvorfra hankom til det *Kiøbenhavenske* Univerfitet, hvor han studerede, indtil han Aar 1662 tog sin Theologiske Attestatz under Doct. Joh. Wandel og Mag. Er. Brokman. Da han siden af sin anden Far-Broder *JACOB NIELSEN* til *Ristrup* blev paa Tydske Acalemier udsendt, hvor, medens han opholdte sig til *Giefen*, han saavel anlagde sin Tiid, og saa meget blev afholden, at der værende Professor *Job Conrad Dieterici* dedicerede ham sin Bog, som han da lod udgaae med Titel: *Breviarium Pontificum Romanorum* &c. Siden reyste han til Holland og Italien, hvor han til *Padua* blev udvalgt til at være *Confiliarius Nationis Bobemiae*, og *Protector Fisici*. Ved hans Tilbagekomme

faa og ved *Skierilgaard*, *Allinggaard* og andre; Men som samme Foundationer ere hæftede ved Gaarderne, og deris nærværende og tilkommende Eyere; Hvilke med andre Foundationer jeg i sin Tiid agter at give for Lyset (i Fald mine Lands-Mænd dertil vil være behjelpelige) og ikke her anføre uden de Foundationer, som egentlig angaaer J. R. LASSONS Legata.

Jeg kand ikke undlade at melde noget om en Antiquitet, som iblant andre Familiens Sager indtil vore Tiider er forbleven ubeskad; Samme bestaaer udi en Skaal med Dekkel til, som J. R. LASSONS Fader, Borgemeister *Niels Jacobsen*

c 3

komst udi sit Fædrene-Land, blev bemeldte *Gunderupgaard* Ham Aar 1667 i Gields Betaling udlagt, og boede der indtil han 1671, da han blev gift med Biskop *Brokmans* Datter udi *Aarhuus*; Da han overloed sin Broder bem. sin Gaard, blev han boende udi *Aarhuus*, indtil han kiøbte *Hammergaard*. Efter denne hans Egtesfeldes Død, blev han gift 1677 med *Jobanna Hemmer*, en Enke udi Aalborg, hvorhen han flöttede, og fortsatte hendes forrige Mands *Hans Rasmusens* Handling; Hvorved hans Oeconomiske Omstændigheder befandt sig saa vel, at han udi de paafølgende Krigs-Tiider til *Hans Majestæts* og Fæderne-Landets Tieneste foreskød anseelige Summer Penge. Af Høylovlig Ihukommelse Kong CHRISTIAN V. blev han Aar 1681 nevnnet til at være *Affessor* i Kammer-Collegio. Jeg finder ham for resten meget at roefes for sin Gødgiørenhed og at have været afholden; Han døde Aar 1690 udi hans Alders 48de Aar.

Jacobsen udi Aaret 1594, efter at han første gang var bleven gift, har ladet giøre, hvorpaa findes adskillige, efter de Tiider kunstige, udgrave- ret Fugle og Löv-Verk, samt hans første Egte- Fældes *Vaaben*, og hans egen *Boemerke*, som bestaaer udi en Engel, som forestiller Hielmen, og udi Skiltet Trende udi hinanden indflettede V, hvormed han ventelig har vildet forestille hans Hustrues Til - Navne *Udson Westeni* (1). Denne Skaale er siden gaaet fra den første Eye- re, og Arvinger indtil den ved hans Sønne-Søn- ne-Datter *Gertrud Hofman*, som blev gift med *Esats - Raad Mathis Poulsen* til *Bistrup*. kom ved Arv af Mand - Linien, men stedse
i Fa-

(1) I anledning af samme Boemerke, saavel som af et derhos anførte Aarstal, er jeg ved en egen Hændelse udi, Familien gandske uvedkommende, Folkes Eye, overkommet denne Borgemeester *Niels Jacobsen* og hans sidste Hustrues Skilderier, hvoraf hans er malet samme Aar, som han døde, og Hendes da Hun anden gang blev gift og fik Ham; Disse ere saa vel giør- de, at jeg har Aarsag at troe, at de ere Originaler. Efter samme haver jeg ladet dem udfikke i Kaaber, som herforan pag. I. sees. Disse ere ellers for nogle Aar siden med adskillige andre til deres Afkom hønhøren- de Familie-Støkker, i Synderlighed af de *Jesperse* og andre, ved Dødsfald komne i gandske Fremmedes Hænder. Bemeldte Borgemeester *N. Jacobsen* og hans Hustru ere ellers afmaalede udi Køret i *St. Mor- sens Kirke* i *Rønders* paa deris Epitaphio, hvoraf sees en Aftegning paa den høyre Side af den her foranførte Stam-Tavle. Ellers er De gam- le maalede iblant Hr. *J. R. Poulsens* til *Waar*, Hans Skilderier, med Boemerke at see, Aarstallene erindrer jeg ikke.

i Familien fra en til anden er forbleven, saa at den ved *Syvende* Arv kom udi *Oberst-Lieutenant* *POULSONS* til *Gunderupgaard* *Eye*, hvor samme af ham er conserveret; Uagtet at faae udi disse *Nordiske* Lande, endnu er af den Smag at bevare saadanne gamle Familie Støkker, (som *Venetianerne*, hvilke jeg frem for nogen anden Nation har seet med et slags Hellighed at i agttage saadanne Ting, da de ikke ere for at øde Penge paa, at lade omgiøre Sølvtoy efter *Moden*; Men mange Familier kand fremviise Guld og Sølv-Kar med deris Forfædres Vaaben og Opskrift paa, hvoraf adskillige for meere end for *Trehundrede* Aar siden ere forferdigede), saa vil jeg, for at fornøye Liebhaberne af saadant, her anføre, hvad som paa bemeldte Skaale til en Erindring er udstukket; Næmlig først *Etats-Raad Poulson* har ladet derpaa sætte:

Nu der <i>Syten-Handret</i> skrives *	Arvet er jeg <i>Ni</i> og <i>Tyve</i>
Dertil <i>Tre</i> og <i>Tyve</i> Aar *	Aar og dertil <i>Hundrede</i>
Jeg til <i>Femte</i> Arving gives *	Uskad burde jeg forblive
Da mig <i>Maths Poulson</i> faar. *	Udi den Familie.

Efter ham arvede hans Broder *Niels Poulson* til *Gunderupgaard* samme og lod derpaa sætte:

<i>Syten</i> hundred <i>Ni</i> og <i>Tyve</i>	* Hr. <i>Etats-Raad Poulson</i> giemte
Mig <i>Niels Poulson</i> tager an *	Næsten mig <i>Sex</i> hulde Aar
Gud lad mig hos ham forblive *	Døden hans mig det forvoldte
Til hans Søn mig arve kan. *	Jeg hos <i>Siette</i> Arving staar.

Hans

Hans Søn Oberst - Lieutenant Jens Poulson lod
derpaa sætte de bekiendte Vers med følgende:

De male quæsitis non gaudet Tertius Hæres

De bene quæsitis gaudebit Septimus Hæres.

Udi Hr. Niels Poulsons Giemme * Saa det opfyldt er som siges,
Var jeg *Sexten* fulde Aar, * At det Gods, man lovlig faaer,
Hos hans Søn har jeg nu hiemme * Bør den *Syvend* Arving gives ;
Og hos *Syvend* Arving staar * Uret Gods nep *Tredie* naaer.

Jeg skiønner lettelig at denne Fortale er større end den burde at være, og end jeg vel vilde have den ; Men Aarsagen dertil, er, at adskillige Efterretninger ere mig forekomne, siden at Bogen i sig selv er trøkt. Jeg har og tillige ved samme Leylighed udgivet en *Liste* samlet af *Foundationer, Testamenter, Inscriptio-ner* &c. paa de *Donationer*, som alleene i *Kjøbenhavn* til Gudelig Brug ere anvendte ; Hvoriblant jeg har fundet adskillige med saa godt et Hiertelag givne, og af den Beskaffenhed, at der haver været de Fattige, som til deris Nød - Penge haver sammensparet sig henved 100 Rdlr. , men da Døden snarere er kommen end de havde ventet, haver de, som af egen Erfarenhed haver kiendt den Fattiges Nød, hengivet bemeldte Penge til Fattige, enten strax at uddeeles, eller at sættes paa Rente efter *Foundationerne*; Af hvilke og slige Ting jeg vil have Enhver anmodet, at hvad de af saadant kunde have i Hænde maatte mig meddeeles.

pag. 15 skal staae CIICXXV i Stæden for CIICXXIV.

p. 24 . . . Peder Rosenörn t. Tvilum . . . Povel Rosenörn.

p. 39 . . . 17436 Rdlr. . . . 16436.

p. 62. 76 . . Bentzon før Bensen.

p. 63 VI. for IV. ib. Loffou for Loffon.

Hel. Geistes Kirke for Hel. Gæstes Kr. Jeg har været af de Tanker, at samme Kirkes Navn haver havt sin Oprindelse af Pillegrime og andre Hel. Gæster, som bleve givne fri Underholdning udi dette derhos liggende Hospital. Hvorudi jeg har taget feil, efter som gamle Documenter, som ere ældere end Hospitalet, kalder samme den Hel. Aands Kirke. Paa *Foundationens* I-Standsættelse af pag 97. bliver nu arbejdet.

* *
*

For-

For desto tydeligere at oplyse *Justice - Raad* PETER LASSONS Liv og Levnet, saa har jeg paa den her- til hørende Stam-Tavle , som viser hans Södsken- des gandske Afkom indtil denne Tid, ogsaa anført af hvad For-Fædre han stammer, hvis Navne jeg her igien ikke vil

A

op-

opregne. Men allene melde, at de har boet udi det Fiortende Seculo i Nörre-Jylland; Dette at anföre, saavel som Stam - Tavlens Publication, sker ikke for at bevise den liden Fordeel, at baade *Justice - Raad* LASSONS, og mine For-Fædre fra ældgammel Tid af, har været indfødde Jyder, som jeg efter gamle Beviiser her vidtløftig kunde igientage; Men jeg holder samme gandske ufornöden, eftersom min Hensigt saa vel ved Stam - Tavlens, som ved dette og Fundatzernes Publication, gaaer allene derhen, at lade nu Levende og Tilkommende see, og finde optegnet, dem, som har været, er, og bliver efter Kongel. Allernaadigste approberte Fundatzer frem for andre, berettigede til at nyde Direction over, og Frugten af den rare Gavmildhed, som *Justice - Raad* LASSON har viist til hans egen störste Berömmelse og saa mange Menniskers sande Nytte. Hvorfore jeg har fundet mig desto meere beföyet, som hans næste Slægt, og Broders Afkom (der har gjort mig Umage for at vise Verden priisværdige Bedrifter, forrettede af andre mine Landsmænd, for resten mig fremmede og uvedkommende) ey at vilde glemme den som er mig paarørende, og der ved sin Gavmildhed i sin Lives Tid uvidende har gjort mig Godt efter sin Död, med at give mig og mine Leylighed til at see og
 kiende

kiende Verden, og hvad et Land har frem for et andet, saa jeg ey veed paa bedre Maade at giøre ham Ære, end efter de Ord, som findes udi et over ham (1) af den berømmelige Professore *Ole Bork* som ReCtor Magnif. Aar 1681. udstødte Programma; At man nemlig ikke bör tillade, saa stor en Mands Fortienester efter Döden at savne deres tilbörlige Roos og Berømmelse. Men for igien at komme til Sagen i sig selv, saa boede *Justice-Raad* LASSONS Oldefader, som kaldtes JACOB MOGENSEN, förfst udi en Landsbye ved Navn *Semersted* (2) hvor han og Södkende havde Bönder-Gaarder, saa vel som deres For-Fædre, der udi mangfoldige Aar tilforn eyede saadanne udi fölgende Landsbyer *Torup, Lindum, Helsted* ved *Randers* og udi andre Byer, hvis Navne paa Stam-Tavlen under deres Eyeres Navne ere anförte; Saadanne Selveyere, som i gamle Da-

A 2

ge

-
- (1) Qvem, magnum Altrææ nostræ Danicæ fulcrum, cum vivum hastenus terrisque immorantem plurimum semper ex æquo fecimus, viventium nunc numero exemptum terrisque ereptum'ed religiosius habendum esse censemus, nec ullo unquam modo permitrendum, ut immortalitate dignissima laudum & meritorum tanti Viri recordatio inofficioso, nostrâ culpâ, silentio involvatur.
- (2) *Semersted* Landsbye ligger udi Rinds-Herred i Viborg Stift; Den störste Deel henhörer under *Korsgaard*, som Major ROSENÖRN er Eyere af: og altsaa endnu er udi Familien.

ge havde Bønder-Gaarder, som de boede udi, kaldtes
SELV-EYERE-BRYDE-FOLK (I) af dem var denne
Mo-

- (1) Udi det Kongl. Danske Selskabs Bibliothec paa *Charlottenborg*-Slot findes en gammel Liig-Tale udi Original Manuscript, som Aar 1624. er holden i St. Mortens Kirke udi Randers o-
 ver anførte JACOB MOGENSENS Søn, NIELS JACOBSEN, som der var Borgemeister, hvorudi sees følgende Ord: N. JACOBSENS *Herkomst er af ærlige SELV-EYER-BRYDE-FOLK*, baa-
 de paa Fædrene og Mödrene Side, hvilke udi de Dage kald-
 tes FRI-BRYDER. Her maa giøres Forskiel paa SELV-
 EYERE-FRI-BRYDE-FOLK og paa BRYDE-FOLK allene. De første bleve af Kronen antagne for Lön til at have Ind-
 seende med dens omliggende Gods, og eyede de selv Gods og
 Penge, samt Bønder-Gaarder, af hvilke de gave STUT og
 LEDINGE (saaledes kaldtes den Afgift eller Skat, som Jord-
 Eigen Bønder eller *Selv-Eyere-Fri-Bryder-Folk* gave, för-
 end den bekiendte Skipper Clemens Feyde). Der var ey hel-
 ler nogen Forskiel paa Adelens Gods, og saadanne Folkes
 Gods, uden at Adelen var frie for Afgift, og selv ginge u-
 di Krigen, disse derimod gave *Stut og Ledinge*, og havde
 Indseende med andre Bønder i Krigs- og Freds-Tider, men
 alt saadant ophörte efter bemt. Skipp. Clemens Feyde. Ved dem
 som kaldtes allene *Bryde-Folk* eller *Brydie* forstaaes derimod
 de Bønder, hvorom tales udi Kong Waldemari II. Jydske Lov
 1 B. 31 Cap. De vare deels saadanne, som selv *opbröd* Jor-
 der, deels leyede af Bonden, saa meget Jord som en Plov
 kunde drive, saa Bondens heele Jord var *brudt* i tvende Par-
 ter,

MOGENSEN; Men da den bekjendte *Skipper Clemens* 1534. fik Bestalling af Græv *CHRISTOPHER* af Oldenborg, at drage til Jylland, for at bringe Almuen paa Grævens og den fangne Konges *CHRISTIAN II.* Partie, foraarfagede han i Jylland de bekjente store Ulykker, begav denne *MOGENSEN* sig til *Riberhus* med adskillige andre; Deres Gods blev imidlertid seqvestreret, og da de igien

A 3

kom

ter, hvoraf kommer *Felles-Bryde*: som sees Siællands Lov 4 B. Skaanske Lov 15 B. At de som kaldtes BRYDE-FOLK, vare lidet agtede, sees af bemeldte Jydske Lovs 2 B. 57. Cap. som siger: Döer Nevning, eller far bort i Pillegrims Færd, eller far af Syffel, eller af Herred eller vorder BRYDE, da skulde hans Fierdings Mand tage en anden Nevning. *Osterson* udi hans Glossario Juridico Danico siger: BRYDE og *Tral*, og den som *Fled-Före* er, den maa ingen Mands Værgen være; thi de ere ey deres egne Værgen. Her sætter han, den som kaldes *Bryde* i Ligning med Trælle som vare Liv-Egne, og som fordom bleve kiöbte, eller fangedes udi Kriegen, saadan een maatte ey arve &c. Lige saa lider som *Fled-Föringer*, som vare de der havde overgivet deres Gods og Formue til en anden, formedelst nödrörfrig Ophold Resten af sin Lives Tid. At de ikke maatte være Formyndere eller Værgen, vilde udi gamle Dage ikke sige meget; thi saadant var udi anförte Jydske Lov forbuden Kloster-Mænd, Lærde-Mænd, Præster, Degne &c. Hvad Ret der var for *Bryde-Folk* naar dem skeede Vold, sees Jydske Lov 2 Bogs 33 Cap. hvorledes de maatte sverge 67 Cap. og videre 71 Cap.

kom tilbage, bleve deres Gaarder dem igien tilbudne for Betaling paa Rigets Vegne af *PEDER EBBESEN*; Men som de ikke kunde finde sig udi at betale deres egne Gaarder med Penge, mistede de samme, og maatte søge anden Leylighed. Bemt. *MOGENSEN* flyttede til *Ondrup* i *Slet-Herred*, og der med mange andre døde 1585. udi en stærk grasserende Pest, saa vel som hans sidste Hustru. Han havde været trede gånge gift, men havde allene følgende Börn med den förste Hustru *Karen Niels-Datter*, med hvilken han aulede *Maren* og *Kirsten Jacobs-Datter*, som døde begge unge, og *Mogens Jacobsen*, som døde udi sin Opvext af ommeldte Pest udi *Randers*, da han der gik i Skole. Siden følger den som her ved 5 Börn af 11 har været Stam-Fader til saa talrigg en Afkom, som haver tient deres Fæderneland udi alle slags Embeder, og paa alle Maader, som kand nævnes; hans Navn var

NIELS JACOBSEN, Borgemeister i *Randers*, var föd i bemelt. *Semersted* Aar 1556. Udi hans unge Aar blev han fat udi den Latinske Skole udi *Viborg* i 4 Aar, derefter kom han til *Ribe*, efter at hans Morbroders Sön *Michel Christensen Blech*, der var bleven Slots-Skriver (som var Amts-Skriver eller Amts-Forvalter). Frue **KIRSTEN NIELSDATTER ROTFELD**, **ERIC LYKKES** til *Skovsgaard*, förste Frue, som havde ingen Börn,
fandt

fandt faadan et munter Væfen og lær-villig Nemme hos ham, at hun fandt Behag udi paa sin Bekostning at holde ham udi den Latinske og Danske Skole udi fire Aar, hvorpaa hendes Husbonde tog ham i Tieneste for sin egen Dreng. Aar 1575. kom han som Skrivere til Slots-Skriveren paa *Ansvarskov* og fiden til *Sorøe*; Kom udi samme Tieneste derefter hos Slots - Skriveren paa *Hald* Slot i Jylland. Aar 1581. kom han i Tienestehos Rigets-Raad MANDERUP PARSBERG paa hans Gaard *Hagesholm*, og tiente ham först for Foged over hans Gods, og 1585. gjorde Han ham til Skriver paa *Aarhuusgaard*, hvor da *Parsberg* var Stiftsbefalingsmand, og fire Aar derefter, kort for Hans Död, til Slots-Skriver paa *Skanderberg*,

hvor LAURITZ EBBESEN UDZON (1) til

Bi-

(1) Han döde 1646. udi hans Alders 87 Aar, og ligger med sin Frue *Ellen Giöe*, begräver udi *Aarhus* Dom - Kirke under det prægtige Monument, med de afdödes Figurer i Levnets Störelse af Steen, men ellers uden Inscription. For samme Monument er et kunstigt udi Jern udarbeydet Gitterværk. *Udzon* er ellers een af de ældste Adelige Slægter i Danmark, men ikke talriig, og varede det længe efter de Tidens Maade, förend de förte Familie-Navn, som nu er gandske udöd. Deres Vaaben var en Klokke, og paa Hielmen en Svane-Hals med 5 Ringe paa.

Bisrup (1) og *Tulstrup* nogle Aar derefter blev Lehnsmænd; han fattede saa stor Godhed for denne NIELS JACOBSEN, at han forskaffede ham en ved *Skanderborg* liggende, da Kronens Friegaard og ellers NYGAARD kaldet, til at boe paa, hvor han forrettede Lehnets Sager, og var der i megen Agt, samt af de beste i Landet udi vigtige Ting consuleret. Men efter mange Omstændigheder og fem Aars Forlovelse, havde han der i *Nygaard* 1592. den 26 May Bröllup med anförte Lehnsmands *Udzons* Sönne-Datter MARGRETE UDZON VESTENI, som efter de Tiders Maade kaldte sig MARGRETE CHRISTOPHERSDATTER, hun förte ellers Döbe- eller Stamme-Navn efter sin Moder *Margrete Vesteni*, som var gift med *Christopher Lauritzön Udzon* til *Ofvegaard*, som 1577. blev i *Aarhuus* ihjelslagen, hans Forældre ere oven til og i forrige Note anförte. Samme hendes Moder var en Datter af *Dorthe Ulfeld* af *Verringe*, og *Lauritz Vesteni* til *Söbyegaard*, hvor han döde 1607. som den sidste af sin Slægt. Den her först bemeldte MARGRETHE VESTENI blev

(1) Denne er en af de beste Adelige Sæde-Gaarder i Jylland, ikke langt fra *Randers* beliggende, samme har siden tilhört *Etats-Raad* og *Lands-Dommer Poulsen*, og siden hans *Sviger-Sön Oberste Vinding*. See om dem *Stam-Tavlen*. Nu tilhörer samme Gaard *Etats-Raad Lichtenberg*.

denne hendes Foster-Datter eller Optugtning, som var

en

Ther man 1592. monne skrive,
Then 26. Maji, jeg vil ikke live,
Stod hendes Bryllup i Nygaard med hendes ud-
valde Hiertens Kiære,
Fød Navn **NIELS JACOBSEN** efter begge
deris Hiertens Begiære,

Da var hun i hendes Tivende Aar,
Der Gud beskikkede dennem den Naade stor,
De levede tilsamen med saadan Gudsfrøys, Ær-
lighed og Glæde stor,
Som nogen Menniske kunde giøre paa Verdens
Ford.

1593. det første Ægteskabs Aar sik hun den Sorg
og Harm,

At hendes kiære Mand usforvarende sønderdog
hans høyre Arm.

1594. det andet Aar faldt hun ham en Datter bold,
Som Gud der efter tog fra deres Vold,
Then 2. Junii bendis Fødsels Dag monne være,
Og levede half-Fiemte Uge i Verden here,
CATHRINE NIELSDATTER lod de hendes

Navn kalde,
Hendes Død dennem gandske sørgetig monne be-
falde,

Naar Glæden er stor, mon Sorgen snarest komme.
Jeg baaber, det skeer dog di Gudsfrøytige til
fomme.

Gud husvale alle dem, som ere bedrøvede,
Og mest dennem, som Hiertet ere berøvede.

Nu gaa'r det, som man at see pleie,

Den ene Sorg følger den anden paa Veie.
Her vil jeg opregne **NIELS JACOBSENS** store
Elændighed,

Dog er Gud hannem ikke aldels vred,
Efterdi ud: Straffen nogen Naade monne være,
Gud husvale, naar Menniskan kand ikke mere.

Føst er hans eneste Datter fød og død,

Deraf kom Hierte- Sorg og Nød,

3d. Uger efter hans hierte kiære Husfrøys Kirke-
gang

Haver hun med stor Møde og Tvung
Født hannem To delige Døttre bolds,

Den Hellig Trefoldighed haver deris Lykke at
valde,

Dennem monne hun saa høytig betale,

At de lagde hendes unge Hierte i Diale.

Over den klagehige Død og Afgang,

Hvor bauer hun heklemt hans Hierte i Sorgens
Tvung.

Saa han kan ikke lade sig husvale,
Som Propbeten Ieremias om Rachel monne tale,
Hans kiære **MARGRETE** haver og Rachel Sel-
skab giørt,

Hvilken Historie er over ald Christenbeden sport,
Denne samme Text blev og vuar hendes Lig træc-
setet,

I Doure Kirke af Hr. Povel Andersen
confereret.

Hun skulde og have disse Døttre To,
Førend hendes Sielsk Hvile og Ro,
MARGRETE og **DORTHE NIELSDAT.**

TER kaldtes de Børn saa smaa,
Gud unde dennem i Moderens Fodspor at gaae.

Hendes Lefnet var gudsfrøytig, lifsig, overmade,
Det vide den bedrøvede **NIELS JACOBSEN**,

bende maatte forlade,
Og de, som saar den sørgetige gode Nat,

Han sagde bonnem: Siden hendes Maal var lagt,
Han kyfte hendes Haand udi Dødsens Stund,

Saa rakte hun den saa sørgetig ud
Til hendes Mand og besalte ham Gud.

Tilforn velsigneds hendes Børn saa smaa,
Førend Døden gik bende alvorligen paa,

Han bævede en Gulde-Ring paa sin Haand,
Som bende for Ote Aar siden var givem til Trolo-
velfens Pandt,

Han satte den paa hendes Kiærestes Haand med
Smerte,

Det maatte vel skære i Sind og Hierte.
Dertil bragte hun saadanne Ord,

Som mange god Folk haver hørd,
Den Ring skenkte I mig, da Lykken var blid,

Den samme giver jeg Eder igien nu i Dødsens Tid,
At I den skal bæve til eders Død,

Hvad heller I kommer i Lyff, Sorg eller Nød,
Gud væve nu min Siel saa naadig og blid,

Som jeg haver boldet mit Ægteskab ærlig med Flied,
Ligesom jeg Eder haver lovet og svoret,

Den Tid I mig Ringen gav og antvordet.
Thi tog nu denne Ring til sig,

Om de haver ingen Skyld til mig,
Saa ofte I den seer, kommer mig i Hønsf.

Det er sst bedre, end den fulgte mig i Graaf,
Gud bekimne Eder ald den Dyd og Ærlighed,

Som I mig bidindtil haver beteed,
Gud unde os at findes i Hæmmerig tilsamen,

Og det at leve carndelig, Amen! Amen!

Mie

en af de ældste Adelige Slægter i Dannemark, giftede sig med en af Borgerlig Stand, at hun strax derpaa døde.

Men Glæden varde ey længere for disse ny Gifte, end paa Tredie Aar, udi hvilken Tiid, hun i tvende Barfælsenge fødte Trende Börn, som døde kort for og efter deres Moder, som skal have havdt mange gode Egen-skaber, og rofes af sin Gudsfrøgt og Bestandighed; Hun blev med sine Börn begravet udi den ved *Skanderborg* liggende Kirke *Dovre*, til hvis Sogn *Nygaard* hører. Midt udi Alter-Gulvet, i bemelte Kirke, lod hendes Hosbonde legge en Liigsteen, som nu af ælde er revnet tvert over, af hvilken jeg for et par Aar siden paa min Reysse har taget en Tegning, som sees paa den venstre Side af Stam-Tavlen, paa hvilken Steen hendes Fæderne de *Udzo-*

B 2

ners,

Mit Legem og Siel vil jeg nu Gud befale,
 Han Eder og mine smaa Börn huse.
 Derefter stillede hun hendes Søg til Gud
 Med Bøn og Taksigelse efter hans Bud.
 Saa elskte Gud Verden &c. var hendes Ord-
 sprog for alle,

Hendes Siel hun og Gud ofte befalte.
 Men tolv Timer efter hun Maalet havde lagt;
 Høfde hun disse tre Ord til hendes Mand sagt:
 Bic lit Hierte! sagde Hun frimødelig,
 At alle dærover forundrede sig.
 Siden talte hun ikke et eneste Ord
 Paa denne elændige Verdens Jord,
 Dog kunde man see paa hendes Mund, Hænder
 og Føgte,

At hun Guds Ord stedse monne betragte.
 Palmes Søndag sov Hun saa søgtelig hen,
 Gud bedve det de tre, som lever igien.
 Og var det den samme Fjortendes Dags Dag
 Hun gjorde Bæsel med Vee og Klæg.
 Maa det ikke være et Vunder stor,

Hun fødte Tre Døtre i Ty Uger ringer end et Aar,
 Hendes Glæde haver været en slakket Stand
 Udi Egteskab med hendes kiære Egt-Mand,
 Som var Sex Uger ringer end Tre Aar,
 Det syntes dennem ikke længer end den Dag
 i gaar,

Som var ringe at agte imod den store Mi:ye
 De lidde, førend Gud dennem tilfammen monne
 soye.

See! See! hvordan Gud det have vil,
 Saa giver og jeg mit Minde til,
 Jeg haaber til den glædelig Tid
 Udi Himmerig hos vor Frelsere blid,
 Hvor jeg skal min hierte ælsterkiære frude,
 Og der ævindelig blive hos hende.

Hendes gandske Alder i Verden have
 Ikke 23. Aar monne være
 Førend ved St. Olufs Dags Tid
 Gud være hendes Siel naadig og blid,
 Han vnde Os her at leve saa,
 At vi et søligt Endeligt maae faae, Amen!

ners, og hendes Möderne de *Vestniers* Vaabener ere udhugne med videre. Efter denne hans Hustrues Död, tog han sin Afsked fra Leinet, og flyttede med sine Midler til *Randers*, hvor han Söndagen den 38 Octobr. 1596. havde Bröllup paa Raad-Huuset med en Forstandig, Ung, Munter og Riig Enke ved Navn MARIA PEDERS-DATTER LASSON, som var ikkuns 21 Aar gammel, og havde hun ikke alleene ingen Börn havt udi halv-Tredie Aars Egteskab med sin förste Mand *Borgemester* SÖREN HOFMAN (1) som havde testamenteret hende alle de gode Midler som han eyede, men Hun arvede og fiden, som eniste Barn mange Penge efter sin Fader *Borgemester* PEDER LASSON (2). De levede sammen paa Ote og Tyvende Aar i god Anseelse og Velstand, og aulede 9 Börn, hvoraf tvende Dötre fik Döbe-Navn efter

MAR-

-
- (1) Han havde været *Borgemester* i *Randers*, hvor han har givet nogle *Legata*, som endnu skal være i Stand, han döde en gammel Mand 1595 efter at han havde været udi sit andet Egteskab paa tredie Aar. Hans Broder var HENRIC HOFMAN, som tjente Kong CHRISTIAN III. See *Huitfeldt in folio pag. 1551*. Hans Navn blev givet 2de af T. HOFMANS t. *Gunderupgaard* hans Söner som döde begge unge S. St. Tav.
- (2) Var i lige Maade *Borgemester* i *Randers*, hvor han döde en velhavendes Mand 1618. udi hans Alders 72 Aar. Over ham lod hans Datter opsætte et *Epitaphium*, som sees næst ved dette, som over Th. Bering er opreyft udi St. Mortens Kirke
- i *Ran-*

MARGRETHE VESTENI, den ældste Søn S. HOFMAN fik Döbe-og Stamme-Navn, (som siden hans Afkom har beholdt) efter hans Moders anførte förste Mand, og den anden P.LASSON efter hans Moders Fader; De andre Börn bleve efter de Tiiders mest brugelige Maade kaldet efter deres Fader NIELS-DATTER &c. Udi Aaret 1604. blev han Raadmand, og 15 Aar derefter af Lehnsmanden ESKE BROK paa *Randers* Raadhuus indfat til Borgemeester-Embedet, som han forrettede med megen Berömmelse til Byens Opkomst. Aar 1613. gav han med sin Hustrue 200 Rlr. Specier til St. *Mortens* Kirke, hvis *Fundations Extract*, der sees udi en Steen i Choret udhugen; For denne Capitals Renter skal hver Löverdags Eftermiddag holdes Bön i Kirken. Efter at han havde levet, som meldt er, paa Ote og Tyvende Aar med sin Hustrue udi megen Anseelse for Deres Forstand, Börn og Midler skyld, og som han var en erfaren Mand i Rettergang, Land-Væsen, og Handling, af mange blev raadfört, döde han af et vanheldigt Beenbrud den 10 Junii 1624. udi hans Alders 68de Aar.

B 3

Over

i *Randers*, hvor og et *Monument* over bemelte Borgemeester S. HOFMAN findes. Udi denne Kirke ere og adskill. Monumenter til denne Familie henhörende, som af de *Benzoner &c.* iblant andre er JENS POULSEN til *Sabygaard*, og hans Hustrues MAREN MADSDAATTERS *Monument*, til hvis Underholdning visse af Byens Jorder ere lagde.

Over ham er gjort iblant andre Ære-Skrifter efter hans Död følgende Vers :

ILLE SUÆ PRINCEPS PATER ILLE SALUTIFER URBI
 CONSILIIS SEMPER PROGENIEQVE FUIT,
 FLOREBANT CIVES ET FELICISSIMA FORMA EST
 CIVIUM, AT A TANTO CONSULE FORMA VENIT.

Hans efterlatte Hustrue sad Enke paa 11te Aar, og roses meget for sin Guds frygt, Forstand og Munterhed; Først blev hun gift udi hendes Alders 17 Aar og siden udi hendes 21 Aar. Da Jylland Aar 1627. var oversvømmet af de Keyserlige Krigsfolk, forvarede hun sine Midler som kunde flyttes, saa godt som mueligt, hvoraf endeel gik forloren inden hendes Tilbagekomst: Selv flygtede hun med et uforfagt Mod til Söes, med sine Börn til *Marstrand*, hvorfra, efter at hun med dem der havde været et halv Aar, begav hun sig til *Halmstad* i Hal-land, og der opholdt sig et Aars Tiid, indtil den *Lybekiske* Fred 1629 blev sluttet, da hun igien med sine kom tilbage til *Randers*, og ikke allene med sig medens hendes Flugt varede, med Fliid beförgede deres Opdragelse, men siden lod give sine Trende Söner de beste Fundamenter udi Studeringer, og selv beförgede deris Udenlands-Reyser. Den ældste studerede Medicin, den anden Jura, den tredie Militaria, hvorved de i sin Tiid gjorde sig bekiendte, og er det ikke lidet at undre over, hvorledes en Borgemeester-Enke i
Randers,

Randers, uagtet at Krigen saa nylig tilforen havde forarsaget hendes Midlers Forringelse, kunde formaae, at holde paa engang Trende Sønner paa Academier og til Felds, og dog i sin Tiid efterlade dem og övrige Södskende anseelige Midler. Men förend hun kunde have den Glæde, at see sine Sönners Hiemkomst, bortdöde hun den 22 Febr. 1635. udi hendes Alders 6ode Aar. Hun blev hos hendes Hosbonde begravet udi St. *Mortens* Kirke, hvor der udi Choret for 100 Aar siden af Marmor og Alabaster af Deres Börn blev dem opsat et *Epitaphium*, hvorpaa Deres Forældres Billeder, saa velform Deres og egne Navne ere anförte, og sees paa den hertil hørende Stam-Tavlen höyre Side, med denne *Inscription*:

D. O. M.
 ÆTERNÆQ. MEMORIÆ
 AMPLISS. VIRI
 NICOLAI IACOBÆI
 CONSVLIS QVONDAM HVIVS CIVITATIS
 PRVDENTISS. NATI MDCLVI.
 DEN. A. MDCCXXIV. EIVSQ. ELECTISS. CONIVGIS
 MARLÆ PETREÆ LASSON.
 NATÆ A. MDCCXXV. DEN. MDCCXXV.
 PARENTVM OPTIME MERITORVM
 PISSIMORVM
 FILII TRES FILIÆQ. QVINQVE
 SEVERIN. HOFMAN MED. D.
 IACOBVS NICOLAI
 PETRVS LASSONIVS. LICENT.
 CATARINA. ANNA. MARGRETA.
 METTA. MARIA.
 GRATO ANIMO POSVERE
 A. MDCLIII.

IACO-

Deris Börn bleve meget gamle, thi 5 af dem overlevede Deris 75de Aar. Iblandt dem var

MAREN NIELS-DATTER, som uagret hun havde gode Midler levede dog sin Tiid ugift. 1656 gav hun 1000 Rdlr. til den Latinske Skole i *Randers*, iblant andre Ornamente, til St. *Mortens* Kirke, loed hun det nu værende, og for sit Arbeyd anfeelige, Messing Gitter-Verk for Choret forferdige, hvor der staar paa hver Pille stöbt hendes Boes-Merke Trende Kugler; Hun efterlod sig over 40000 Rdlr. mest rede Penge, som alle bleve hendes Södskende og Deres Börn til beste, undtagen, de Börn som vare af hendes afg. Söster MARGRETE, med hvis Opförsel hun ikke var fornöyet, ihenseende til at de vare gangne fra Arv og Gield efter denne deris Moder; hvorfor hun satte udi sit confirmerede Testamente af 14 Januar. 1678. At saadan Haanhed, Skade, og Forträd, var Gud være lovet ikke tilforn iblant nogen af Hendes Slegtninger skeed, og derfor skulde disse miste &c. Hun döde 1687. 76 Aar gammel, hendes Söster var

METTE NIELS-DATTER, som döde samme Aar udi en höy Alder, og havde havt Doctor og Ridder af St. Marco NIELS BENZON (1) t. WAAR &c.

• til

(1) Han havde samme Döbe-Navn, som hans Sön Geheime Raad
NIELS

til ægte; Hun funderede Aaret efter denne hendes Husbondes

C

bondes

NIELS BENZON, hvis merkværdige Liv og Levnet, saavel som denne hans Faders jeg havde vel havdt i Sinde at anføre; Men som dette Verk ikke gaar videre end at handle om J. R. LASSONS For-Fædre og Södskende, som jeg til sidst udi dette Skrift melder, saa vil jeg allene anføre de Inscripti-
 oner, som *Thomasinus* melder om, at være Doct. N. BENZON til Ihukommelse oprettede, hvilke jeg selv udi Auditorio Gymnasii til *Padua* for faa Aar siden der haver seet conserverede:

Anno MDCXXXVI.

Ab Univerfitate Artistarum Patav.

electus est Pro-Rector.

NICOLAUS BENZONIUS *Rrandruso-Danus.*

Hic Vir boni publici studio multa ad Gymnasii Splendorem summo ordine incepit; Avaritiam Publicanorum, & eorum in Scholares proterviam compressit. Excelsi Senatus Veneti Auctoritate suis impensis in urbe moratus, donec ad optatum finem omnia perduxisset.

Anno MDCXXXVII, d. XX May.

Artistarum Syndicus pleno Senatu creatus est a Duce ERIZIO, Eques D. Marci, a quo etiam pro Univerfitate Artistarum dono accepit Ducatos 125. Decretum tulit pro ingressu Syndici in Collegium.

Anno MDCXXXIX.

Syndicus Juris Pro-Rector electus

NICOLAUS BENZONIUS *Romanus Patricius.*

*

*

*

Inden den Venstre Port, naar man indtræder paa den Venstre Haand udi Gymnasio:

Immortali

bondes Död til Löverdags Aftensfangs Prædiken i *Rodolphi* Kirke udi *Aalborg* 300 Rdlr. den 16 Januar. 1675. Hvilken Capital blev Aar 1739. af hendes Sønne-Söns *Conferentz-Raad* PETER BENZONS Sterboe udbetalt til *Conferentz-Raad* LAURITZ BENZON med 334 Rdlr. 5 Mk. 5 sk.

Hendes ælste Broder var

SÖ-

Immortali nomini NICOLAI BENZONI *Rand. Dan. Doct. Marc. Equ. Aur. Pro-Rectoris prudentiff. Univ. Theolog. & Med. P. Kal. Aug.*

Udi Auditorio staaer :

NICOLAO BENZONIO *Ran. Danø Equ. Aur. Pro-Rect. ac Synd. qui creberrimis Legationibus apud Sereniff. Remp. Venet. Lycei dignit. immunitatemque redintegravit & provexit Vinea Theol. Phil. & Med. grata Pos. Kal. Augusti. Anno MDCXXXVII.*

SÖREN HOFMAN, *Medic. Doctor*, han blev opkaldt efter sin Moders første Mand; Udi sine unge Aar reyste han længe Udenlands for at studere Medicin, blev *Doctor Medicina* til Padua; holte fiden Disputation til *Basel: De Apoplexia*, trykt sammesteds 1636. in 4to. Han blev meget brugt udi sit Fæderneland i sin Tiid; og var næst den bekiendte berömmelige *Th. Bartholin* den erfarenste Medicus, som man da i Danmark vidste af at sige; og derfor ofte brugt til Hove af Kong *CHRISTIAN IV.* som havde stor Naade for ham, og fuldte han Hans Mayestet udi det bekiendte Söeslag Aar 1644. Men döde aaret efter, at denne store Konge ved Döden var afgangen, udi hans beste Alder. Om ham kand sees *Olai Wormii Episteler, Albertus Bartholin de scriptis Danorum &c.* Hans Broder var

PEDER LASSON, *J. U. L. Justice-Raad, Assessor* og *Justitiarius* udi Höyeste-Ret: föd udi Randers Aar 1606 den 20 August, og fik sin Mor-Faders Döbe-og Stamme-Navn, ligesom hans ældre Broder havde faaet sin Moders første Mands Navn. Udi hans Unge Aar, lod han et slags Munterhed og saadan Lyft til Studeringer see, som ey andet end kunde give enhver Anledning til at troe, at der vilde blive noget godt af ham. Hans Forældre, lode ham og Brödrene studere, og oplære udi hvad deris

Stand og Vilkaar kunde tillade. Udi hans Alders fyt-
tende Aar fendte de ham efter de Tiiders Mode strax
paa de Høye Skoler til Holland; Hvorfra han hiem-
kom efter sin Faders Død, og blev 1627. sendt til
Kiöbenhavns Univerfitet, hvor han viifte sin Fær-
dighed udi hvad han havde lært, samt udvalte til sin
Raadförere udi sine Studeringer den berömmelige Doct.
OLE WORM, og antog det Juridiske Studium, som det han
elskede meest, for derved udi sin Tid at fornöye sig og
tiene Publicum; Men som Leyligheden paa de Tider,
ikke var her saa fuldkommen til at kunde oplæres udi
samme Studio, som det nu er; saa begav han sig til
Rostok; Men neppe havde han begyndt at giöre sin Ind-
retning, hvorledes han der sine Studeringer vilde fort-
sætte, förend den saa bekiendte Tredive Aars Krig udi
Tydskland gik for sig, da han begav sig hiem igien til
Randers; Saafom denne Krig fiden strækkede sig og saa til
Jylland, gik hans Moder og Södskende med ham til
Söes til *Marstrand*, og fiden til *Halmstad*; Efterat Freden
var sluttet, sendte hans Moder ham til *Coln*, hvorfra han,
efter at han der havde fortsat sine Studeringer, begav
sig igiennem *Brabant* til *Paris* og fiden til *London* og *Ox-
fort*, hvorfra han, efter at han der med Flid havde an-
vendt sin Tiid, reyste igiennem *Holland* og *Frankrige* til
Italien, hvor han paa fierde Aar meest opholdte sig til
Padua

Padua (I) som da var et af de berømmeligste Universiteter udi Europa, som man da vidste af at sige; Da Kriegen i Tydskland gjorde meget til den conflux af den studerende Ungdom, som da var i *Padua*. Paa dette Sted lagde han sig som tilforn efter Jura, og andre nyttige Videnskaber, som han siden, udi sit Fæderneland til sammes Nytte og egen Fornøyelse anvendte; gjorde sig og imidlertid de Lærde bekiendte og besaae de med saa mange prægtige Ting beprydede Stæder *Venedig, Florentz, Rom, Neapolis &c.* hvis Mængde og Herligheder jeg endnu med Fornøyelse haver udi frisk Minde. Fra *Italien* begav han sig til *Sveitz*, hvor han nogen Tid op-

C 3.

holdt

(I) Paa denne høye Skole som da var i saa stor Berømmelse, haver og *LASSONS* tvende Brødre studeret, som sees, at hans ældre Broder *SØREN HOFMAN*, der blev *Doctor Medicinae*, og hans yngre Broder *JACOB NIELSEN*, som uagtet han havde lagt sig efter militaria, og gjort Campagner, studerede han der Aar 1630. da han efter de Tidens Maade blev *Nationis Germanicae Bibliothecarius*, videre see om ham Stam. Tav. Men om disse trende Brødre paa engang vare udreyste og studerede siden tilfammen, som jeg dog tviler om, er ikke let at udfinde. Ellers reyste de fleeste Danske paa de Tider til *Padua* for at studere, som den bekiendte *Johannes Rodius* var fød i Danmark, blev der 1631. Professor og døde der 1657. efter at han formedelst sin Lærdom havde været udi stor Anseelse.

holdt sig til *Basel* og der ved en Inaugural Disputation: *De Juris-Dictione & Imperio. Basilea 1636. in 4to.* aflagde offentlig Prøve paa hvad han havde lært, og erholdt derfor Licentiat-Graden, og kort derefter blev ham Doctor-Graden tilbuden, men undskyldte sig. Da hans Moder imidlertid ved Döden var afgangen, reyste han til sit Fæderneland, og efter at han der havde sat sine Oeconomiske Sager udi god Orden, begav han sig igien 1637. til *Holland*, og forblev der et ganske Aar om til *Utrecht*, gik siden til *Dresden*, hvor han saavel som til *Wien*, udi de saa kaldede Ober-Appellations Retter fik Leylighed at öve sig udi Lov og Rettergang. Siden gjorde han en Reyse til *Ungeren* og *Tyrol*, og derfra til *Regensborg*, hvor den merkelige og förste Rigs-Dag efter 27 Aars Forlöb blev holden, formedelst den langvarige Krig. Ved denne Leylighed blev LASSON kiendt af den der da værende Danske Minister, og siden udi Historien saa bekiendte Græve CORFITZ ULFELD, som ved adskillige Leyligheder, viiste denne vores Reyfende sin Protection.

Herfra begav han sig igiennem *Slesien* og *Polen*, og fra *Dantzic* lige til *Kiöbenhavn*, hvor han bragte den, for sin Forstand saa bekiendte Canceler CHRESTEN THOMSEN SEHESTED Breve fra den ommeldte Danske Minister,

fter, samt fra andre lærde og vittige Mænd, som vidnede om hans Duelighed, og flittige Opførel, medens de havde kiendt ham. Dette gav Leylighed til at bemeldte Canceler desto meere underfögte LASSONS Capacitet, som han fandt saa beqvem og nyttig for Fædernelandets Tieneste, at han forskaffede ham hos höylovlige Ihukommelse Kong *CHRISTIAN IV.*, indtil Leylighed til videre Befordring forefaldt, et Canonicat ved Capitelet udi *Aarhuus*. Kort derefter blev han udnævnet til at sendes med Canceler *JUST HÆG* paa den bekiendte *Osnabrykiske Fred* (1), hvorfra de begge hiemkom udi For-Aaret 1644. Aaret derefter blev *LASSON* betroet af Hans Majestet at forrette et Ærinde hos Keyser *FERDINAND III.* og hans Broder Ertz-Hertzog *LEOPOLD*, og efterat samme efter Hans Majestets önske var til Ende bragt, blev han 1646. ved en Kongelig Skrivelse tilbuden at gaae som Kongelig Minister udi *PEDER WIBES* Sted til det *Stokholmske Hof*. Men han udbad sig det som en Kongelig Naade, at han derfra maatte blive forskaanet, forestillende vel at vide sin
 Skyl-

(1) De andre, som bleve sendte til denne navnkundige Freds Forhandling og Ambassaden vedkommende, vare Rigens-Raad *GREGERS KRABBE*, *CHRISTOPHER v. d. LIPPE* og *D. N. LANGERMAN*. De övrige af Sviten bestoede af meere end 100 Personer.

Skyldighed, og at han havde beste Villie til at efterkomme denne Hans Majestets Ordre; Men efterføm han ~~akt~~ havde reyst udi 24 Aar baade for sine Studeringer at fortsætte, saa vel som udi Hans Majestets Tieneste, saa fandt han ikke saaledes sin Helbred, at han kunde tage imod denne ham tilbudne Tieneste; Men ønskede at faae Tilladelse indtil videre, at begive sig til Rolighed udi *Randers*, hvilket indtil videre blev ham accorderet (I), og PEDER JUEL Herre til *Hunsbek*, blev sendt til *Stokholm*. Tvende Aar derefter, døde ved det *Kiöbenhavnske* Universitet Professor Juris CLAUS PLUM, hvis Einbøde blev LASSON tilbuden, men han undskyldte sig atter derfra. Da Krigen udi Aaret 1657. udi Danmark begyndte, blev han med endeel andre nödet til at begive sig fra Jylland til *Kiöbenhavn*, der han forblev udi Beleyringens Tiid, hvor hans Broder JACOB NIELSEN imidlertid med sit underhavende Compagnie viiste iblandt andre med Distinction megen Tapperhed; Udi samme Beleyring mistede deres Söster-Sön POVEL MADSEN ÖRN, en Broder af POVEL ROSENÖRN sit Liv, i det

(2) Jeg finder, at han udi denne sin Rolighed har 1649. forfættet den förste Concept til sit Reyse-Stipendium for den studerende Ungdom, medens han endnu var ugift, og uden Bestilling.

det han udi et Udfald af Voldene blev skudt. S. *Stam-T.* Efter at alting igien var kommen til en önskelig Roe-
lighed, begav LASSON sig tilbage til *Randers*; Men efter
at han der faae Dage havde opholdt sig, fik han en Kon-
gelig Befaling igien at begive sig til *Kiöbenhavn*, og der
videre Ordre at ervarte. Da nu ingen Dansk Minister
havde opholdt sig ved det Svenske Hof i nogle Aar, forme-
delst Krigen havde været; nemlig siden PEDER JUEL 1655
havde faaet sin Rapel, faldt Vallet igien paa LASSON, som
da blev foreslaget, ligesom udi den Höyfsalige Konges
Tiid, at gaae til *Stokholm* som *Resident*; Men han udbad
sig atter at maatte blive forskaaet derfor, og hellere
önskede at tiene Hans Mayestæt udi sit Fæderne-Land,
hvorpaa han efterat at have bivaant den höye *Souverai-*
nitets-Act, blev han kaldet til at være *Assessor* udi Höye-
ste-Ret (1) med Titul af Kongelig - Raad. Udi den

D

lange

(1) Hvilken Betiening han forestoed udi 20 Aar, og indtil hans
Döds Dag. Efter som Höyeste-Ret ved denne nye Regierings
Form tog sin Begyndelse, saa synes mig, at det ikke er udaf
Veyen at anföre Navnene paa de 26 Tilforordede, som til-
lige af Hans Majestet paa denne Tiid derudi bleve indfatte:
CHRISTIAN RANTZAU Græve af *Rantzau*, Herre til *Bredens-*
borg, *Lindevet*, *Dreffingholm*, *Neuendorf*, *Dragöe* &c. Rid-
der, Geheime-Raad, Land-Raad, Ober-Stattholder i Slesvig

og

lange Tiid han samme Embede forestoed, blev han confuleret i de vanskeligste Sager.

Udi

og Holsten, Præsident udi Stats-Collegio, Assessor udi alle Kongelige Collegier og Amtmand over *Steinberg* og *Ditmarsken* &c.

HANS SCHAK, siden Græve af *Schakenborg*, Herre til *Giselfeld* og *Gram*, Ridder, Geheime-Raad, Feldt-Herre, Præsident udi Krigs Collegio, Oberst til Hest og Fods, Stift-Amtmand over *Riber Stift*.

HANNIBAL SEHESTED Græve, Hr. til *Tybjerg*, *Lunde*, *Veilegaard*, *Nøragergaard*, Ridder, Geheime-Raad, Præsident udi *Cammer-Collegio*.

PEDER REETZ, Herre til *Tygestrup*, *Turebyholm*, *Hundslund*, *Palsgaard* og *Børlum-Closter*, Canceler og Præsæs udi *Cancelier*, Geheime-Raad, Amtmand over *Hadeland*, *Over-Ramerige*, *Buskerude* og *Ringerige* Amter i *Norge* &c.

HENRIC BIELKE, Herre til *Ellinggaard*, Ridder, Geheime-Raad, Admiral og Præsident udi *Admiralitets-Collegio*, og Amtmand over *Island*.

Alle disse anførte vare Assessorer udi *Stats-Collegio*.

FRIDERIC AHLEFELD siden Græve til *Gravenstein*, Herre til *Søgaard* &c. Ridder, Geheime-Raad, Stadtholder udi *Kiöbenhavn*, Vice-Stadtholder over *Slesvig* og *Holsten*, Amtmand over *Langeland*.

CHRISTOPHER URNE Herre til *Aasmark*, Ridder, Geheime-Raad, Canceler, Amtmand over *Halsnør* og *Haranger*.

NIELS TROLLE Herre til *Trollholm*, nu *Holstenborg*, *Gavnøe*, Ridder, tilforn Stadtholder i *Norge*.

OVE

Udi Aaret 1661 giftede han sig med
MAGDALENA PEDERS-DATTER, hvis
 D 2 For-

OVE BIELKE Herre til *Østergaard*, Ridder, Geheime-Raad, Canceler i Norge og Amtmand i Bergen.

JOH. CHRISTOPH KØRBITZ Herre til *Hellerup*, Ridder, Geheime-Raad, Marfk, Assessor udi Krigs Collegio, Amtmand over Kiøbenhavns Amt.

HENRIC RANTZAU Herre til *Møgelkær*, Ridder, Geheime-Raad &c.

Alle anførte vare enten Riddere af Elefanten eller bleve det kort Tiid der-efter.

GUNDE ROSENKRANTZ Herre til *Vindinge*, Geheime-Raad.

OTTO KRAG Herre til *Volberg*, Geheime-Raad.

HENNING POGVISK Herre til *Holløgaard*, Geheime-Raad, Assessor udi Rente-Kammeret, Amtmand over *Ringsted* Amt.

JØRGEN BIELKE Herre til *Horringsholm*, Geheime-Raad, General-Lieutenant og Assessor udi Krigs-Collegio.

OVE SKADE Herre til *Kiærbyegaard*, Geheime-Raad og Cancellie-Assessor.

HANS SVANE Kongel. Raad, Assessor udi Stats-Collegio, Erkebiskop udi Siælland og Præsident i Consistorio.

THEODORUS LENTE Kongelig Raad, Canceler udi de fremmede Affairer, Assessor udi Stats-Collegio.

HANS NANSEN Kongelig Raad, Assessor udi Stats-Collegio, Præsident og Borgemeester udi Kiøbenhavn.

PEDER BULKE Kammer-Raad og Assessor udi Stats-Collegio.

CHRISTOPHER GABEL Kammer-Raad, Skat-Meester, Assessor udi Stats-Collegio og Amtmand over Færøe. HENRIC

Forældre vare PETER PEDERSEN RIDERMAND, Raadmand i *Kiöbenhavn*, og AGNETE SVENSKE. Deris Forældre

HENRIC ERNST. Doct. J. Kongel. Raad og Cancellie-Assessor.
 PETER LASSON. I V. L. da Kongel. Raad og siden Justice-Raad.
 WILHELM LANGE Canceler, Assessor og Lands-Dommer udi Jylland.

RASMUS VINDING Cancellie-Assessor og Professor Juris, siden Etats-Raad.

PETER SKAVENIUS Doct. Juris, Professor Juris, siden Etats-Raad, General Procureur, Herre til *Aastrup &c.*

* * *

Dette er ellers at merke, at LASSON var iblandt de 25 Dommere som Aar 1663. affagde Dom over Græv CORFITZ ULFELD; og den eneste af alle disse, som iligemaade underskrev den, som 1676. over Græv GRIFFENFELD blev affagt. I hvor retfærdig en Dommere han udi alle Leyligheder viiste sig at være, saa skal det have gaaet ham meger til Hierte, da han samme Domme underskrev. Den *første* havde i visse Maader været hans Promotor, da han hiemkom fra sine Reyser; Den *anden* havde været hans Protector og Velynder, medens han var udi Tienesten; Da den sidste Dom af ham skulde underskrives, vægrede han sig udi Begyndelsen for samme; Men da Hans Majestet lod ham opkalde dertil at give gyldig Aarfag, svarede han: At i fald Hans Majestet havde tilladt GRIFFENFELD, efter hans giorte Paastand, at tage de 10000 Rdlr., som ham ved *Kilmansek* var bleven givet af Hamborg, saa han ikke med en god Samvittighed at kunde underskrive Dømmen; Hvorpaa Kongen svarede: at han

Fædre skal have været fra Skaane. Med denne sin Hustru, havde han ey nogen Tiid Börn. Samme Aar fik han Kongelig Befaling (1) med endeel af de erfarenste

D 3

Mænd

han dertil ikke havde givet ham Tilladelse. Da LASSON derfra kom hjem udi sit Huus, spurte hans Hustru: Hvorledes vil det nu gaae *Canceleren*? svarte han hende: *Om han havde 10 Halse, maa han miste dem!* og fiden underskrev han Dommen. Dette skal dog udi hans yderste meger have lagt ham paa Sinde, og udi Raerie ofte raabt paa: At dette meget fortröd ham.

- (1) Da Souverainiteten til det almindeliges Beste udi disse Lande blev indført, var det tillige fornöden, at Rigernes Love og maatte forandres; hvorfore den höylovlige Konge *FRIDERICH III.* den 26 Januar. 1661. lod udgaae en Befaling til den af sin Lærdom og store Bibliothec paa de Tiider bekiendte *JÖRGEN SEEFELD* (a), saa vel som til *Rig. R. NIELS TROLLE* til *Trollholm*, og *Rig. R. OTTO KRAG* til *Volberg*,

og

-
- (a) Han var Rigets Raad og Lands-Dommer i Siælland, Befalingsmand paa Ringsted-Kloster, og den störste Jurist, som man paa de Tiider kiendre i Danmark, var og den allerförste, som indgav et skriftlig Forslag til den nye Lov-Bog. Men som han var gammel og döde Aaret efter at denne Befaling til ham var udstæd, saae han ikkuns dermed liden Fremgang. Handöde 1662. den 28 Febr. udi hans Alders 68 Aar, var Rigets Raad udi 22 Aar og Lands-Dommer udi 32. Staaer udi sit aaber Begravelse i Jylland i *Blenstrup* Kirke, som ligger under det,
Aar

Mænd udi Riget, at giøre et Forslag til den Danske
Lov,

og til endeel andre Rigens vittigste og erfarenste Mænd, samt Magistrats-Personer, hvilke i alt efter anførte Ordre udgiorde 22 i Tallet; Iblandt hvilke LASSON var den 10de. Denne Befaling tilholdt dem at opsætte en ordentlig og vel funderet Rettergangs Proces og Form, saaledes: At der paa een og den beste Maade over det gandske Rige kunde procederes, og saa skulde de tillige foretage dette Riges Lover, Recesser og andre Forordninger, samt af dem udtrække vad best kunde skikke sig, og overeenskomme med den nye Regierings-Form, samt tiene til det almindelige Beste. Til denne Commission bleve udstædde adskillige Kongel. Befalinger, hvilke sees anførte udi Fortalen til det Oplag af Kong WALDEMARS II. Jydske Lov, som den slittige Danske Historie-Skrivere og Kiøbenhavniske Præsident *Etats-Raad* RESEN Aar 1684. har ladet trykke, og hvorom han best kunde have Efterretning, som den der ved en Kongel. Ordre af 1680. blev anbefalet at indtræde udi samme Lov-Commission, som da dog meest var til Ende bragt. Til denne Commission, bleve Tiid efter anden adskillige Ordres udstædde, iblandt hvilke var en af 16 Nov. 1662. at om hvad, som de Tilforordnede ikke indbyrdes kunde overeensstemmes om, havde enhver sin Meening skriftlig at opfætte

Aar 1681. oprettede frie Herfskab *Lindenberg*. Denne Gaard kaldtes udi J. SEEFELDS Tid REVS, eller REVNIS, som hen imod 300 Aar havde været udi hans og Forfædres Eye. Hvad jeg videre, end her er anført, har kundet finde om denne rare Mand, sees udi *Portraits Hist. des Hommes Illustr. de Dannemark, Partie V. pag. 66.*

Lov, hvilken tillige med hans Död blev ferdig. Det
er

opsætte, og til Hans Majestet at indgive. Men som ikke alene de 3de förste her anförte, og andre vittige Mænd imidlertid bortdöde og andre for Alderdoms skyld gik af, blev igen andre, til hvilke LASSON stedse blev adjungeret, anbefalet at træde udi denne Commission, som varede udi 22 Aar, og levede af de 61 Mænd, som derudi havde sadt, ikkuns 16 af dem, da Loven var publiceret. Aar 1666. d. 23 Febr. blev LASSON atter befalet, tillige med CHRISTOPHER PASBERG til *Frydendahl* (som döde siden som Græve, Ridder, Geheime-Raad &c.) HOLGER VIND til *Harrested*, siden Vice-Canceler &c. og RASMUS VINDING Profes. Juris, at enhver af disse fire skulde opsætte, af hvad tilforn var samlet, en *Dansk-Lov*, og derudi bringe enhver Materie udi god Orden, alt med tydelige og brugelige Danske Ord at forklare; Hvilket derefter af LASSON og VINDING blev efterkommet, som hver i sær overleverede Hans Majestæt Kong FRIDERICH III. Aar 1669. kort förend Hans Majestæts Död det förste ordentlige Udkast til vores nu brugelige *Danske-Lov*. Da Kong CHRISTIAN V. kom til Regieringen, lod han sig ikke mindre være angelegen at fortsætte dette saa höyt nödvendige Verk, til hvilken Ende der blev 1672. d. 24 Sept. Ordre udstædet til Canceler REETZ, LASSON og PEDER SKAVENIUS, at de igjen med Flid skulde igiennemsee det til den höylovlige Sal. Konge indleverede Udkast, og hvad som De formeente udi Materien og Stiilen at kunde endres, skulde de derom deres Betænkende opsætte, og Hans Majestæt Postvis tilstille. Efter at saadant var efterkommet, fik

LASSON

er ey nødigt at melde meget til dette Verkes Fuldkommenhed og Korthed, da intet Land lige dertil kand fremviife.

Da

LASSON igien Aar 1675. tillige med bememldte R. VINDING, P. SKAVENIUS og Borgemeister JØRGEN FOG Befaling paa det nöyeste at overveye, hvad næst oven anförte 3de Revisores havde indgivet, og om deraf noget kunde forbedres, hvilket blev efterkommet, og til Hans Majestæt overleveret. Da 1680. og fölgende Aar bleve tilfidst tvende Kongl. Ordres udstædde, at legge sidste Haand paa dette Verk, for derudi indrykke Udtog af de Forordninger, som vare udgangne, medens dette Verk havde været under Hænder, blev LASSON svag og döde, förend han kunde have den Glæde at see dette store Verk komme Aar 1683. for Lyset, udi hvis Udarbejdelse han havde faa stor en Andeel.

Da den ommeldte Kongel. Ordre A. 1661. blev til ham tillige med de andre tildstæd, skrev hans Ven den lærde *Th. Bartholin* ham fölgende til Ære:

JUS PATRIÆ FLORET *FRIDERICO* REGE RENATUM;
 TE SUCCESSOREM TRIBONIANUS HABET.
 TEMPORIBUS DISTENT: ILLO REX CÆSARE MAJOR,
 POMPONIO INTERPRES TU QVOQVE MAJOR ERIS;
 BARTHOLUS, ACTÆUS, BALDUS, TARGNUS, JASON,
 ET PAULLUS, SOCIUM TE VOLUERE *PETRUM*.
 DULCIS AB OCEANO MANET TIBI LYMPHA, NEC ISTE
LASSUS, AMAS PATRIÆ DULCIA JURA DARE.

Da Kong *CHRISTIAN V.* kom til Regieringen, beviiste Hans Majestæt ey *LASSON* mindre Naade, end hans Fader og Olde-Fader, Höylovlige Ihukommelse, havde beviist ham: Han blev ikke allene fremdeles betroet til at fortsætte det ommeldte Verk, og blev udnævnet tillige med andre tvende Kongens Mænd at reyse Riget om for at imodtage Troeskabs-Eden; men blev strax kaldt tilbage, for at forblive udi Höyeste-Ret, hvor han blev udnævnet til Referendarius som nu kaldes Justitiarius; og et par Aar derefter fik han Titel af Justice-Raad.

Medens han med Berömmelse forrettede sine Embeder, og var udi Tienesten, havde han ofte den Naade formedelst sine Studeringer og lange Erfarenhed af Hans Majestæt selv at blive confuleret.

Han holdte ofte Brev-Vexling med adskillige fornemme og lærde Mænd, som han havde kiendt, medens han havde været udenlands, af hvilken Correspondence en stor Deel efter hans Död imellem hans Papirer ere fundne, saa vel som mange Samlinger til Danfke og fremmede Love og Rettergangs Maade hørende, hvoraf endeel Udskrifter findes endnu udi adskillige Liebhaberes Gjemme af det Juridiske Studio, af hvilke sees, at Autor har havt en besynderlig Credit for den Romerske Ret.

Da hans Aar tiltoge, blev han daglig skröbeligere, og med Skiörbug (*hoc familiare valde terris hisce, & genti nostra malum*) og Steen-Smerte udi sine sidste Aar meget beladen. Men som han noksom i sin Lives Tid har viist Prøver paa sin Forstand, saa vel som paa sit Gemyts Befkaffenhed ved følgende Foundationer, saa holder jeg her ufornöden at fremføre meere, som kunde siges til hans Berömmelse og til Prøver paa hans store Dyder, end sagt er.

Efter at han havde tient trende Konger med Ære, og indrettet sine Sager saaledes, at han har forhvervet sig et berömmeligt og udödeligt Navn, maatte han selv gaae ald Verdens Gang udi en god Alder, efter en haard Helfot, da han döde den 5 October 1681. udi hans Alders 76 Aar. Til hans Liigbegiængelse bleve de fornemste Ministre til Hove, hans Med-Colleger udi Höyeste-Ret og Professorerne, ved et Academisk Latinsk trökt Programma indbudne, samme skeede efter de Tiiders brugelige Maade med megen Ceremonie til Helligjæstes Kirke, hvor han havde sit Begravelse; Paa hans Liig-Kiiste kom denne Inscription:

HER. HUILER.

DEN. VELÆDLE. OG. VELBYRDIGE. JUSTICE-RAAD. OG. ASSESSOR
I. DEN. HØYESTE, RET.

P E D E R L A S S O N.

HØYLOVL. IHUKOMMELSE. KONG. CHRISTIAN. IV. UDSKIKKEDE. TIL
DEN. ROMERSKE. KEYSER.

OG. TUENDE. EFTERFØLGENDE. KONGERS. RAAD. 1

HANS. FORÆLDRE. VARE.

N I E L S. J A C O B S E N.

FORDUM. BORGEMESTER. I. RANDERS.

OG. M A R E N. P E D E R S - D A A T T E R.

BORGEMESTER. PEDER. LASSONS. DAATTER. SAMMESTEDS.

HANS. FØDSELS. AAR. MDCVI. DEN. XX. AUGUSTI. HANS. UDLANDISKE.

REYSER. UDI. TYDSKLAND.

NEDERLAND. ITALIEN. ENGELAND. FRANKERIGE. OG. UNGEREN.

VAREDE. FIRE. OG. TIUGE. AAR.

FRA. MDCXXIII. TIL. MDCKLVII. UDI. KONGELIGE. OG. SINE.

EGNE. ÆRINDER.

HANS. ROLIGHEDS. AAR. TI. INDTIL. AAR. MDCLVII.

HANS. UROELIGHEDS. IGIEN. TRENDE. INDTIL. AAR. MDCLX.

HANS. UNDERDANIGSTE. TIENESTES. BAAND. IMOD. SINE.

ALLERNAADIGSTE. KONGER. FRA. SAMME. AAR.

OG. HANS. TROFASTE. KLÆRLIGHEDS. BAAND. IMOD. SIN. KLÆRE.

HUSTRUE. FRA. FØLGENDE. AAR.

UDI. HUILKE. BEGGE. HAN. OG. UFORANDERLIG. ER. BLEVEN.

TIL. SIN. DØDS. DAG. SOM. VAR. DEN. V. OCTOBR. UDI. AAR. MDCLXXXI.

ER. MEERE. END. TIUGE. AAR. OG. HANS. ALDERS. ERE. LXXV.

AAR. VI. UGER. III. DAGE.

UDI. HANS. LÆVNIT. VAR. HAN. FROM. IMOD. SINE. TIUNDE. FADER. IMOD.

DE. NØDLIDENDE. SOM. VARE. HAM. UDI. BØRNS. STED.

OG. EFTER. HANS. DØD. MED. MEERE. END. SEXTENTUSINDE.

RIGSDALER. BEGAVEDE.

TROFAST. IMOD. SINE. VÆNNER. KLÆRLIG. IMOD. SIN. HUSTRUE.

RÆTSINDIG. UDI. SINE. DOMMERS.

BESTILLING. UNDERDANIGST. TIENER. IMOD. SIN. HERRE. OG. KONGE.

OG. EN. RET. CHRISTEN. IMOD. SIN. GUD.

OM. DISSE. OG. MEERE. DYDER. MAA. HANS. RYGTE. OG. NAVN. TALE.

EFTERSOM. DE. DØDE. MAA. IKKUN. SPARSOMME. I. GEN. ROSES.

ELLER. LASTES. OG. HANS. EFTERFØLGERE. BEHØVER.

IKKE. GRAVSKRIFT.

THI. DYBERE. SKRIVES. UDI. DE. EFTERLEVENDES. IHUKOMMELSE.

END. UDI. MARMOR. ELLER. SKINNENDE. KAABBER.

Til bemeldte Kirke havde han givet, som meldt er, 1000 Rdlr. i Spec., hvor han og Frue havde ved den Syndre Side af Alteret ladet indrette deres Begravelse; over hvilken paa Muuren var opfat et Epitaphium, som udi den ulykkelige Ildebrand Aar 1728. nedfaldt, og som ingen af de afdödes nærmeste Slægtinge siden vare tilstæde, blev samme ikke enten igien samlet, mindre igien opfat. Det bestoed udi J. R. LASSONS Skilderie i Knæstykke, vel malet paa en stor Oval Kaabber-Plade, som var indfat udi smukt udarbeydet Marmor Zirater, og der neden under stoed en Inscription ligeledes udi Marmor over de Afdöde, hvoraf jeg ey har kundet komme over nogen Copie, eller faae nogen Efterretning, allene at efter Ildebranden fandtes Kaabber-Pladen, som endnu troværdige levende Folk har sagt mig, at have havt den Tiid i Hænder, men som Portraitet noget var beskadiget, blev samme forbrugt med andet Kirkens Kaabber til dets Taarns Tag.

Loco Epitaphii vil jeg sætte den Afdöde dette
til et Ære-Minde:

HIC SITUS EST LASSON, QVO CIMBRIA CIVE SUPERBIT,
MULTÆ, IPSE IMPROLIS, POSTERITATIS AMOR,
IGNIS EDAX POTUIT MONUMENTUM PERDERE QVONDAM,
NON POTUIT NOMEN PERDERE TEMPUS EDAX.

L.

For

For nu at komme til at melde om de af *J. R. LASSON* oprettede anseelige Legata, faa er det fornøden, at jeg dertil giver en kort Indhold af dette imellem ham, tvende Aar før hans Död, og Frue oprettede Testamente; Til hvilket at i Verk sætte, han den 27 Juni 1672. havde erholdet Allernaadigste Tilladelse at gjøre Testamente, Codicil, eller deslige Forskrivelser over sine Midler, som de löstede, hvilket af hans Arvinger og Vedkommende uryggeligen skulde holdes, samt være undtagne fra alt hvis i Loven, Recefferne og Forordningerne kunde stride. Saa at den længstlevende af dem skulde blive i fuld Eyendom uden nogen Hinder og Forfegling efter den andens Död. Derimod vare de begge udi deres Testamente enige om, at der af deres Stervboe skulde udbetales:

- I.) 10000 Rdlr. udi Specier; hvis aarlige Renter skulde gives tvende Studerende, udenlands at fortsætte sine Studia i Trende Aar, som nærmere af følgende Foundation sees: Meldes derhos udi dette Testamente, at formedelst Krigen og andre Vanskeligheder, som da vare, kunde det vel ikke udi hans og Hustrues Livs-Tiid komme i Stand, men af hans Arvinger skulde det udbetales, som en prioriteret Gield af hans Stervboe.

II.) 325 Rdlr. udi Spec. hvis aarlig Renter skulde gives en fattig Person fra Randers (som var LASSONS Føde-Bye) Latiniske Skole, naar han sig til Kiøbenhavns Academie begiver, som med videre sees af følgende Foundation.

III.) 1000 Rdlr. udi Spec. som allerede af J. R. LASSON vare givne til Helliggiæstes Kirke udi Kiøbenhavn, hvormed skulde forholdes efter den Foundation, som til dens Kirke-Værgere med Pengene var overleveret; hvorfore de havde givet ham deres Revers og Beviis af 3 April. 1671. og af 10 Febr. 1675. under Stadens Segl. Herom følger videre Efterretning.

IV.) 4500 Rdlr. udi Spec. til Helliggiæstes Hospital eller Armhuus i Kiøbenhavn (nu Vartou kaldet) for at underholde 9 Fattige eller saa kaldet 9 Senge (som nu er 11 Senge) til hver Seng 500 Rdlr. som med videre sees af Foundationen.

V.) 500 Rdlr. udi Spec. til fattige Huus-Arme udi Kiøbenhavn, hvoraf Renten 30 Rdlr. om Juulen til dem skulde uddeeles, hvormed herefter følger nogen nærmere Oplysning.

VI.) 1111 Rdlr. hvoraf Renten (1) 100 Sldr. skulde gives en

(1) Renten var paa de Tider 6 pr. Cent.

en fattig Faderlös ærlig Pige til Medgift' paa hendes Bröllups-Dag, følgende Aar en anden, og saa fremdeles, som sees af følgende Foundation med videre.

16436 Rdlr. udi Specier udgiorde da de (men nu hen imod 26000 Rdlr.) udi dette hans Testamente' til *Stiftelser* eller *Siale-Gaver*, som han selv kalder dem, beskikkede Capitaler: Fremdeles melder Testamentet: Vi haaber selv udi vores levende Live en god Deel, om ikke alle faat stille til bestandig virkelig Brug og ønskelig Udseende, hvorpaa skal i sin Tid findes noksom Underretning og Beviis; Men paa det øvrige skal Arvingerne efter vores Död næst Guds Hielp finde noksom Middel i gode viffe Obligationer, eller og i rede Penge, hvorved Stiftelserne kand fuldkommeligen i Verk stilles og fyldestgiöres.

Iligetnaade indfatte de begge alleneste hans, nemlig *J. R. LASSONS* Södfkende og deres Börn, at skulde arve dem efter begge deres Död. Men derimod skulde hans Hustrues Slægt, eftersom de vare langt ude og mestendelen ubekiendt, at de intet (som der staar i Testamentet) andet vilde melde, saa vilde *LASSON* selv give dem det i Hænde i hans og Frues Lives Tiid hvad de havde i Sinde dennem at forunde, og dermed skulde de lade sig nöye, og ey videre Arv efter Dem udi nogen

gen Maa'de forlange, eller sig med anførte Stiftelser befatte. Skulde den længst levende af dem faae i Sinde at gifte sig, saa skulde hans, nemlig LASSONS nærmeste Slægt og Arvinger, som en privilegeret Gield til anførte Stiftelser udtage af Boen bemeldte Summa udi de bedste Obligationer eller rede Penge som der fandtes, samt derpaa udstædde Foundationer i hans og Hustrues Navn, som de for Gud og den christen Övrighed vilde forsvare, befalende disse med Kongelige Tilladelse giorte Stiftelser, Gud og Kongerne i Danmark til Handthævelse, naar Arvingerne dem saaledes havde i Verk stillig giort, som Han og Hustru det trochiertelig havde meenet til Guds Ære, nödtörftiges Underholdning og Meeniges Beste, samt andre til godt Exempel, og at Arvingerne tillige saaledes handthæve og forsvare dem, end og for Höyeste-Ret, om Behov skulde giöres, hvortil Fundatores vilde forlade sig, tagendes Lön af Gud og Omkostningen af disse Stiftelsers Rente, og hvo derimod gör, æsker Fundatores for Guds stränge Dom.

Dette er Indholden af dette Testamente, som af dem begge, saavel som af J. R. LASSONS da nærværende nærmeste Slægt og Söster-Sön NIELS BENZON da Assessor udi Kammer-Collegio, siden Geheime-Raad,

Raad, Ridder &c. blev til Vitterlighed underskreven og forseglet den 9 Dec. 1679. (1)

Lidet over halv andet Aar efter at dette Testamente var bragt i Stand, afgik *J. R. LASSON* ved Döden, og i Følge Testamentets Indhold, sad hans efterlevende Frue med Boens Midler ubehindert indtil hendes Döds Dag, efterat hun havde været Enke udi 26 Aar. Jeg finder, at hun imidlertiid baade Aar 1684. og 1700. af hendes afg. Mands Arvinger blev anmodet, faavelsom ved Memorial til hans Majestæt, at formaae Hende til at meddeele Arvingerne hendes afg. Mands Concepter til Foundationerne, for derefter at sætte samme udi Verk, men hun gjorde derimod saa mange Forhindringer, at det derved maatte forblive til hendes Döds Dag. Imidlertiid har man Aarfag til at berömme hende, for ikke at have forringet Boen, om hun ey har forbædret den. For Resten har jeg ey kundet erfare noget, til at kiende hendes Carácter, uden at hun bray kunde giemme paa Penge, og hvad som udi hendes Ægte-Fældes Programma meldes, hvor hun bliver kaldet: *Matrona, quæ vera Lux & Gloria Fæminarum audire meretur.* Dette veed jeg, at hun ingen-

F

lunde

(1) Et ligelydende Testamente in Originali af 20 Aug. 1675. er mig falden udi Hænderne, som allene af dem begge er underskreven og forseglet.

lunde har været bange for Proceffer; thi jeg har af de da værende Høyeste-Rettens Protocoller udfunden, at hun fra Aaret 1682 og udi Fire Aar derefter har havdt 16 Proceffer for Høyeste-Ret, hvoraf de Ote allene Aar 1684 bleve agerede. At hun mest har vundet dem alle, sees hvor beføyet hun har været til at udføre samme, imod sine Contra-Parter, af hvilke de fleeste vare paa de Tiider nogle af de Fornemeste udi Landet, som Grev OTTO RANTZAU, Baron OLE ROSENKRANTZ, OVE JUUL og andre.

Vel er det usædvanligt udi de Afdödes Liv og Levnet, at anføre hvad Gaard de haver boet udi; Men følgende besynderlige Hendelse foranlediger mig dertil.

J. R. LASSON boede udi den Gaard (som ligger paa Hiörnet af *Kladeboerne*, og den saa kaldede *Skouboega-*den nu Justice-Raad og Borgemeester *Skröder* tilhörende, (1) Hvor, efterat hun var död den 17 Febr. 1707. udi en höy Alder, blev af hendes Hosbondes Paarörende,
 efter

(1) Samme Gaard var förend den store Ildebrand overgik *Kjöbenhavn*, en af de störste Gaarder der da vare, og kaldtes almindelig *Gyldenlövs* Gaard; Efterfom General-Lieutnant ULRIC CHRISTIAN GYLDENLÖV, derudi boede, og döde da Beleyringen var Aar 1658. udi hans Alders 28 Aar.

efter forhen oprettede Testamente ved Rettens Middel Boen aabnet; Da der fandtes udi en Jern-Kiste, som var nedgravet udi hendes Seng, endeel rede Penge og Pretiofa, hvilket dog i aldt ey kunde udgiøre meget meere, end hvad der først af Boen skulde udtages til anførte Legata, til hvis Foundationer, Concepterne tillige forefandtes udi Sterboen; Imidlertid blev bem. Gaard paa Auction bortfolt til *Elovius Mangor*, Raadmand og Stads-Conducteur i *Kjøbenhavn*, som strax fatte derhen en Muur-Mester for samme Gaard at lade forbædre, til hvilken Ende da iblandt andet, nogle Bielker bleve afsagede, for at giøre en Port, ungefer paa samme stæd; som den nu er, hendtede det sig, at om Middagen den 26 Aug. 1707, da de fleeste af Haandverks-Folkene, vare bortgangen, at en Muur nedfaldt, som var ungefer over det Stæd, hvor den afdöde Frue *LASSONS* Sove-Kammer paa den anden Etage havde været, ved hvilket Fald fremkom en Mængde Poser, og maadelige store fire-kantede Esker paa hvis Lyd, de tilbage blivende Haand-Verks-Folk, snart merkede at det var Penge.

Dette varede ey længe förend saadant blev rygtet; og som der indfandt sig adskillige Prætendenter, fik Byefogeden *Eisenberg* en Kongelig Befaling indtil videre at

tage imod samme under Forfølgning, som og skeede, efterat Han paa det nöyeste havde ranfaget alting, efter som Poserne og Eskerne havde været indsatte i Leer imellem tvende Bielker, paa hvilken faavel oven til, som nedentil vare slagne Bræder. Uden at Pengene da bleve taldte, bortførtes de for denne Gang af Bye-Fogden indtil den her i Korthed anførte vitlöftige Proces fik Ende.

For at i Agt tage Hans Majestæts Tarf, gik der Ordre til General-Fiskal og Cancellie-Advocat *Skavenius* for at erfare om de fundene Penge ey kunde regnes til *Danneſæ*, og naar faa var, tilhörede de Kongen. Paa Arvingernes og Kiöberens Vegne blev brugt de Tvende udi deris Tiider meſt habile Höyeste-Rets Procuratorer; Nemlig paa de förſtes Vegne mödte Proc. *Biörnſen*, som paaſtoed, at hans Principaler, Arvingerne havde foldt Gaarden, men ingen Penge, og Proc. *Broſtrup Albertin* mötte paa Kiöberens, Raad-Mand *Mangors* Vegne, som formeente at have kiöbt Gaarden, med aldt hvad der var udi den.

Der begyntes förſt med at ſtevene Muur-Meſteren; tillige med ſin Svend og Dreng &c. for at aflegge deris Vidne ved Bye-Tinget: Om hvor mange Penge de havde ſeet og fundet, ſamt hvad Stempel og Aarſtal de

paa samme havde seet? Paa Fundament: At de skulde vidne som afveed. Dog uagtet at samme exciperede mod at udfige deris Vidne, bleve de tilkiendte ved Bye-Tinget samme at aflegge, men ved en Raad-Stue Dom af 14 Martii 1708 bleve de derfra friekiendte paa Fundament: At de selv i Sagen vare indviklede, hvilken sidste Dom udi Høyeste-Ret blev confirmeret. Derefter kom Hoved-Sagen for Hof-Retten, for hvilken endnu fremkom tvende Parter, nemlig Muur-Mesteren med sin Svend, som paaftod at vilde have tilstrækkelig finde-Lön. Desuden vognede nogle af J. R. LASSONS Frues Slegttinger, som forlangede sin Andeel af de fundne Penge som en Arvepart, efter som de formeente fra samme ikke at kunde udelukkes, som skeed var fra den övige Arv efter indgangne Testamente.

Udi denne Sag, hvor altfaa var 5 Parter, blev den 13 Nov. 1709 af Hof-Retten affagt denne Dom:
 „At de fundne Penge ikke kunde erkiendes for Dannefaa, efter-
 „som De fandtes, der sig derved kunde kiende, hvorfor J. R.
 „LASSONS Arvinger alleene burde nyde de fundne Penge, som
 „deris rette Arv, og ingen anden, dog skulde Raad-M. Mangor
 „i det minste nyde den Fierde Part til Findelön, og Frue
 „LASSONS Arvinger efter Testamentet vare udelugte, saavel

„*som Muur-Mesteren &c. som ikke have villet give nogen Op-
lysning udi Sagen. &c.*

Denne Dom indstevnede *R. M. Mangor* tillige med de andre Trende Parter til Underkiendelse og Forandring ind til Höyeste-Ret. Men kort efter at Sagen dertil var indstevnet, indgik *R. M. Mangor* den 7 Martii 1710 et skriftlig Forlig med *J. R. LASSONS* Arvinger, at vilde deele de fundne Penge udi Tvende Parter, og i Fald, de andre Prætendenter, naar dette Forlig til Confirmation udi Höyeste-Ret forekom, skulde blive noget tilkiendte, da skulde begge Parterne dertil betale ligemeget. Desuden erbød sig *R. M. Mangor* ved en Supplique, at ifald Hans Majestæt vilde lade sin Prætention falde, og Forliget udi Höyeste-Ret blev confirmeret, vilde han give 1000 Rdlr. til de fattige udi *Kiöbenhavn*. Derpaa kom Sagen for Höyeste-Ret den 2 Aug. 1710, men förend de Fem Procuratorer, som vare udi denne Sag, begyndte at plaidere den, blev en Kongelig Ordre af 1 August inden lukte Dörre oplæst: „*At de Til-*
„*for-Ornede udi Höyeste-Ret skulde, naar Sagen var ageret, og*
„*de afsagde deris Vota, tillige kiende paa, om det ikke var bil-*
„*ligt at J. R. LASSONS Arvinger skulde betale til de Fattige*
„*i Kiöbenhavn 1000 Rdlr. Ligesaa vel som R. M. Mangor ved*
„*sin allun. Supplique havde erbudet sig for sin Person at give*
sil

„til de Fattige 1000 Rdlr. imod at Hans Majestæt allernaadigst
 „vilde lade de Præsentationer falde, som paa de fundne Penge, paa
 „Hans Majestæts Vegne, kunde giøres. Da denne Kongelige
 Ordre var efterlevet og Vota indleveret, blev atter en
 Kongelig Befaling af 10 Sept. udtæd, som paa samme
 Maade som forrige den 14 Octobr. udi Høyeste-Ret
 blev oplæst:

„At Hans Kongelige Majestæt efter de Tilfor-Ornedes allerund.
 „Betenkende havde cragtet for Ret og Billig at J. R. LASSONS
 „Arvinger med 1000 Rdr. Erlegelse til de Fattige i Kiöben-
 „havn erkjendte den Lykke som de ufornødentlig ved de uds be-
 „meldte J. R. LASSONS Enkes Gaard fundne Penge nyder, lige
 „saavel som R. M. Mangor der en lige Summa Penge har erbudet
 „sig at give! Dog at Canc. R. Skavenius som har været befalet
 „Kongens Interesse ved den imellem Parterne værende Sag i Agt
 „at tage, nyder for sin Umage 200 Rdlr. forud af fornevnte
 „2000 Rdlr.; Og at Dom derefter i Sagen for Høyeste-Ret
 „skulde afsiges. Dernæst blev en Kongelig Befaling af
 6 Octobr. oplæst:

„At de 200 Rdlr. som det havde behaget Hans Kongelige
 „Majestæt allernaadigst at tillegge C. R. Skavenius af de 2000 R.
 „ey skulde være ham hinderlig, om Høyeste-Ret fandt for bil-
 „ligt at ham noget til Omkostning hos de andre Parter skulde til-
 „lægges. Derpaa blev samme Dag den 14 Oct. som meldt
 er, af 10 Assessorer igien voteret og følgende Dom affagt:

Det

Det Forlig, som imellem Raad-Mand *Elovius Mangor* og afg. Justice - Raad *Peder Lassons* Arvinger den 7 Martii 1710 er bleven sluttet og her udi Höyeste-Ret den 2 Aug. næst efter oplæst, bör ved Magt at stande; dog saa: at efter Hans Kongl. Majestæts allernaad. Resolution betaler afg. J. R. LASSONS Arvinger med 1000 Rdlr. Erlegelse til de Fattige her i *Kiöbenhavn* til Erkiendelse for den Lykke, som de uformodentlig ved de fundne Penge nyder, ligesaa velsom Raad-M. *E. Mangor*, der en lige Summa Penge har erbudet sig til dennem at give. Af hvilke 2000 Rdlr. Cancellie-Raad *Skavenius* nyder forud for sin havde Umage 200 Rdlr. og der foruden til Processens Omkostning af afg. J. R. LASSONS Arvinger 200 Rdlr. Hvad afg. Frue Justice-Raad-Inde LASSONS Arvingers Paaftand angaar at nyde Arv efter hende, saavelsom Muur-Mester *Förgen Jensen*s, saavelsom Muur-Mester-Svend *Lauritz Svensens* og Dreng *Casper Christensens* Præntion paa *Hittelön* angaar, saa forbliver det derved efter *Hof-Rettens Dom &c.*

Saadan

Saadan en Ende fik denne merværdige Proces efter Trende Aars Forløb, udi hvilken Tiid, Pengene, saavelsom medens de stode usynlige, vare Frugtesløse; Da Skatten nu først efter denne Dom skulde deeles og eftertelles, bestoed den deraf conserverte Summa udi 18000 Rdlr. udi Specier, Kroner, og Guld-Penge, hvoraf, efterat Omkostningerne bleve fradragne, blev den minste Part LASSONS Arvinger til Deel. Raad-M. Mangor var vel fornøyet, og lod en Steen indfætte udi Muuren, hvor ved denne Skat var funden, med en Inscription paa, men som Gaarden brendte udi den store Ildebrand, har jeg ey kundet erfare hvad som paa samme Steen har staaet.

Det er endnu en ubeviist Sag, enten at Fru LASSON eller hendes Mand havde ladet disse Penge udi Forborgenhed saaledes nedfætte; Thi, naar Specier, hvorom Testamentet og Original-Concepterne til Foundationerne (1)

G

stedse

(1) Udi hver Udkaft til hans Foundationer staaer:

Hvorpaa Concept til en særdeles Fnndatz skal findes med min egen Haand underskrevet, eller af vores Arvinger efter vores Død udi vor Navn virkelig paa bestandig Maade (hvilket disse vanskelige og vidt-udsæende Tiider neppelig skal tillade Os i vores levende Live at forfatte til bestandig og ønskelige Brug) skal indrettes. Af Pengene haabe vi at kunde selv udi vores levende Live en god Deel, om ikke alle fast stille til bestandig virkelig Brug og ynskelig Udseende, hvorpaa skal i
fin

stedse melde, regnes imod courant, udgjör det næsten samme Summa, som til Legata var beskiket; Desuagtet fandtes der ikkuns en eneste $\frac{1}{2}$ Specie, som var fynlig udi den hœele Sterboe, hvorføre det lader rimelig at De denne Skat til gudelig og nyttig Brug paa det fikerste, da det var Krig og vanskelige Tiider, vilde forvare; Og som Gaarden var bröstoffelig og gammel, kunde det ey vare længe, förend at Skatten maatte komme for Dagen. Der fortælles, at da hun laae paa sin Soteseeng, slog hun stedse hendes Öyne oppaa det stæd hvor disse Penge vare forarede; men naar der spurtes hende hvorføre hun stedse saae derhen? svarte hun: At hun saae efter Guds klare Dag. Imidlertiid bortdöde de Begge og ingen vidste af Skatten at fige, uagtet at der baade för, og efter hendes Död gik et almindeligt Rygte, at der maatte være Penge af dem udi Gaarden forvaret, og at en Muur-Mester-Svend derfor var bleven betalt saaledes at saa snart samme var forrettet, da at bortreyse af Landet.

Medens

sin Tid findes noksom Underretning og Beviis, men paa det övrige skal Arvingerne efter vores Död næst Guds Hielp finde noksom Middel og gode visse Obligationer eller i Reede Penge, hvorved samme Stiftelser kand fuldkommelig i verkstilles og fyldestgiöres.

Medens denne Proces varede, angaaende disse fundne Penge, gik der større Rygte af deres Mængde, end de virkelig vare, efterfom ingen fik deres Antal at viide förend Processen var endt (1). Forinden hvis Udfald intet videre kunde foretages med at sætte Legata udi Orden; Til hvilket at oplyse, jeg er nöd, til at gaae noget tilbage udi Tiiden, thi som Fru LASSON döde den 17 Febr. 1707 blev Pengene ey fundene förend udi Augusti Maaned næft efter:

G 2

Da

(1) Endeel indgave vidtlöftige Slägt - Registerere for at viise, at de vare beslægtede og besvogrede med *J. R. LASSON*, og glemte ikke at allegere Lovens 5 Bog 2 Cap. 24 Art. &c. Iblant andre var Geheime - Raad og Ober - Ceremonie - Mester *VINCENS LERKE*, (hvis Faders - Broders - Sön *Just. R. PEDER LERKE*, som havde havt *J. R. LASSONS* Söster - Daatter *KIRSTEN ROSENÖRN* til ægte) som paa dette Fundament paaftoed at arve, efterfom han af bemeldte sin afdöde Faders - Broders - Sön var indfat til Universal Arving, og saaledes havde faaet Stam - Huuset *Lerkenfeld*, som den afdöde havde oprettet af den Gaard *Bunderup*, hvilken han fik til Medgift med bemeldte *KIRSTEN ROSENÖRN*, da hun var en Enke af *CLEMEN CLEMENSEN*, see St. Tav. I ligemaade gjorde Oberste v. *HOLSTEN* Prætention paa en Broder - Lod, saa og *BENT MÖLLER* til *Lergraf*, *JOH. VOLDENBERG* og andre, med hvilke Sterboen maatte udstaae Processer, som foraarfagede den Beköstning og Ophold.

Da hun var død, indfandt sig tillige med Skifte-
 Retten hendes afg. Mands Söfter-Sön *Geheime-Raad*
 NIELS BENZON, som 28 Aar tilforn havde til Vitter-
 lighed underskreven hendes Mands Testamente, me-
 dens han var Kammer-Affessor, men nu imidlertid til
 Geheime-Raad, Ridder &c. var bleven forfremmet, og
 Aaret efter at anførte Proces var begyndt ved Döden
 afgik, som med videre af *Stam-Tavlen* kand sees.
 Da han efter Fru LASSONS Död indfandt sig udi
 hendes Sterboe, som en af de nærmeste næværende
 af hendes Mands Slegt, blev, bemelte *Geh. Raad* BENZON
 af de övrige fraværende Slegtinge og Arvinger, samt
 for min da fraværende Fader, hvis Formynder han da
 var, anmodet at paatage sig Sterboens Beste, samt at i
 Verk stille de Afdödes sidste Villie angaaende deres Le-
 gata, af hvilke *Geh. Raad* BENZON, formedelst sine Ho-
 nores Academicos, nemlig som den der til *Leiden* var
 bleven Doctor Juris, og som Arving tillige var berettiget
 til Directionen for det funderede Reyse-Stipendium. For
 saadaant at faae i Stand tilskrev han d. 14 April 1707 paa
 samtlige Arvingernes Vegne Professorene ved det Kon-
 gelige Univerfitet udi *Kiöbenhavn*: "At en Capital af
 10000 Rdlr. udi Specier skulde dem fra J. R. LASSONS
 "Ster-

”Sterboe udleveres, hvoraf Tvende Studerende aarlig
 ”skulde nyde Renterne, for derved udi Trende Aar at
 ”befordre deres Udenlands-Reyfe til Studeringer. Tilli-
 ”ge skulde aarlig uddeeles Renten af 325 Rdlr. in Sp. til
 ”en Person af *Randers Skole*, naar han til *Kiøbenhavn*s Uni-
 ”versitet blev tilsendt for at deponere &c. Anførte
 ”Tvende Summer vilde han lade dem overlevere imod
 ”at de efter hosfølgende Copie af *J. R. LASSONS* egen-
 ”hændige Udkast til Foundationerne (1) vilde give deres
 ”Forskrivning. Hvorpaa fulgte Professorenes Svar af
 ”20 April 1707, lydende Ord efter anden saaledes:

G 3

Höy-

(1) *Af hvis originale Udkast denne Post angaaende, sees: at J. R. LASSON
 havde foresat sig at sætte dette Verk i Stand medens han levede:*

*Directionen (skriver han) skal jeg PETER LASSON selv
 saa lange jeg lever over denne Fundatz i alle Maader have
 uden nogens Inspection eller Imodsigelser i nogen Maader, og
 derfor skal den aarlig Rente af fornavnte Capital mig til hver
 11 Jun. af Decanis og Professöribus leveres, og af mig selv at
 tilstilles dem, huosamme Stipendium nyder, eller herefter
 nydendes vorder; thi jeg det udi min levende Live vil eene i
 Stilhed, saaledes forestaae og forrette, som jeg det best agter
 uden nogens Medvidenhed, Examen, eller Censur i nogen Maa-
 der, „Men efter min Död skal Over- Directionen være hos
 „dem mine Brödre-Börn, eller Söltre-Börn, og Afkom, som höy-
 „este Grad fra Doctoris til Baccalaurei Graden haver, og et
 ustraf-*

Høyædle og Velbaarne Hr. Gebeime-Raad!

Paa Eders Excellences høyfæredede Memorial af 14 April næstleden anlangende 10325 Rdlr. in Specie, som Sl. Velbaarne Hr. Justice-

„uftraffelig Levnet fører; Haver flere af dennem lige høy „Grad, da hos den som først er promoveret, og saa fremdeles „hos deres Börn og Afkom.

Det, at denne Fundatz, at skal holdes i alle sine Ord, lover Professorene at gjøre mig nøyagtig Forfikring, naar Obligationerne overleveres, ligesom med andre tilforn er skeet, særdeles HOLGER ROSENKRANTZ JØRGENSEN af 1622. d. 27 Dec. eller og JESPER BROKMAN Aar 1641. Herimod nyder Professorens liberam electionem for hver Tiende Stipendium fra den Dag af at regne, de Obligationerne antage, at forunde det hvo de ville, være sig deres Börn, Slægt, eller hvo De derom selv dygtigst dertil synes sine Studia udenlands i Tre Aar at fuldføre, med de Vilkaar som heroven meldes, hvilket og skal til Bogs føres, for Rigtigheds og Underretnings skyld for min Slægt, ligesom heroven er meldet; saaledes have Professores frie Val hver Tiende Aar, naar Stipendium er aarlig 200 Rdlr., og da beløber sig i Tre Aar paa deres udvalte Personer 600 Rdlr.; Men naar Stipendium er aarlig 300 Rdlr. paa Personen, da haver Professorens Electionem hver Tredie Aar og beløber sig i tre Aar 900 Rdlr., men hvor ofte aarlig Stipendium skal være 300 eller 200 Rdlr. er fornemmelig af Personerne det agte at nyde; Thi med dem, som ere mine Blods Forvandter, eller om hvilke er et synderlig Forholdning, vil jeg at skal bruges Discretion, saa at de aarlig nyde 300 Rdlr.,
i det

Justice-Raad P E D R L A S S O N skal have legeret til Reyfende Personer paa fremmede Stæder saa vel som til en fligtig Person, som fra *Randers* Skole vorder dimitteret til *Kjøbenhavns* Univerfitæt; om Univerfitætet sig samme Capitaler vilde efter Fundationen andrage, eller paa hvad Maade? Falder vores tienstskyldigste Svar og Betænkning saaledes: At i hvor vel Univerfitætet er berynget med mange og anseelige Legatis som daglig udkræver stor Forsvar og Tilsyn, saa haver man dog ey villet undrage sig fra aldeelis at leve efter Sl. Fundatoris gudelige og gode Intention for den studerende Ungdom, saa vidt disse Tiiders Tilstand kunde tillade, og derfor tienstskyldigst erklærer Os at ville til 11 Junii førstkomende under vores Tilsyn antage bemelte Legatum, enten i Rede Penge om man betimelig derom kunde blive videndes, eller og i gode visse Obligationer saaledes:

1) At

i det Sted at andre kand nøyes med aarlig 200 Rdlr., og fordi stiller jeg det til Over-Direktors egen Fornuft og Villie deri at giøre, som han eragter denne min velmeente Fundatz best at bequemme, og han for Gud med en god Samvittighed kand forsvare &c.; Men skulle imod Forhaabning Rektor og Professores ikke vilde giøre saadan Forsikring som først staaer, da skal min Slægt indbyrdes giøre med min Hustrues Raad saadan Ansælt og Ordning, Hoved-Stolen hos visse Folk paa nøyagtig Forvaring, Pandt eller Forlovere paa Rente udsættes, saaledes, som de selv eller deres Arvinger agter at forsvare &c.

Ligeledes var Fundatoris Originale Fundatz oprettet med de 325 Rdlr., som skulde gives til en Deposituro fra Randers Skole, og at i Fald Professorene paa Capitalen ey vilde giøre deres Forsikring, saa skulde Arvingerne samme i Stand sætte &c.

1) At man ikke ved nogen Foundation kand lade sig forbinde til nogens Ober-Direction, alleenisten, at man erkiender den eller den, som vorder constitueret til at være Patronus Legati, saaledes at de selv efter egen Behag i Conformitet af Foundationen vil proponere hvem de selv behager at udvelge til at nyde Legato og de til alle Tiider gierne kand bekomme Underretning hvorledes Capitalerne ere udsatte.

2) At man Capitalerne efter Loven og Kong. Førdninger forsvarligen vil udsætte, og ligesom andre Legata forvalte, og paa bedste Maade forvare, saa at ingen Skade derved formedelst, vores eller Efterkommeres Forsømmelse, skal næst Guds Bistand tages.

3) At Professoribus for deris Umage og Tilsiun maa ligesom ved Endeel andre Legatis tillæges en Capital paa 1000 Rdlr. at nyde for dem, og deris Efterkommere ved Universitætet, den Aarlig Rente deraf.

4) I ligemaade at Ephoro Legati maa for sin Umage tillæges Renten af Capital 800 Rdlr. Derfor dette behager Eders Excellence paa denne Maade at overdrage dette Legati Tilsiun og Forsvar til Universitætet, skal vi ikke findes uvillige derimod at tage. Forblivende stedse

Høyædle og Velbaarne Hr. Geheime-Raads

Tienst-zrbødige og skyldige
paa Rectoris og Professorum Vegne,

JOAHNNES BIRCHEROD.

Coll. Consist. Secretarius.

Kiöbenhavn,
den 20 April 1707.

Af

Af dette Svar erfarede Arvingerne, at Professore-
ne ikke uden anførte Vilkaar vilde antage disse Tvende
Legatorum Tilfyn, uden at dem en vis Capital, at
trække Indkomster af, blev udlagt, om hvilket Funda-
tor intet havde meldet; Hvorfore *Geb. R. BENZON* paa
sine og Medarvingers Vegne indgav den 23 April en
allerundanigst vidtløftig Memorial til Hans Kongl. Ma-
jestæt af hvilken jeg alleene vil anføre en kort Indhold:

Paa samme Memorial ere Hans Majestæts Resolutio-
ner skreven ved hver Artikel af Originalen, dateret *Fre-
derichsborg* den 13 Junii.

1) At til de af *J. R. LASSON* gjorde Fundatzer, af hvilke *De Allernaad-*
den Studerende Ungdom og fornemmelig hans Blods-Forvanter *digste Konge-*
skulle for visse Aar nyde Renter; Samt til andre Legata, fandtes *lige Resolutio-*
meere udi Sterboen end en god Obligation paa 1100 Rdlr. i Kroner *ner herpaa*
og udi anden Myndt. 1110 Rdlr. Kroner, saa uagtet at efter Fun- *ere:*
dationernes Indhold skulle alle rede Penge udbetales udi Specier *Vi lader det*
men paa faadanne Specie Rdlr. vare ey en eniste Obligation; Saa *ved de 5 pro*
myntet Guld, Sölv, Juveler, Perler, (1) Meubler, og Gaarden *Cent. efter*
Forordnin-
gen alleene
forblive.

H skulde

(1) Udi denne Stervboe vare mange Pretiosa, og kostbare Curio-
sa, samt gamle Penge, men der fandtes ingen uden de oven
anførte Obligationer, hvoraf General-Lieutenant *JOHANN*
RANTZAU var den sidste til Sterboen skyldig. Resten af
Boens Beste bestoed udi udarbeydet Guld- og Sölv-Töy, Juve-
ler og andre kostbare Steene, Skilderier, gammel Porcelin,
udarbey-

skulde giøres i Penge til den övige Summa at forskaffe; Men derved blev dog følgende at betragte; At da J. R. LASSON opfattede sine Foundationer blev efter brug given 6 pro Cent., men nu gaves ikkun 5 pro Cent. efter H. Majest. Forordning af 19 Febr. 1695.

Med Op- 2) At som der udi Sterboen ikke fandtes Myndt udi Specie
 gielten lader Rdlr. og ey heller paa de nærværende Tiider var at bekomme;
 Vi det og ved Hans Majest. allern. da vilde determinere hvad Opgieldt der skul-
 Forordnin- gen forblive. de gives enten 8 skl. paa hver Rdlr. eller efter Forord. af 19 Febr.
 1695. 12 skl. Opgieldt paa hver Specie, som Hans Majest. lod sig
 betale i Tolden, eller og 14 skl. efter Coursen.

Denne 3) At paa de Tiider J. R. LASSON först gjorde udi Aarst
 Punct bör 1649. Udkast til sine Fundatzer, kunde hans Slegt, vægret de
 ved Fundati- være af beste Borgerlige Stand, dog alligevel ikke tænke til,
 onen at for- i hvor habil de endog kunde giøre sig for deris Udenlands Reyse,
 blive. at erlange meere end en Academisk Examen og Gradum, samt
 ey vente at nyde efter deris Hiemkomst anden Plads, end en-
 ten ved Academier, eller udi den geistlige Stand, uden at have sær-
 deles

udarbeydet Elfenbeen, af hvilke Ting der var saadan udvalgt Samling, at ingen udi Danmark, næst det Kongelige Huus, paa de Tiider saadant kunde fremviise. Iblandt andet var der 6 Rader ægte Perler, som bleve soldte for 4144 Rdlr., deraf en Rad kostede 1830 Rdlr., hvilken for faae Aar siden her til en fremmed Minister blev forhandlet. Dronning CHARLOTTA AMALIA, høylovlige Ihukommelse, beviiste Frue LASSON den Naade at besøge Hende, for at see hendes rare gammeldags Porcelin og andre kostbare Sager, som hun udi levende Live, ikke var at formaae til, for Penge at overlade.

deles ~~Maner~~, naar de bragte det allerhøiest. Men som der nu siden ~~Regjeringens~~ Forandring vare mange af den afg. J. R. LASSONS Paarørende, som havde stræbt sig op til at komme udi Hans Majestæts Civil-Tieniste, og af dem vare da levende, som virkelig forrettede Geheime-Raadere, Stifts-Amtmænds, Obriftes, Lands-Domeens og andre Civile og Militaire Tienister; Hvilke søgte at opdrage deris Børn, deels ved Pennen, deels ved Kaarden, til at de i sin Tiid kunde være Hans Majestæt og Landet til Tieniste i alle Stænder, og derfor ikke just havde Lyft eller Tolmodighed til, Først efter Fundatoris Ord at udstaae de Academiske Examina (for hvilke, som sig derefter lagde, var allerede givne baade Reyse og andre Stipendia). Om det derfor ey maatte være nok, for dem som vare af J. R. LASSONS Arvinger, at kunde nyde dette Stipendium at reyse paa? Naar de alleene vare udi Hans Majestæts Tieniste, det maatte være til Lands eller Vands, og udi hvad Slags Collegier de end kunde være, naar de derudi havde giort noget Trin, og vare udi Rangen, samt bragte Deris Chéfs Attester om et skikkelig Forhold, og at deris øvrige Capaciteter vare af den Beskaffenhed, at man kunde vente, at de fligtig vilde anvende dette Stipendium for videre at giøre sig habil, til at forfremme Fæderlandets Tieniste udi den Etat de engang havde begivet sig; De som ved Academiet vilde lade sig examinere kunde det dog aligevel staae frit for.

4) At efter som Professorene ey vilde paa tage sig den Umage ^{Vi have} at udsætte Capitalerne paa nøyagtig Forvaring som de selv agter at ^{denne Punct} allernaadigst forsvare, uagtet dem var givet *libera Election* for hver Tien- ^{approberet}

de Aar, med mindre, de derfor som sees af deris Bref, maatte nyde aparte Betaling. Om da Arvingerne selv, efter Fundatoris Mee-ning, Pengene paa det sikreste maatte udfætte ?

5) At det ikke maatte hindre den, som Ober-Directionen kun-
 vil lader det sigemaade de tilkomme, samme at antage, om han ikke havde nogen Gradum
 ved Fundati- Academicum, naar han ellers havde studeret og det Kongelige Rid-
 onen forbli- derlige Academie havde freqventeret, eller var udi Rangen &c.
 ve.

Efterat disse Kongelige Resolutioner allernaadigst vare underskrevne d. 13 Junii 1707, blev opdaget den ommelte Skat, faae Uger derefter, nemlig d. 26 August, da alting, saa vidt Foundationerne angik, blev i stille henlagt indtil denne Sags Udfald; *Geb. Raad BENZON*; som döde Aaret efter Processen var begyndt, overle- verede kort for sin Död alt hvad han havde havt under Hænder, *J. R. LASSONS* Sterboe vedkommende, til sin förste Frues Broder, da Justice-Raad og Assessor udi Höyeste-Ret, og fiden Justitarius og Conferentz-Raad *SKAVENIUS*, som med de övrige Arvingers Samtykke paatog sig at beförge Boens Beste; Aar 1711 begyndte han, som bemelte Boes Curator at udbetale Penge til Foundationernes (1) Fyldestgiörelse, hvilket herefter sees

(1) Af hvilke Han adskillige har underskrevet paa min Faders, og andre Fraværende Arvingers Vegne, som Ham dertil havde committeret.

fees ved Donationerne udi den Orden, som den anførte Extract af Testamentet allerede har viift. Men til samme at fuldbyrde indfaldt adskilligt, som foraarfagede at Foundationerne ey faa snart kunde komme i Stand; Som vare ikke allene Procefferne, men endog Biskop BORNE-MAN, som skulde være Reysle-Stipendii Inspector, afgik ved Döden; Siden bortløb nogen Tiid, forinden at Biskop WORM, og den överste Borge-Mester udi *Kiöbenhavn Justice-Raad* JACOBSEN kunde formaaes til at paatage sig denne Inspection.

Endelig foraarfagede ogsaa den udi *Kiöbenhavn* paa de Tiider faa sterk grafferende Pest, nogen Ophold udi disse Foundationers Fuldbyrdelse. Desuden boede de nærmeste Arvinger udi Jylland, eller vare fraværende; Iblant saadanne var min Fader næst beslegtiget til Fundator, af hvilken han var den da eeneste levende Broders Sönne-Sön, og altsaa havde været den allernærmeste til at være Legatorum Ober-Director, men som han paa de Tiider var paa sine Udenlands-Reyser, og ikke havde sine myndige Aar, ey heller havde nogen Gradum Academicum, som dog alleene Directionen over Reysle-og det *Randerske* Stipendia udfordrer; Saa faldt Vallet for denne gang, efter som paa den Tiid-ingen

anden af *J. R. LASSONS* Brödres Afkom var til, paa hans Sösters Afkom, efter Foundationen, nemlig paa *Etatz-Raad* *POULSON* til *Bistrup* Lands-Dommer udi Jylland, som var en Söster-Datter-Sön af *J. R. LASSON*, med hvis Broders-Söns eeneste Datter *GERTRUD HOFMAN* han var gift. Da han ved Döden afgik, var af Familien endnu ingen gradueret nærmere til at nyde Ober-Directionen end hans yngre Broder Hr. Mag. *CLEMEN POULSON*, som iligemaade er gift med en Broders-Sönne-Datter af Fundatore *MAREN HOFMAN*, men Han overlod (efter at en skriftlig Requisition af 22 Junii 1729, var med Paaskrift omgaaet til Fundatoris Paarörende) med deres eenstemmige Samtykke, Ober-Directionen til sin yngre Broder *Justice-Raad* *POULSON* til *Waar*, som samme endnu haver, hvis Frue *KAREN BENSEN* er en Söster-Datters-Sönne-Datter af Fundatore. Bemelte *Justice-Raad* *POULSON* t. *Waar* haver ey med mindre Omförg og Acurateffe forestaaet denne Direction, end hans ældre Broder *Etatz-Raad* *POULSON*, har först ladet see sin Vinskibelighed med at bringe disse fölgende TvendeStiftelser i Drift og Brug, saa Efterkommerne er ham Tak og Roes skyldige; Efter-at Pesten var forbie, begav han sig til *Kiöbenhavn*, for Ster-

Sterboen og de der tilhørende Ting at føre til Rigtighed; (I) hvortil det ogsaa kom d. 11 Junii 1713.

(1) Sterboens Behold i sig selv, beløb sig til - - 35422 Rdl. 1 Mk. 13 Skil.
 Halvparten af de fundne Penge, efterat fra samme var draget 1000 Rdlr. til de Fattige, 200 Rdlr. til Canc. R. *Skavenius*, Processens Omkostning, Depositions Penge &c. blev i Behold af dem til Boens Bette - - 8218 Rdl. - Mk. 7 Skil.

Altsaa beløb sig Boens gandske Capital til - - 47640 Rdl. 2 Mk. 4 Skil.

I. Til det Udenlands Keyse-Stipendium 12333 Rlr. 2 Mk.

II. Til en Depositur af Randers Skole Strip. 430 Rdlr. -

III. De til Hl. Gjøstels Kirke giivne 1000 Rdlr. in Sp. vare alt udbetalte udi J. R. Lassons levende Live Aar 1671.

IV. Til 11 Senge udi Vartau - - 6180 Rdlr.

V. Til Huus-Arme udi Kiöbenhavn - - 650 Rdlr.

IV. Til en fattig Piges Udstyr - - 1445 Rdlr.

Uddeeling af Legatis Aar 1713 og andre

der ved foraarlagede Omkostninger 2103 Rdlr. 2 Mk. 10 Sk.

Til Legata blev af Sterboen udbetalte - 23141 Rdlr. 4 Mk. 10 Sk.

Skiftets og andre Bekostninger - - 2246 Rdlr. 3 Mk. 10 Sk.

Da disse Penge af Sterboen vare udbetalte - - 25388 Rdl. 2 Mk. 4 Skil.

og naar der fratages Boens Integt, som oven til

er anført, saa bliver igjen - - 18252 Rdl. - - - - - 5 Sm

deeldes iblant Arvingerne efter 2 Bröder og 3 Søstre udi følgende 9 Bröder Lodder, og 8 Søstre Lodder, eller i alt udi 26 Søstre Lodder, hvoraf den Lod, som faldt paa Karen Niels D. igjen blev deelt i 10 à 12 Parter:

Niels Hofman t. Kiærsholm, Land Comisf.

hans Arvinger en Broder Lod 1404 Rd.

Peder Hofman t. Hammergaard, Assessor

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Thøger Hofman t. Gunderupgaard L. Comisf.

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Lauritz Jespersen Doct.

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Niels Jespersen Cancellie Raad

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Oluf v. Lassen t. Bustrup

en Broder Lod 1404 Rd.

Peder Rosenörn t. Tvitum Cancell. Raad

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Peder Benson t. Haunöe

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Niels Benson t. Waar Geheime Raad

hans Arving. en Broder Lod 1404 Rd.

Karen Aand, Hustru af

Bent Hansen, Raad M. Arv. en S. Lod 702 R.

Mette Aand, Hustru af

Mogens Skou Borg M. Arv. en S. Lod 702 R.

Elisabet Aand, Hustru af

Sören Benzen, Prest Arv. en S. Lod 702 R.

Maren Jespersen, Hustru af

Morten Seeinan, Prest Arv. en S. Lod 702 R.

Magdalena Egedius, Hustru af

Hans Olavius, Prest Arv. en S. Lod 702 R.

Maren Mads Datter, Hustru af

Jens Poulsen, Alf. Arv. en S. Lod 702 R.

Kirsten Rosenörn, Hustru af

Peder Lærke t. Lerkf. J. R. A. en S. L. 702 R.

Anna Hed. Lassen, Hustru af

Otto v. Holsten t. Rist. Obst. A. en S. L. 702 R.

Summa 18252 R.

Af

Af *J. R. LASSONS* Concepter til de Tvende første Legatorum Foundationer blev gjort et Udkast, som til Arvingernes og Vedkommendes Eftersyn blev sendt. Til disse Tvende Foundationers Capital nemlig 10325 Rdl. in Specie, som af Fundatore dertil var destineret, blev Renterne og Opgjeldt beregnet fra Frue *LASSONS* Död indtil 11 Jun. 1713. som udgjorde først 12763 Rdlr. 3 Mk. hvortil blev derefter endnu lagt nogle Renter, som beløb sig til 1528 Rdlr. 54 skl. Af hvilke Renter Ober-Directori for ud blev leveret 375 Rdlr. 22 skl. Kroner, som hos ham uden nogen aarlig Renter skulde forblive efter Foundationen, for dermed at undsætte de Reysfende i fald Renterne af Capitalen enten nogenstunde udeblev eller og ey blev præcise erlagde til rette Tiid: Altsaa gav dette Reyse-Stipendium første gang 575 Rdlr. Kroner aarlig til Tvende Studerende, neml. at enhver kunde nyde 287 Rdlr.; men udi Aaret 1727. længe efter at Foundationen var udstød, blev Capitalen forbedret med 983 Rdlr. 2 Mk. (saa Foundationens Capital udi alt var Aar 1738. 14042 Rdlr. 90 skl. foruden de 375 Rdlr. 22 skl. som forbliver hos Ober-Director som et Depositum. Denne Forbedring udberalte tvende Brødre *JESPERSEN*, (som ere af Familien, og ellers vare de første, som nød dette Stipendium) ved en vis Lejlighed til Hoved-Capitalen,

faa at enhver Reysende først derved aarlig bekomt 312 Rdlr. 8 skl., hvilket derefter er formeret til hen imod 330 Rdlr., og siden igien bleven til mindre, ligesom Renterne ere stegne og faldne; Ved hvilke jeg har havt Leylighed til at see den største Deel af Europa.

Af de forhen ommelte af J. R. LASSONS Arvinger i Verk stillede og af Hans Kongel. Majestæt Kong FRIDERICH IV. aller-naadigst approberte Fundationer lyder den første, neml. for de Tvende udi Trende Aar reysfende Studerende, saaledes:

I.
Fundation
til det uden-
landske Rey-
se - Stipendi-
um.

Vi FRIDERICH den Fierde af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn og Ditmersken, Greve udi Oldenburg og Delmenhorst &c. Giøre alle vitterligt, at efterfom hos Os allerunderdanigst er bleven anføgt og begiert, vores Allernaadigste Confirmation paa efterskrevne Fundatz, lydende Ord efter anden som følger:

Saa som Justice-Raad PEDER LASSON og hans Hustru Sal. MAGDALENA PEDERS-DATTER til Guds Ære og det Gemeene beste, og særdeles til den Studerendes Ungdoms Forfremmelse, iblant andre Christelige Stiftelser gudeligen haver besluttet at fundere til Tvende eller flere Personer til Deres Studeringers Fortsættelse Udenlands, Capital 10000 Rdlr. Specie, som formedelst nogle Aarsjindkomne og tillagde Renter, saavelsom Lagen paa Specierne å 8 sk. paa Stykket, efter Kongelig Allernaadigste Resolution af 3de Junii 1707 nu bedrager sig til Capital 12333 Rdlr. 2 Mrk. hvilket velbem. Sal. Menniskers Christelige Forset i Deres levende Live ey er bragt til Execution, og derfor tilkommer Os velbemelte Sal. PEDER LASSONS Arvinger at stille det i Verk;

Verk; Saa ville Vi udi den Allerehelligste Trefoldigheds Navn, til hans udödelige Navns Ære, det gemeene Beste, og velbemelte Sal. Mennsker til en Christelig Amindelse af deres efterlate Midler have fundet og stiftet, saafom Vi og hermed funderer og stifter den Capital 12333 Rdlr. 2 Mrk. til Tvende eller fleere studerende Personers Hielp, deres Studeringer dermed paa fremmede Academier at fortsætte, og det med efterskrevne Vilkaar.

1) Skal Renten af forskrevne Capital 12333 Rdlr. 2 Mrk. Kroner, som Aarlig til hver 11 Junii indkommer og efter seeneffte derom udgangne Kongelig Forordning, samt hans Kongelige Majestæts derpaa grundede Allernaadigste Resolution af 3de Junii 1707 beregnet 5 pro Centum bedrager sig 616 Rdlr. 4 Mrk. undtagen hvis Ober-Directori deraf kand tilkomme, som i den 9de Art. meldes, Aarlig giver 2 eller flere skikkelige Studiosis som efter flittig Examen befindes i deres Studeringer (af hvilken Facultæt enhver og er, og meest inclinerer til), saaledes grundede, at de kand formodes dennem lovligen og vel, at kunde fortsætte til at studere Udenlands i Tre Aar, helst om samme Personer ikke ere af den Formue, at de beqvemmeligen sig af egne Midler kand underholde.

2) Derfom nogen af dem som ere Sal. Justice-Raad PETER LASSON Paarörende, og findes saaledes qualificerede som i den förste Post er meldet, begierer at nyde

foreskrevne Stipendium, da skal det Dennem frem for alle andre bevilges og forundes; Findes ingen af disse, da skal de som ere fødte udi Sal. PETER LASSONS Föde-Bye *Randers*, af ærlige ægte-Forældre og selv findes Skikkelige og Duelige, være nærmest til at nyde bemelte Stipendium. Ere ingen af disse, da maae det undes andre skikkelige og i deres Studeringer vel grundede Personer, som ere fødte af ærlige ægte-Forældre indfødte Danske Folk.

3) Af foreskrevne Stipendio nyder enhver Stipendiarius Aarligen i Tre Aar 287 Rdlr. 3 Mrk. i Kroner.

4) Enhver som skal nyde samme Stipendium skal, naar det hannem tilfiges, give Ober-Directori sin skriftlige Revers med Eed bekræftet, at han af yderste Evne vil anvende det til den Brug og Ende, som det hannem gives, og om Gud i fremtiden giver ham Evne, vil han giøre imod andre skikkelige og nödtörftige Personer det, som hannem selv nu vederfares meere, eller mindre efter sin Formue og Leylighed, som han agter med en god Samvittighed for Gud at forsvare, og det efter den salig Mands egenhendige efterladte Concept.

5) Ingen, hvo det og være kand, maae nyde dette Stipendium længere end i Tre Aar.

6) Skulde nogen som nyder samme Stipendium bortdöe, forfremmes, eller i andre Maader miste det, förend Tre Aar ere til Ende, da skal en anden dertil nevnes, som herefter meldes.

7) Skul-

7) Skulde nogen som nyder samme Stipendium misbruge det, og lader sig finde enten forfømmelig i sine Studeringer eller uskikkelig i sit Levnet, da skal han strax miste det, og om han haver nogen Formue, da skal han igien erstatte og betale hvis han deraf haver oppebaaret.

8) Ober-Director over dette Stipendium skal efter Sal. Justice-Raad LASSONS Anordning være den af hans Brödre-Börn, eller Söstre-Börn og Afkom, som haver høyeste Grad fra Doctoris til Baccalaurei Grad, förer og faa et ultraffeligt Levnet, og om flere af dem haver lige høy Grad, da den som först er promoveret, og faa fremdeles hos deres Börn og Afkom, som ere boende i Dannemark og fornemmelig i Kiöbenhavn; Hvilken Ober-Director af samtlige den Sal. Mands Arvinger denomineres, faa fremt, som hannem ellers Ober-Directionen skal betroes, men i deres Mangel bliver Directionen hos Biskoppen over Själlands Stift og den överste Borgemeister udi Kiöbenhavn.

9) Ober-Directoris Pligt skal være: At nævne og præsentere de Personer som efter denne Fundatzes Anden Post maa nyde dette Stipendium, som forskikker dem til Inspectores at examineres, eller lade examinere, og i fald nogen Person skulde findes udygtig, da at præsentere en anden i hans Sted, og naar de af Inspectoribus ere approberede; At Ober-Director da tager deres Revers med Eed bekræftet saaledes, og udi den

Form, som Sal. Fundator selv i sin Concept haver opfat, og som i denne Fundatzis Fierde Post meldes. Saa skal og Ober-Director ogsaa holde Bog over alt det, som ved dette Stipendium passerer, og see derhen, at den i alle Maader efter Fundatzen og den Salig Testatoris Intention omgaaes, for hvilken Umage og möye Ober-Director Aarlig til hver 11 Junii nyder efter Hans Majestæts Allernaadigste Resolution af 3 Junii 1707 Fierde Art. Renten af Opgieldts Pengene nemlig 8 sk. af hver Rigsdaler som Aarlig bedrager sig 41 Rdlr. 4 Mrk.

10.) Inspectores Stipendii skulle efter salig *Justice-Raad* LASSONS Intention have været Rector og Professore paa det Kongelige Universitet i Kiöbenhavn, men som de ved deres Besvaring af 20 April 1707. da samme Inspektion af Sal. Geheime-Raad NIELS BENZON, som den nærmeste Ober-Director Stipendii (om Gud havde sparet ham Livet) var dennem tilbuden, ey vilde antage ovenbemeldte Stipendium uden paa viffe af dem foreslagne Conditioner, saa haver den Sal. Mands Arvinger, hvilke tilkommer efter hans Sal. Frues Död, at giöre derom den Anstalt efter Tiidens Tilstand, som de best eragte og forsvarligt er, formaaet Höyzdle og Höyærværdige Hr. *Christen Worm*, Biskop over Siællands Stift, Consistorial-Raad, *s. s. Theologia Professore & Facultatis Theologica Decanum*, samt Velædle og Velbyrdige ANDERS JACOBSEN, Kongelig Majestæts Justice-Raad og Borgemester i Kiöbenhavn, tilligemed deres Efterkom-

kommere og Successores in Officio , at paatage sig ovenbemeldte Stipendii Inspektion med saadanne Vilkaar , at de tillige med Ober-Director haver nøyde Opsyn at denne Fundatz kand holdes i alle sine Ord , samt see til at Ober-Director forvalter Capitalen forsvarligen , opfiger Hoved-Stolen frem og frem , saa ofte han det for godt befinder , og igien mod nøyagtig Forsikring, Pant, eller Forlovere paa Rente udfætter, saasom dog Ober-Director og hans Arvinger til Capitalen bliver ansvarlige i alle Maader, og Inspectores eller deres Arvinger for ald Ansvar til den aldeles ere frie og forskaanet. Ober-Director derforuden imodtager og udgiver Renten aarlig den 11 Junii i rette Tiid, og derover en sær Bog holder, udi hvilken denne Fundatz og Gields-Brevene paa fornævnte Capital skal anskrives, saa og deres Navne som nyder samme Stipendium, og tilkommer Inspecteurerne iligemaade at have til deres Efterretning en Bog over oftbemeldte Stipendii Administration, hvilke Böger nu og herefter bekostes af Ober-Directore, som pligtig er at lade Inspecteurerne see sin Bog, naar og saa tidt det af dem begiæres.

II.) Obligationerne paa Capitalen, som nu udi en Obligation af 15 Decbr. 1710. er bestaaende hos Hans Majestæt (hvilken saa ofte den opfiges og igien udfettes, skal Inspecteurerne tilkiendegives) være og forblive udi Ober-Directoris Gjemme, som derimod giver Hans Höy-
ærvær-

ærværdighed Hr. Biskoppen og den Överste Borgeme-
ster en Revers, naar det af dem forlanges.

12.) Og paa det Stipendiarii ey skal lide nogen
Mangel, i Fald Renterne et Aar, enten mod Forhaab-
ning udeblev, eller og ey i rette Tiider indkom, skal
hos *Ephorum Ssipendii* efter den Skik og Maade, som ved
andre Fundatzer brugelig er, stedse være og forblive 375
Rdlr. i Mk. 6 skl. Kroner, som hos hannem og Succes-
sessorer i Directionen idelig uden Rente bliver bestaaen-
de, deraf at undsætte Stipendiarios, naar fornöden giö-
res, og igien at ind-cassere dennem af Renterne, naar
de indkommer. Til Stadfættelse haver Vi denne Fun-
datz, som er grundet paa Sal. *Justice-Raad* P E D E R L A S-
S O N S egen Concept eller Udkastning, med vore Hæn-
der undertegnet og med vore Signeter forseglet. Kiö-
benhavn den 16 Jun. 1713.

C. W. Worm.

A. Jacobsen.

Efter givne Fuldmagt til Vitterlighed efter Begjæring
paa min Söster-Sön Mfr. *Ole von Lassens* Vegne mig
og mine upræjudicerlig.

J. Worm.

Som Director og Arving underskrives af

Matthias Poulsön.

P. Benzon.

Efter givne Fuldmagt af endeel af Arvingerne.

C. Skavenius.

Underskrives som en Arving efter min Moders Mor-
broder Sal. *Justice-Raad* P E D E R L A S S O N paa egne, Söd-
skendes og nogle mine umyndige Moster-Börns Vegne,
og

og som den fulde Capital til Legatomet er kommen ud af den fal. Mands Sterboe, saa er jeg, mine Arvinger og de som underskrives for, ey i nogen Maade pligtig til videre Legatomets Svarelse. *H. Benfön.*

Da ville Vi bemeldte Fundatz udi alle dens Ord, Clausuler, og Puncter, saasom den her oven indfört findes, Allernaadigst have confirmeret og stadfästet, saa og hermed confirmerer og stadfæster; bydendes Alle og Eenhver derimod efterfom foreskrevet staaer at hindre, eller i nogen Maade Forfang at giöre, under vor Hyldest og Naade. Givet paa vort Slot Kiöbenhavn d. 19 Mart. 1714. Under Vor Kongelige Haand og Zignet.

FRIDERICH R.

(L. S.)

De som nyder dette Stipendium skal til Ober-Directori give fölgende Forfkrivning, som er efter Fundatoris egen Formular:

Som PETER LASSON, Kongel. Majestts. Justice-Raad og Assessor udi Höyeste-Ret, haver forundt mig et af hannem stiftet Stipendium for studerende Ungdom Udenlands, at jeg det maa nyde *Tre* samfulde Aar, nemlig fra St. Hans Dag Mid-Sommer Aar - - til Aarsdagen - - hver Aar - - Rdlr. som da til min Fuldmægtig N. N. kand leveres; thi lover jeg N. N. at anvende samme aarlig Stipendium paa mine flittige Studeringer Udenlands, ikke til nogen anden Brug, saasom jeg for Gud og enhver vil være bekjendt; Lover og derhos, at om Gud mig i Fremtiden Evne

K

befkæ-

Beskiærer, vil jeg giöre mod en anden skikkelig vedtörfüg Person, ligesom mig nu af fornævnte PETER LASSON vederfares, mindre eller meere efter min Leylighed, saasom jeg agter for Gud med en god Samvittighed at forfvare. Til Bekräftelse haver jeg dette med egen Haand underskreven

N. N.

Uagtet Tvende aarlig udi Trende Aar reyser, saa kand enhver opholde sig, hvor han best formeener sine Studeringer at kunde fortsætte. Capitalen blev udfat som meldt er d. 11 Junii 1713 paa Rente, hvilken, Fundatoris Söfter KAREN NIELS-Datter, hendes Söns tven- de Söner, vare de förste, som begyndte at nyde til St. Hans Dag 1714.

Fortegnelse paa dem, som haver nydet dette
Reyse - Stipendium.

- 11 Junii (*Hans Jespersen*, lever udi Aalborg af sine Midler ugift.
 1714 (*Henric Jespersen*, Provst og Prest i Tommerby. See
 1715 (Dito Stam-Tavlen om dem begge.
 1716 (Dito
 1717 (*Ancher Dorfkæus*, siden K.Secretaire udi det Dan. Cancellie.
 (*Jens Tanke*, Mag. nu Provst paa Bornholm, Prest i Rönne.
 1718 (Dito
 1719 (*Ancher Dorfkæus* —
 (*Jacob Haffe*, nu Stifts-Provst udi Viborg.

- 1720 (Jens Vare, boer paa sin Gaard udi Salling.
(Jacob Haffe —
- 1721 (Dito
- 1722 (Hans Hammer, Prest i Helfinge i Siælland.
(Jens Vare —
- 1723 (Hans Hammer —
(Peder Dorfkæus Mag. Provst og Prest i Ballerup i Siælland.
- 1724 (Dito
- 1725 (Jesper Hutfeld.
(Peder Dorfkæus —
- 1726 (Frideric Amtor.
(Jesper Hutfeld.
- 1727 (Dito
- 1728 (Frideric Amtor.
(Christian Fofs, Hans Ex. Geh.Raad *Iver Rosenkrantz*'s
Secreterer † 1750. 64. a. g.
- 1729 (Christian Fofs.
(Ludvig Möller. † i Jena 1731.
- 1730 (Dito
- 1731 (Ludvig Möller —
(Herman Frantz Benzon † Udenlands 1733. S. St. Tav.
- 1732 (Herman Frantz Benzon —
(Sören Möller, Prest i Fruering i Jylland.
- 1733 (Herman Frantz Benzon —
(Sören Möller —
- 1734 (Hans Hofman t. Skierilgaard virk. CancellieRaad. S. St. Tav.
(Sören Möller —

- 1735 { Hans Hofman —
 { Hans Wilhelm Kaalund, en god Dansk Poet &c.
- 1736 (Dito
- 1737 { Hans Wilhelm Kaalund —
 { Gothard Fursman, Advocat udi Høyeste-Ret.
- 1738 { Gothard Fursman —
 { Tycho Hofman, Affessor udi Høyeste-Ret &c. J. V. D.
 S. Stam-Tavlen.
- 1739 (Dito
- 1740 { Tycho Hofman —
 { Hans Henric Offenhuus, Prest i Vilsted. S. St. Tavlen.
- 1741 { Hans Henric Offenhuus —
 { Niels Hofman t. Raunstrup, Lands-Dømmer i Siælland.
 S. St. Tavlen.
- 1742 (Dito
- 1743 { Niels Hofman —
 { Thøger Conrad Offenhuus, Ingenieur Lieuten. i Wolfenbyt.
 tels. Tieneste. S. St. Tav.
- 1744 { Thøger Conrad Offenhuus —
 { Christian Frideric Sevel J. V. D. Fuldmægtig udi det
 Kongel. Rente-Kammer, og Notarius udi
 det Juridiske Faculter. S. St. Tavlen.
- 1745 (Dito
- 1746 { Christian Frideric Sevel —
 { Lars Bensen, Prest i Hiedberg i Jylland. S. St. Tavlen.
- 1747 { Lars Bensen —
 { Gert Castensen, Prest i Nörup i Jylland.
- 1748 (Dito
- 1749 { Sören Sevel Th. St. S. St. Tavlen.
 { Christian Kiærulf.

1750 { Dito

1751 (Dito

1752 { Martin Hybner, Professor Phil. & Histor. ved det Kiøben-
Lauritz Fogh. S. St. Tav. havenfke Univerfiter.

1753 (

1754 (

1755 -{

1756 (

1757 (

1758 -{

1759 (

1760 (

1761 -{

1762 (

1763 (

1764 -{

1765 (

1766 (

1767 -{

1768 (

1769 (

Kongelig Allernaadigst confirmeret Foundation for en Deposition af *Randers* Skole, hvortil af Legator var destineret 325 Rdlr. in Specie, og var nu, ved Foundationens Indretning, Capitalen 430 Rdlr. Kroner.

II.
Foundation
til en Deposi-
turo af *Ran-
ders* Skole.

Vi *FRIDERICH* den Fierde af Guds Naade, Konge til Danmark og Norge &c. &c. Giøre alle vitterligt, at efter som hos Os allerunderdanigst er bleven anføgt og begiært Vores Allernaadigste Confirmation paa efterskrevne Fundatz, lydendes Ord efter andet som følger:

Saa som *Justice-Raad* PETER LASSON og hans Hustru, Sal. MAGDALENA PEDERS-Daatter, til Guds Ære og det gemeene Beste, og særdeles til den studerende Ungdoms Forfremmelse iblant andre Christelige Sciftelser gudeligen haver besluttet at fundere til en flittig Person fra *Randers* Skole til Underholdnings Hielp, naar han fra bemelte Skole til Kiöbenhavns Universitet er fremskikket, den Capital 325 Rdlr. in Specie, som efter hans Majestæts Allernaadigste Resolution af 3 Junii 1717 og denne Fundatzes 5te Art. bedrager sig til Capital 430 Rdlr. Kroner, hvilket velbemelte Sal. Menniskers Christelige Forsæt ikke i deres levende Live er bragt til Execution, og derfor tilkommer os velbemelte Sal. PETER LASSONS Arvinger at stille i Verk; Saa ville Vi udi den allerhelligste Trefoldigheds Navn til hans uödelige Navns Ære, det gemeene Beste, og velbemelte Sal.

Sal. Mennsker til Christelig Amindelse af deres efterladte Midler have funderet og stiftet, som Vi og hermed funderer og stifter den Capital 430 Rdlr. Kroner til en skikkelig Persons Underholdning fra *Randers* Skole, og det med efterfølgende Vilkaar:

1) Skal Renten af forskrevne Capital 430 Rdlr. Kroner, som aarlig til hver 11te Juni indkommer, og efter seeneste derom udgangne Kongelige Forordning og hans Kongelige Majestæts derpaa grundet Allernaadigste Resolution af 3 Junii 1707, beregnet 5 pro Cent, bedrager sig 21 Rdlr. 3 Mk. Kroner (1), de 9 Mk. undtagen, som Ober-Directori efter den 5 Art. Indhold for sin Møye tilkommer, aarlig gives en fattig Person een efter anden, som fra *Randers* Skole til Kiöbenhavns Universitet fremskikkes med rigtig Testimonio baade om sin Skikkelighed og Nödtörft til Underholdnings Hielp, indtil han faaer frie Kost.

2) Dersom nogen af dem, som ere *Justice-Raad* LASSON paarørende, og findes flittige og skikkelige og behøver dette Stipendium, og det begierer, skal den samme Person, frem for andre, bevilges og forundes.

3) Frem-

(1) Capitalen er saaledes ved nogle Aars vacance formeret, at da forhen udi endeel Aaringer ingen Discipler har deponeret fra *Randers* Skole, saa giver den nu aarlig henimod 40 Rdlr. til Uddeeling.

3) Fremfikkedes ingen faadan hvert Aar fra *Randers* Skole til Kiöbenhavns Univerfitet, fom forhen i denne Fundatzes 1fte og 2den Post er ommelt, da fkal Renten oplegges til famme Brug, naar behov giöres, dog fkal Ober-Direktor eller Succeffores ey være forbundne at fvare nogen Rente af hvis i faa Maade oplagt vorder, förend han eller de famme vel paa Rente kand faae udfat.

4) Ober-Direktor over dette Stipendium fkal, efter Sal. *Justice-Raad* LASSONS Anordning, være Den af hans Brödre-Börn, eller Söftre-Börn, og Afkom, fom haver höyefte Grad fra Doctoris til Baccalaurei Grad, förer ogfaa et uftreffeligt Levnet; og om fleere af demnem haver lige höy Grad, da den, fom förft er promoveret, og faa fremdeeles hos deres Börn og Afkom, fom ere boende i Dannemark, og fornemmelig i Kiöbenhavn, hvilken Ober-Direktor af famtlige den Sal. Mands Arvinger denomineres, faafremt fom hannem ellers Ober-Direktionen fkal betoes, men i Deres Mangel bliver Ober-Direktionen hos Bifkopen over Siällands Stift og den överfte Borgemeftter i Kiöbenhavn.

5) Ober-Direktoris Pligt fkal være, at nævne den Perfon, fom efter denne Fundatzis 1fte og 2den Art. kand nyde dette Stipendium, hvilken Perfon, naar han af Profefforerne er examineret, og ved Depositz dygtigkiendt, bekommer af Ober-Directore et Aars Rente af Fundatzens Capital, og fkal Ober-Direktor holde Bog
over

øver alt det, som ved dette Stipendio passerer, og see derhen, at dermed i alle Maader efter Fundatzen og den Sal. Testatoris Intention omgaaes; For hvilken Möye Ober-Directør aarlig til hver 1 Ite Junii bekommer, efter Hands Majsts. Allernaadigste Resolution af 3 Junii 1707 dens 4 Articul, Renten af Opgields Pengene, som aarlig bedrager sig 1 Rdlr. 3 Mk.

6) Inspectores Stipendii skulle efter Sal. Testatoris Intention have været Rector og Professorerne ved det Kongelige Universitet i Kiöbenhavn, men som de ved deres Besvaring af 20 April 1707, da samme Inspection af Sal. Hr. Geheime-Raad NIELS BENZON, som den nærmeste Ober-Directør Stipendii, (om Gud havde sparet ham Livet) var dem tilbuden, og ville ey antage dette Stipendium, uden paa visse af dem foreslagne Conditioner, saa haver den Sal. Mands Arvinger, hvilke tilkommer efter hans Sal. Frues Död, at giöre derom den Anstalt efter Tiidens Tilstand, som de best eragter, og forsvarligt er, formaet Höyædle og Höyærværdige Hr. CHRISTEN WORM, Biskop over Siællands Stift, Consistorial-Raad, S. S. Theologiæ Decanum, samt Velædle og Velbyrdige ANDERS JACOBSEN, Kongelige Majestæts Justice-Raad og Borgemeister her udi Kiöbenhavn, tillige med deres Efterkommere og Successores in Officio, at paatage sig dette Stipendii Inspection med saadan Vilkaar, at de tilligemed Ober-Directore haver nöye Opfyn, at denne Fundatz kand

holdes i alle sine Ord, samt vel see til, at Ober-Direktor forvalter Capitalen forsvarligen, opfiger Hovedstolen frem og frem, saa ofte han det got befinder, og igien mod nöyagtig Forsikring, Pandt, eller Forlovere, paa Rente udfætter, saasom dog Ober-Direktor og hans Arvinger til Capitalen bliver ansvarlige i alle Maader, og Inspectores og deres Arvinger for al Ansvar til den aldeles ere frie og forskaanede. Ober-Direktor derfor uden imodtager og udgiver Renten aarlig den 11 Junii i rette Tiide, og derover en sær Bog holder, udi hvilken denne Fundatz og Gields-Brevene paa Capitalen skal indskrives, saa og deres Navne, som nyder dette Stipendium, og tilkommer Inspecteurerne iligemaade at have til deres Efterretning en Bog over oftbemelte Stipendii Administration, hvilke Böger nu, og herefter bekostes af Ober-Directore, som pligtig er at lade Inspecteurerne see samme Bog, naar, og saa tit det af dem begieres.

7) Obligationen paa denne Fundatzes Capital, som udi en Obligation af 15 Decembr. 1710 er bestaaende hos Hands Majestæt, hvilken saa ofte den opfiges og igien udfættes skal Inspecteurerne tilkiende gives, være og forblive udi Ober-Directoris Giemme, som derimod giver Hr. Biskoppen og den överste Borgemeister en Revers, naar det af dem forlanges.

Til Stadfæstelse haver Vi denne Fundatz, som efter Tiidens Tilstand er grundet paa Sal. *Justice-Raad*
PEDER LASSONS egenhændige Concept eller Udkaft-
 ning

ning med vore Hænder undertegnet, og med vore Signeter forseglet. Kiöbenhavn den 16 Junii 1713.

C. Worm. A. Jacobsen.

Efter Fuldmagt til Vitterlighed efter Begiering mig og mine u-præjudicerlig paa min Søster-Søns Monfr. *Ole von Lassens* Vegne

J. Worm.

Som Director og Arving underskrives af

Mathias Poulsen. P. Benzon.

Efter Fuldmagt af Endeel af Arvingerne *C. Skavenius.*

Underskrives som en Arving efter min Moders Morbroder Sal. *Justice-Raad Peder Lasson*, paa egne, Södskedens, og nogle mine u-myndige Moster-Börns Vegne; Og som den fulde Capital til Legatomet er kommet udaf den Sal. Mands Sterboe, saa er jeg, mine Arvinger, og de som underskrives for, ey i ingen Maader pligtige til videre Legatomet's Svarelse. *H. Benzen.*

Da ville Vi bemelte Fundatz udi alle dens Ord, Clausuler og Puncter, saasom den her oven indført findes, Allernaadigst have confirmeret og stadfæstet, saasom Vi og hermed confirmerer og stadfæster. Forbyndes Alle og Enhver herimod efter som forskrevet (taaer at hindre, eller i nogen Maade Forfang at giöre. Givet paa vort Slot Kiöbenhavn den 14 Martii 1714.

Under Vor Kongelige Haand og Zignet.

FRIDERICH R.

(L. S.)

For at faae Underretning om Donationen af de 1000 Rdlr. Sp. som til Hl. Giæstes Kirke efter Testamentet ere givne, adresserede jeg mig til dens Kirke-Værgerne, udi hvis Regenskabs Böger jeg fik følgende Foundation og Revers at see; Men da jeg deraf forlangede Copie, kunde saadant, formedelst Forsigtigheds Skyld, ikke skee; dog erlangede jeg samme ved Skrivelser til Hans Excellence, og øvrige Höye og Velviise Kiöbenhavenske Magistrat.

III. **I** Jesu Navn haver jeg PETER LASSON *Kongl. Majestæts*
 Fundation til Hellig Giæstes - Kirkes Reparation. &c. *Raad*, med min kiære Hustru MAGDALENA PEDERS-
 DATTER af Nidkærhed til Guds Ord, og Hans Huus Hellig Giæstes-Kirke her udi *Kiöbenhavn*, frivilligen givet og foræret, saa og hermed giver og forærer samme Kirke 1000 Rdlr. in Specie, hvis Aarlig Rente 60 Rdlr. in Sp. skal til samme Kirkes fornöden Reparation anvendes, og ikke til nogen anden, som helst brug; Men Hoved-Stoelen maae aldrig formindskes eller undkomme til evig Tiid, under hvad som helst Prætext skee, og Aarsag det være kand, ja end ikke til Kirkens egen nödvendig Bygning, eller anden som helst brug (1),
 men

(1) Saa vidt jeg har kundet erfare, skal samme Capital endnu være i Behold bemelte Kirke til beste; Thi da samme udi den store Ildebrand næsten blev afbrendt, havde denne Kirke den Lykke at conservere sine Capitaler frem for de andre Kirker, til hvis Opbygnings Hielp deris Penge bleve anvente, men denne blev af den almindelige indsamlede Bygnings Cassa opbyggt, hvorfor denne Kirke, for nærværende tiid, skal have henvend 16000 Rdlr. til beste.

men ſkal af Kirke-Værgerne til ſamme Kirke, De nu ere, eller herefter kommendes vorder, udfættes paa Rente til viſſe Folk, og med god Forſikring, nöyagtig Pant, eller Forlover, ſaaſom De og Deres Arvinger og Efterkommere ſelv agte at ſvare, om nogen Vedkommende derpaa tale ville; Saa og at Renten anvendes til fornevnte Kirkes fornödne Reparation, ligesom her oven er meldet, og ſkal ſamme Rente angaae fra den 11te Junii förſtkommendes; Thi til den Tiid ſkal jeg P E D E R L A S S O N, min Huſtræ og vores Arvinger Een for Alle og Alle for Een være forpligtede ſamme Hovet-Stoel at udtælle udi gode Rdr. in Specie, derſom Kirke-Værgerne den da begiær, eller om De dem hos Os paa Rente vil lade beſtaaе, og Vi dem begiær længer at beholde, da ſkal Vi derefter aarlig til hver 11te Junii deraf udgive Rente 60 Rdr. in Sp. indtil enten Kirke-Værgerne, eller Vi vorder tilſinds Hoved-Stoelen ey længer paa Rente at beholde eller lade ſtaaе, og da ſkal Vi hver andre derom et Fierding Aar tilforne advare, da ſkal jeg P E D E R L A S S O N, min Huſtræ, eller vores Arvinger, Een for Alle og Alle for Een ufeilbarlig betale ſamme Hovet-Stoel, og efterſtaaende Rente ſkades-lös, i gode enkende Rdr. og ingen anden Mynt eller Vare i nogen Maader, under et ærlig Indlager, hvor det begieres, ſiden naar Betalingen er ſkeet, ſkal det herpaa ſkrives, og dette Brev og Fundatz hos Kirkens magt-paa-liggende Breve til Underretning og ævig Amindelse beva-

res og forblive. Til fuld Bekræftning haver jeg dette med egen Haand skreven og underskreven og mit Signete derhos trökt. Kiöbenhavn den 2 April 1671

Kirke-Værgerne udgav følgende Dag denne Deris Revers, at have annamet disse Penge, og derimod igien accorderede et Begravelse-Sted &c.

Som Licentiat PETER LASSON *Kongl. Majest. Raad*, og Hanskiære Hustru MAGDALENA PEDERS-DATTER haver af Nidkiærhed til Guds Ord og Hans Huus, Hellig Giæstes Kirke her i *Kiöbenhavn*, frivilligen givet og foræret samme Kirke 1000 Rdlr. in Sp. hvis Aarlig Rente 60 Rdlr. in Sp. skal til samme Kirkes fornödne Reparationer anvendes, mens Hoved-Stoelen maa aldrig formindskes eller undkomme til ævig Tiid, efter Hans derpaa til Os leverte Fundatz og Bref, af Dato den 2 April 1671; Thi love vi Underskrevne nu Kirke-Værgere til fornev. Hellig Giæstes Kirke, samme Hoved-Stoel saaledes til visse Folk, og med god Forsikring, Pant eller Forlover at udsætte paa Rente, at Hoved-Stoelen altid vorder conserveret og Renten anvent, som oven er meldet, saasom Vi og vores Arvinger og Efterkommere self agte at svare, om nogen derpaa tale vilde. Og have Vi fordi igien til et Taknemmeligheds Tegn bevilget og forundt, saa og hermed Vi, med Kirkens Patroners Villie og Samtökke, bevilger og forunder fornev. Licentiat PETER LASSON og Hans Hustru en Plads udi
fornev.

fornev. Kirkes Alter-Gulv, næst öften til Sal. *Eske Bille* og Doctor *Erici Monradi* Grave, strekende sig tet op med Alter-Muurens syndre Side lige ud, Fire Allen lang, og fra samme Alter ned efter Lod, faa dybt behövis, og i Bredelsen fra fornevnte Alter-Muur indtil den syndre Kirke-Muur, den til et Leierstæd at lade muure, hulle, eller tillukke, saafom dennem best siunes med Bielke-Hofderne at lade indhugge i Alter-Muuren, for meere Rum skyld, faa og at lade giöre et Luft-Hul fra samme Leierstæd ud igiennem Kirke-Muuren (1). Udi samme Grav og Leierstæd maa de lade nedfætte' deres Egne, deres Lifs-Arvingers og andres Liig, hvo De det skriftlig bevilger, eg da skal for hver fuld-voxen Liig givestil Kirken 10 Rdlr., for hver halv-voxen Liig 6 Rdr. og for et Barn 4 Rdlr. Men naar fornevnte Lic. PETER LASSON og hans Hustrue, og hvo anden De det skriftlig bevilliger, deris Liig ere derudi nedfætte, skal Kirke Værgerne de nu ere, eller herefter kommendes vorder til evig Tiid, eller nogen som helst andre, ikke tilstæde

-
- (1) Paa nærværende Tiid er hverken Epitaphium, (hvorom jeg ved *Lassons* Död har meldet, hvad Fata samme haver havdt) eller hans Graffstæd, mindre hans Liigsteen at see, eller finde. Dette Begravelse Stæd, gik bort til den Plads, hvorpaa det prægtige Altere af Marmor er fadt, som tilforn havde staaet udi Kiöbenhavns forrige Slots-Kirke, men hverken er Liigene conservede, eller nogen anden Begravelse-Stæd til dem igien til dato af Kirken indretter.

tilstæde nogen Liig, enten ved Arv, Kiøb, eller anden Prætext, hvad det og være kand, deri at komme, eller de dødes derudi indfatte Legemer, eller Been at skee nogen Meen, men Graven stedse at skal blive ubrudt og tillukt. Herimod haver fornevnte Licentiat PÆDER LASSON til Kirken afstaaet det Leierstæd i den store Gang i samme Kirke, som hannem efter sin Hustrues Sal. Fadér er tilfalden, og Liig-Steenen derpaa ligger, sigforbeholden, at lade henfløtte paa ovenbemelte Leyerstæd ved Alteret. Desligest have vi og bevilget Velbemelte Licentiat PÆDER LASSON og hans Hustrue, eller deres Arvinger, at maa lade opsætte et Epitaphium af Steen i Muuren strax Synder over samme Grav, i Alter-Gulvet, saa høy og bred dennem best findes; Hvilket Leyerstæd og Plads til Epitaphium vi dennem hermed i alle Maader som forskr. staar, fuldkommelig tilstaar og hiembler. Til Bekreftelse have vi ombedet Kirkens Patroner vores gunstige Övrighed dette med Stadens Secret at fuldbyrde, og derhos have vi vores Hænder og Signetter hosföyet. Actum Kiöbenhavn den 3. April Anno 1671.

(L. S.)

Ved Siiden hos Gave-Brevet af 2 April staar in Margineudi Kirke-Varger Bogen med Lassons egen Haand skreven:

Aar 1675 den 10de Febr. haver jeg PÆDER LASSON betalt denne Capital 1000 Rdlr. in Sp. samt forfalden

falden Rente indtil denne Dag til de Danne-Mænd *Anders Rasmusen* og *Jacob Nielsen*, begge nu foreskrevne Kirkes-Forstandere, efter de gode Mænds mig i Dag herpaa given Beviis, under deres Hænder og Signeter; Thi skal dette Brev efter denne Dag agtes alleene og giemmes iblant fornevnte Kirkes magt paaliggende Breve, som en Fundatz. Gud lad fremdeeles alting dermed skee til sin Ære, og Kirkens beste. Kiöbenhavn den 10 Febr. 1675.

Peder Laffon.

* * *

Af forhen ommelte *Conf. Raad, Skavenius*, der *Justice-Raad* LASSONS Sterboe, som Curator var anbetroet, blev den 20 Oct. 1710 Directions Commissionen over de Fattiges Væsen udi Dannemark meddeeleet *J. R. LASSONS* egen Originale Concept uden Dato og Aars-tal til en Foundation paa 4500 Rdlr. in Specie til 9 Senge eller Fattige udi Hell, Giæstes Hospital, nu Vartau kalder, at underholde, hvilken Udkast blev antaget, som en gyldig Foundation og udi Directionens Copie-Bog, B. pag. 351 &c., indført. Hvoraf følgende Gienpart er mig bleven meddeeleet, efter at jeg samme skriftlig af Hans Grevelige Excellence og De Höye Herrer Deputerede for de Fattiges Væsen udi Dannemark havde begiert. Den 16 Febr. 1711 skeede Begyndelsen med at udbetalte Pengene, samt at indlegge Fattige paa disse 9 Senge; Men Directionen paastøed, og fandt for godt paa de Fattiges Vegne, at efter som Foundationen meldede at Sengene skulde indrettes i det seeniste strax efter en af Fundatorum Död, saa skulde Vartau beregnes Capitalens Renter af Arvingerne at svares fra Fru LASSONS Död af, saa længe Pengene havde været paa Rente, hor-

ved de funderede Senges Antal kunde formeres, som og skeede til 11 Junii 1713, da Resten af Summen blev udbetalt, saa Capitalen blev i aldt af 4500 Rdlr. in Sp. til 6180 Rdlr. Cour. Saaledes er disse 9 Senge ved Directionens Omhygelighed voxen til 11 Senge, som alle endnu ere udi Stand, og sees fra No. 188 &c. Paa hvilke, efter Fundationen, den tilkommer Fattige at indlegge, som er af Fundatoris næste Slegt Mankiön, som udi Kiöbenhavn boer med videre:

IV.
 Foundation
 til Elleve
 Fattiges Un-
 derholdning
 udi Vartau.

Gud til Ære, Fattige Guds Lemmer til Tröst og Underholdning, haver jeg PETER LASSON Kongel. Majestæts Raad, med min kiære Hustrue MAGDALENA PEDERS-DATTER udi Jesu Navn, efter Kongl. Majest. Allernaadigste given Tilladelse samt Confirmation af dato 27 Junii 1672 gjort Testamente, blant andet om *Nie Senge* i Hellig Giæstes Hospital, hvorom vi hermed ordrer og stifter, at til samme Hellig Giæstes Hospital eller Arønhus her i Kiöbenhavn af os givne 4500 Rdlr. in Sp. skal til Hospitals Inspecteuren og Forstander, om ikke i vores levende Live, da strax efter enten vores Död, udi Hænde leveris, eller derpaa nöyagtige visse Obligationer, hermed skal forholdes saaledes som følger:

1) Skal deraf udi bemeldte Hospital holdes *Nie Senge* med sine *Nie Fattige* som er efter Kongel. Majest. Bref til hver Seng 500 Rdlr. og deraf Aarlig Rente 30 Rdlr. til hver Persons Underholding, samme Hovedstoel skal Forstanderen med Inspecteurenes Vidskab, Raad, og Samtykke efter min Död hos visse Folk paa Rente, imod
 god

god Forsikring; visse Forlovere, eller noksom Pandt udfatte, faa ofte behöves og igien, naar got siunes opskrive med Inspecteurenes Raad og Samtykke, saaledes som de selv, og deres Arvinger, Een for Alle, og Alle for Een agter at svare Os eller vores Arvinger, og holde de Fattige skadeslös i alle Maader. Skal og disse *Nie Fattige* ikke i nogen Maader, ved Dag, Tiid, eller Aar skee nogen Forkortning, enten hvad Rögten, eller Skiöttelse og ald Underholdning til Nödtörftighed sig belanger. Men faa længe Vi selv eller En af Os lever, skal Hospitals Forstanderen det med Vores Raad og Samtykke forrette.

2) Skal ey heller samme Capital gandske, eller nogen Deel deraf, hvor lidet eller meget det og være kand, maa til anden Brug optages, eller anvendes, hvad det og være eller nævnes kand, ey heller til Hospitals Bygning eller Forbedring, i hvad som helst Hendelse og paa komme kand.

3) Skal Jeg og min Hustrue, faa længe enten af Os lever, have Os forbeholden at forordne *Nie Fattige* til samme Almissē, og naar nogen af dennem uddöer, eller for anden vigtig Aarsag, synderlig om de sig halstarrig, mutvillig forholde, bortkomme, da Vi andre igien i stæden at indskikke. Hvorfor Forstanderen skal være forpligtet, strax nogen af disse *Nies* Plads leedig vorder, at lade Os det viide, i det længste inden Fiorten Dage: Og faa længe Defect er, skal han giöre Atkortning udi

deres Udspisning til fremtarf i længden. Efter begge Vores Död, skal Rettigheden at indlegge paa disse *Nie* Senge, være hos hvilken mine PETER LASSONS næste Slegt Mankiön, som udi Kiöbenhavn boer, eller om ingen der boer, da hos den mine næste Slægt dertil forordner; End forordner de ingen, da hos Inspecteurene alleene, dog saa at, om nogen Vitterlig kiendes at være af enten vores Slægt og Forvandte, hvilken denne Almisse behövede, og begiærede, at De da, naar leddig er, frem for andre den nyder, og er da i Synderlighed at agte, at hvis de Beslegtedes forrige Stand, og nærværende Vilkaar det udkræyer, maa end Een, eller i det minste Toe Senges Deputat, som först derefter leddig vorder, tillegges samme Slægt til mageligere Underholdning, sin Livs tiid at nyde; Mens efter dens Död, da igien at komme til det förste Tall, og 30 Rdlr. til hver Seng, frem og frem til ævig Tiid, med mindre atter kunde hendes nogen af vores Slægt, det at behöve, da igien at forholdes, som næst her oven er meldet.

4) Samme *Nie* Senge, skal være paa Rad efter hver andre, og ikke ellers nogen der imellem. Skal og være tegnet med mit og min Hustrues Navn over til Underretning, og skal derpaa indlagde Personer med got Öll og Mad, saa og tilbörliq Varetegt efter Ordinantzen, baade Hellige og Sögne Dage underholdes, dog om vores egen Slægt der iblant vare, da at forholdes, som i næste Post her oven sagt er; Skulle de Fattiges Forstandere

dere udi noget forskrevne, saavidt hannem vedkommer, vorde forfömmelig, skal han settes til Rette som vedbör, mens som nu fornemmes at ikke meere skeer Udspiisning, men i det sted at gives de Fattige Ugedags Penge, da skal jeg, eller min Hustrue, hvilken af Os den Anden overlever, med de Venners Raad, som den Overlevende dertil udvælge vil, strax giöre efter Tiidernes Tilstand den Anstalt og Orden, at de Fattige tilböriligen og bestandigen frem og fremtil ævig Tiid forfiines, saavit mueligt, imidlertiid at give nogle visse Personer om Ugen, saavidt disse vandskelige Tiider tillader, og med en god Samvittighed forsvares: Deslige ste og om imod Forhaabning Inspecteurene med Forstanderne ikke skulle ville giöre Os, og vores Arvinger paa alt dette nöyagtig Forvaring, saasom her meldes, skal af saadan Fundatz giöres Tvende Udskrifter, et udi Hospitals Gjemme, og det andet hos Os og vores Arvinger, og skal Vi og hvilken vores Arvinger samme Gienpart betroet er, fri forlov have, at indgaae undertii den i Hospitalet, og tilsee at den Fundatz efterkommes, og om Bröft findes, da derpaa at tale som vedbör; Formanes Alle og Enhver, og under Guds Forbandelse og Övrighedens Straf, forbiudes at giöre herimod nogen Forhindring; Des til fuld Bekræftelse skal efter min, eller min Hustrues Död, samme Fundatz af den overlevende underskrives og forseigles, saa og af Erlig, Edeelige Höy og Velviise med 2de överste Borgemestere i

Kiöbenhavn, og Höylærde Sogne-Præst til Hellig Giæstes Kirke samme sted, samtelige Hospitals Inspecteurer, saa og af Hospitals Forstanderen. At dette er min PETER LASSONS Betenkning og Concept til Fundatz at giøre, bekiender jeg med Egen Haand. Kiöbenhavn den

Peder Lasson.

V.
Anbelan-
gende Fun-
dationen til
Almisser for
Fattige
Huus-Arme
udi Kiöben-
havn.

* * *
Hvad angaaer de 500 Rdlr. in Sp., som jeg finder udi Testamen-
 tet at være bortgivne til Fattige Huus-Arme udi Kiöbenhavn,
 saaledes, at Renten deraf aarligen hver Juule-Helligt imellem den-
 nem skal uddeeles; Saa har jeg gandske og aldeles om denne Do-
 nations Brug og Fata været uvidende, indtil jeg finder at tilforn
 bemelte C. R. *Skavenius* den 26 Junii 1711 overleverede af *J. R.*
LASSONS Sterboes Midler 650 Rdlr. Kroner til dette Legatum
 udi sin Søsters Söns, som da var een af Legatoris nærværende nær-
 meste Slegt, *Conf. R. PETER BENZONS* Hænder, tilligemed *J. R.*
LASSONS originale Foundation. Men som jeg lige saa lider af denne,
 som af de fleeste af de andre, har vidst at finde, saa faldt jeg først
 paa de Tanker, at samme siden maatte være indleveret til de Kongel-
 Committerede ved det saa kaldede Conventhuus, eller de Fattiges Væ-
 sen i Kiöbenhavn, hvorföre jeg Samme tilskrev, for herom at faae
 nogen Oplysning, men eftersom der ikke var nogen Underretning at
 udfinde, faldt jeg paa den Meening, at samme Foundation maatte være
 indrettet, som de övrige; nemlig at Legatoris nærmeste Afkom
 herover skulde have Directionen, og forunde Uddeelingen til hvilke
 Fattige i Kiöbenhavn, som de for-godt befandt; Hvorpaa jeg fik
 i Hænder den over afg. *Conf. R. PETER BENZONS* Sterboe
 udfædte

Efterat Bogen fra Trökken var ferdig, blev af Hans Excellence Hr. Geheime Raad og Vice-Stadtholder BENZON, efter min Begiering, mig følgende Foundation tilsendt:

Gud til Ære, Fattige Huus-Arme til Trøst og Hufvalelse, V. Foundation for Fattige Huus-Arme udi Kiøbenhavn.
 haver Sal. *Justice-Raad* PEDER LASSONS Arvinger, efter den Sal. Mands og Sal. Frues sidste Villie oprettet denne Fundatz, Fattige Huus-Arme til Beste, som følger:

1) Skal de til samme Brug af de Salig Folk udlovede 500 Rdlr. Specie, men nu efter Kongl. Allernaadigste Resolution af 3die Junii 1707 à 8 Skil. Opgeldt paa Støkket, item til at gottgøre den Difference imellem 6 og 5 pro Cent beregnet til Kroner 650 Rdlr., leveres og altid forblive hos Sal. *J. R. PEDER LASSONS* næste Slegt her i Byen boende; End ere ingen her, da til den her i Byen, som Hans næste Slegt dertil forordner, at udsætte paa Rente, hos visse Folk, god Forsikring, Pandt eller visse Forlovere, saaledes som hand selv vil svare dertil, om den aarlig Rente ey rigtig skulde blive uddelt til de Fattige.

2) Renten af Capitalen, beløbende sig til 32 Rdlr. 3 Mk. aarligen, og skal uddeles hver Juul imellem 8 à 10 Fattige Huus-Arme her i Byen, Geistlige eller Verslige, meere eller mindre, ligesom Personerne ere som det nyder; Hvilket vil ankomme paa den Sal. *J. R. PEDER LASSONS* næste Slegt som Directionen derover haver; Og er derhos at agte, at om nogen den Salig Fundatoris eller Frues Slegt og Blods-Forvandre, denne Almisse skulde behøve og begiere, at de da ikke allene den frem for andre nyder, men endog at de nyder saa meget, som 2 à 3 andre, ligesom deres Vilkaar er til.

3) Det næste Aar efter imod Juul, forholdes dermed paa samme Maade, og saa fremdeles til ævig Tid, uden nogen Formindskelse i Distributionen; i hvad Tilfælde end paakomme kand.

4) Der-

4) Derfom Arvingerne det nödigt eragter, da skal den, fom Directionen og Capitalen haver at forestaae, være forpligtet at stille nöyagtig Forsikring for bemeldte Capital og Renter, og hvis Han det ikkè vil eller kand, da en anden i Hans Stæd at forordnes, til Directionen, omendskiönt Hand ey maatte være Sal. Fündatore faa nær beslegter, fom da, fom för er meldt, stilles Forsikring, om forlanges.

5) Af denne Fundatz ere Tvende Udskrifter forfærdigede, hvoraf det eene forbliver udi Eén af Arvingernes Gjemme, og den anden hos Den, fom Directionen derover haver; Formanes alle og enhver, under Guds Forbandelse, og övrighedens Straf forbydes, herimöd at giöre.

Dets til Bekræftelse er denne Fundatz underskrevet og forseiglet af nu værende Directeur herover, Velæd. og Velbyr. *Peder Benzon* til *Waar*, K. M. Justice- og Cancellie-Raad, samt Assessor i Hof-Retten, tillige med Arvingernes her ved Stervboet Befuldmægtigede, Velæd. og Velb. *Johan Worm*, K. M. Etats- og Justice-Raad, samt Deputered ved Financerne. Velæd. og Velb. *Christian Skavenius*, K. M. Justice- og Cancellie-Raad, samt Assessor i Hof-Retten, Velæd. og Velb. *Hans Bentzon* til *Songersholm, Jueleund* og *Vester-Lade-Gaard*, K. M. Commerce-R. Velæd- og Velb. *Hans Dreyer*, K. M. Commerce-Raad, og Assessor i det Danske Cancellie, og Velæd. og Velb. *Johannes Bircherod*, Assessor udi Consistorio og Professor ved Univerfitættet. Kiöbenhavn den 10 Januarii Ao. 1711.

Paa Monfr. *Oluf von Lassens* Vegne mig og mine u-præjudicerlige *J. Worm.*

C. Skavenius.

P. Benzon.

H. Bentzon.

H. Dreyer.

J. Bircherod.

udstæde Commissions Aft, hvor jeg forefandt følgende Efterretning:
 At Sterboen skulde svare, fra den Tiid 1734, den, til denne Foundation
 henhørende Capital, ligesom den af J. R. LASSONS Sterboe var
 udleveret, nemlig i Kroner - - 650 Rd. - — -
 giör med Opgielt af 6½ pr. Cent - - 40 — 3 Mk. 12 Sk.

Capital Courant - -	690 — 3 — 12
Med Renté fra Juul 1734 til	: : :
Juul 1735 - 34 - 3 - 3.	: : :
til Juul 1736 - 34 - 3 - 3.	: : :
er - 69 Rd. - 6.S.	: : :
Medens bemelte <i>Confr. R. P. BENZONS</i> Sterboe stoed under K. Comif- sion, blev uddeelt til Juul 1735 - 30 Rd. - — .	: : :
til Juul 1736 - 30 Rd. - — .	: : :
er = = = = 60 Rd. :	: : :

Altsaa blev af Renten tilovers til Juul Aar 1736 - 9 Rd. - — 6 Sk.
Er 699 4 Mk. 2 Sk.

Medens bem. Sterboe stoed under Kongel. Comissions Behand- ling, indeblev Ren- terne fra	{	11 Jun. 1737 - - 17 — 2 — 15 Sk. 717 Rd. 1 Mk. 1 Sk. 11 Jun. 1738 - - 35 — 5 — 2 Sk. 753 — - — 3 Sk. 11 Jun. 1739 - - 37 — 3 — 15 Sk.
Tilfammen Courant 790 Rdlr. 4 Mk. 2 Sk.		

Denne Summa blev Aar 1739 som en Prioriteret Geld udaf
 Sterboen udbetalt til nu afgangne *Conferentz. Raad* LAURITZ
 BENZON, og altsaa er venteligt Capitalen og Foundationen udi Hans
 Excellences Hr. Geheime-Raads og Vice-Stadtholders BENZONS
Giemme

Giemme, hvis Fraværelse foraarfager, at jeg for denne Tiid ey samme, som de övrige Ord fra Ord kand anföre.

Saa vidt mig er bekiendt, er ey nogen meere i Dannemark af saadanne Legaris oprettede, som Fölgende; Samme er ikke mindre christelig end de övrige, og tillige en liden Hielp for et Par Fattige nygifte Folk. Men saa priselig og artig, som samme Morgen-Gaves Indretning er, saa besynderlige Fata har denne Foundations Hoved-Capital havt. Thi efterat af *J. R. LASSONS* Sterboe med Opgieldt paa de 1111 Rdlr. in Specie vare udleverede i alt 1445 Rdlr. Kroner, tillige med fölgende Foundations Indhold, bleve deres Renter til mangens Glæde til en fattig Pige, og fiden til en anden, et Aar efter et andet til Morgen-Gave uddeelt, indtil at Capitalen paa engang næsten bortsmeltede ved dens Banqverot, som den var udsat hos; Hvorpaa Hands Kongelige Majestæt Höylovlige Ihukommelse Kong *CHRISTIAN VI.* Allernaadigst ved et Rescript af 22 Sept. 1747 dertil skienkede 800 Rdlr., som for en Archimandrit eller Grækisk Prælat, ved Navn *Dositheus*, som imidlertid döde, vare collecterede; Men da samme Capital blev udsat paa Rente, for derved igien at faae en Fond oprettet, havde den for et Par Aar siden samme Skiæbne, som forrig gang, saaledes, at der gandske lidet blev til overs; Hvilket Tab de Herrer Directeurers Fliid og Omförg vel söger med Tiiden i Stand at sætte til lykkeligere Fremgang; Fundationen i sig selv er Ord fra Ord efter Fundatoris Concept, og lyder saaledes:

Gud

Gud til Ære, Meenigheden til Gavn, og andre til et god
Exempel, haver Sal. *Justice-Raad* PETER LASSON ^{VI. Fundation}
 Arvinger, efter den Sal. Mands og Sal. Frues sidste ^{Spaa IIII Rdl.}
 Villie, og efter den Sal. Mands egenhændig efterladte ^{Sp. hvis Ren-}
 Concept, oprettet denne Fundatz: *Om en Fattig Piges* ^{ter aarlig}
Medgift, hvorom vi hermed udførlig ordinerer og stif- ^{skulde ud-}
 ter, som følger: ^{decles til en}
^{Fattig Piges}
^{Medgift.}

1) Skal de til samme Brug af de Salig Folk udlovede
 IIII Rdlr. in Specie, men nu efter Kongel. Allernaadigste
 Resolution af 3die Junii 1707 beregnet til Kroner
 à 8 Skil. Lagie paaftaaet, item til at gotgiøre den Diffe-
 rence af 6 til 5 pro Cent til den Summa 1445 Rdlr. le-
 veres til Superintendenten og den överste Borgemester
 i Kiöbenhavn, samt Sogne-Presten til Hellig Giæstes
 Kirke, sammesteds at udsætte paa Rente, mod god For-
 fikring, Pant, eller visse Forlovere, saa den eene fattige
 Pige aarligen efter den anden useilbarligen nyder til
 Medgift Renten af samme Capital, som er 108 Sldr.
 1 Mk. 8 Skil., og skulle noget af fornævnte Capital eller
 Renter imod Forhaabning ved Velbemelte Trende Di-
 rekteurers Forseelse blive u-vis, da De, og Deres Ester-
 kommere udi Embedet, dertil at svare efter Loven, til
 hvilken Ende de udgiver deres Revers, saa snart Capi-
 talen dem bliver overleveret, og forbliver samme Re-
 vers udi Forvaring hos *Justice-Raad* PETER BENZON, saa

længe han lever, og siden hos dem, som af Arvingerne dertil vorder denomineret. Derforuden er og imellem Vedkommende sluttet og aftalt, at naar noget af bemelte Capital af Directeurene enten opfiges eller udfættes, det da tilforne Tvende af de her i Byen tilstæde værende Arvinger, eller hvem Arvingerne dertil udnævner, at tilkendegives, og deres skriftlige Tilladelse derom at indhændtes.

2) Samme 108 Sldr. 1 Mk. 8 Skil. skal gives en ærlig fattig voxen Pige, fornemmelig den, som er baade Fader og Moder-løs, dertilmed nødtørftig, og selv sig ærlig og skikkelig forholder; Naar nogen saadan Een, Een eller Fleere, sig aarlig angiver for Ober-Formynderen, skal han betragte efter alle Omstændigheder, hvilken af de Angivne samme Medgift best paaftædes og anvendes kand og bör, uden nogen Nytte, Interesse, eller Affecter, saafom han for Gud agter at forsvare, og derpaa give en Memorial til forskrevne Superintendenten over Siællands Stift, den överste Borgemeister i Kiöbenhavn, og Sogne-Presten til Hellig-Giæstes Kirke, hvilke skulle selv videre derom bespörge og efter beste Videnskab, som de for Gnd vil svare, tilfige den, at saa snart Brude-Vielsens er skeet, skal samme 108 Sldr. 1 Mk. 8 Sk. Brudgommen tiltælles.

3) Brud-

3) Brudgommen skal strax ved Betalingen give tilbørlig Beviis og Vedkiendelse: at han Pengene huuse- lig og vel anlægge vil, og ellers erindres om hvis tilbørlig eragtes.

4) Næste Aar efter skal ligesaa forholdes med en anden ærlig fattig Møe og hendes til-viede Brudgom, og saaledes frem og frem hver Aar med et Par efter andet til ævig Tiid; hvorpaa skal holdes rigtig Bog, den Salig Fundatoris Slegt bekoster, dennem selv til Efterretning, saa ofte begiæres.

5) Af denne Fundatz ere tvende Udskrifter forfærdigede, hvoraf den eene forbliver udi forskrevne tren- de Directeurers Giemme, og det andet hos Salig Fun- datoris næste Slégt; Formanendes alle og enhver, un- der Guds Forbandelse og Övrighedens Straf, forbyde herimod at giöre.

Dets til Bekræftelse er denne Fundatz underskre- ven og forseglet af Velæd. og Velbaar. *Johann Worm*, Etatz- og Justice-Raad, Deputered ved Financerne og General-Procureur. Velæd. og Velbaar. *Christian Skavenius*, Justice- og Cancellie-Raad, samt Assessor i Hof-Retten. Velæd. og Velbaar. *Peder Benzön* til *Waar*, Justice- og Cancellie-Raad, og Assessor i Hof-Retten.

Velæd. og Velbr. *Hans Bensen* til *Juelelund*, *Songersholm*,
og *Vester-Ladegaard*, Commerce-Raad og Affessor udi det
Danske Cancellie. Og Velæd. og Velbr. *Johannes Bircherod*,
Affessor udi Consistorio og Professor her ved Universitetet.

Som Arvinger og Befuldmægtigede for Arvingerne
saavel som af nu værende Directeurs Hands Høyærværd,
Velæd. og Velbr. *Christian Worm*, Biskop over Sjællands
Stift, Velæd. og Velbr. *Anders Jacobsen*, Justice-Raad
Affessor i Høyeste-Ræt, og Borgemeister her i Kiøben-
havn, og Velæd. og Velærværdige Mag. *Morten Reenberg*,
Sogne-Prest til Hellig Gæstes Kirke. Kiøbenhavn den
9de Maji Ao. 1711.

Paa Monfr. *Oluf von Lassens* Vegne, som Fuldmæg-
tig, mig og mine u-præjudicerlige

J. Worm.

Som Directeur efter Fundators sidste Villie

C. W. Worm.

Ligeledes som Directeur efter Fundators sidste
Villie

A. Jacobsen.

Som befuldmægtiged for endeel af Arvingerne

C. Skavenius.

Paa

Paa egne Vegne

P. Benzon.

Paa min Sv. Moders Vegne, og Svogers som begier
at altid trende af Arvingerne maa være overværende

Hans Dreyer.

Som Directeur efter Fundatzens Sigelse

Morten Reenberg.

* * *

Efterat nu er anført, hvad som til *J. R. LASSONS* Liv og Levnet, samt Gaumilhed henhører, har jeg endt med de deraf flydende, med Møye samlede, og hidindtil mest i Skiul liggende Foundationer, saavidt jeg samme har kundet bringe til Veye. Vel havde jeg her Leylighed at tillegge adskilligt, som angaaer Historien af Fundatoris Södskenes talrige Afkom, hvis Navne paa den hertil hörende Stam-Tavle ere anförte; Men som saadant allene er kommen for Lyset for maaskee i sin Tiid derved at hindre mange Vitlöftigheder, eller udi det minste at desiderere dem; Saa viises der tydelig Successions Rettighed efter Foundationerne til at nyde Direction og Nytte af anförte Legatis. Hvorfore jeg vil overlade andre udi sin Tiid at udgive, hvad som om de övrige kunde være værdt at melde, önskende Afkommen Guds Velsignelse, og lykkelig Skiæbne;

Ley-

Leylighed til at giøre godt imod andre, og at formeere disse Legata til Fæderne-Landets, og det Almindeliges Beste, og egen Fornøyelse, saar en bestandig Brug af Fundatoris gode Meening, saa og andre efter sine Omstendigheder at efterfølge Hans prisværdige Exempel.

APPENDIX

udgivet med *Justice - Raad* LASSONS *Foundationer*;

For desstomeere, at opmuntre mine Lands-Mænd og Libhabere af dette og slige Skrifters Indhold, til at meddeele mig Copier af de *Foundationer*, Gave-Breve, &c. som de kunde have i Hænder, at jeg deraf med Tiiden kunde give en ordentlig Samling for Lyset; Saa vil jeg her alleene tilføje en *Lisse* paa de *Foundationer*, af hvilke jeg enten haver Copier med deres behørigte Efterretninger til, eller og jeg er overkommet Udtog af,
Kjøbenhavn angaaende:

Universitetet.

Aar 1418 erhvervede Kong ERIC *Pomeranus* af Pave MARTINO V. Bevilling at oprette en Höy - Skole som Universitetet til *Paris*, hvor alle Videnskaber da maatte læres, *Theologien* undtagen. Men saadant forblev derved, indtil Kong CHRISTIANS I. Regiering, som da H. M. 1474 var i *Rom* derpaa erholdte nye Bevilling, saa at *Universitet* blev 1478 med første Kongelig Fundat indrettet, som siden med saa anseelige Indkømfster; Friheder &c. er bleven forsynet:

Kong FRIDERICH II.	1560.25 Jul. til 100 Studenteres Underholdning ved Communitetet gav H. M. Jordegods og Tiender, samt til Fire Studenter at reyse udenlands, Til Tre at studere Theologic, og Til Een at studere Medicin.	400 Sld.
Johan Friis, Canceleer.	1584. Juule. Afien til Sex Studenter	Sp. 3000 R.
Niels Friis t. Hestelag}	lagde, som Directores af forrige Legato, dertil	- 500 R.
Frid. Friis t. Hagested}		
Christ. Friis t. Borreby}		
CHR. WALKENDORF, t. Glorup, Rig. Hof-M.	{ 1595. 16 Jul. til Stud. sin Eyendoms Gaard udi St. Ped. Stræde til et Collegium og dertil	Sp. 6100 R.
Peder Winstrup, Biskop	1613. Gr. Dag t. Een Student at reyse for i Fire Aar	Sp. 1000 R.
Friderich Friis	1619. $\frac{3 \text{ Jan.}}{10 \text{ Julii}}$ til Fire Studenter	Sp. 2000 R.
Johan Friis		
Albert Skeel, t. Fusing		
Ped. Lange		
Holger Rosenkrantz t. Rosenholm, den Lærde.	{ 1622. 3 Jule-Dag. t. Een Student at reyse udenlands i Fire Aar 2500 R. Sp. som 1729 vare formerede til	Sp. 5299 R.
Otto Skeel udbetalt	1624 - - Leg. Nobilis decollatæ Virginis til en Student	Sp. 500 R.
Caspar Bartsolin, Prof. og Th. Med og Ph. D.	{ 1629. 23 Aug. t. fattige Skole, og Lys i vor Frue Kirke	Sp. 300 R.
Petr. Petrus Mag Prest i Skaane	1633. 26 Apr. t. Een Student	200 R.
Hans Pouls. Resen, Biskop	1634 Pintze-Dag t. samme Stud. som nyder Winstrups Leg.	Sp. 1000 R.
Peder Job. Resen Præsid.	1685. 10 Nov. har til disse 2de Leg. endnu givet at reyse med	Sp. 1000 R.
Jesper Brokman, Biskop	1641. 6 Febr. t. Een Student at reyse udenlands	2000 D.
	Dertil har Prof. Steenbük 1713 betalt de nyde Kr. 508 R.	

<i>Christian Longomontanus</i>	1643. 1 Dec. t. en Student fra Lemvig	- - -	Sp. 300 R.
<i>Christian Stougaard</i>	- - 1645. 1 Jul. t. en Student	- - -	300 R.
Prof. Bloqv.	Disse Penge bleve med <i>Petræi</i> 1659 tabte udi Krigens Tiid		
Christen Skeel t. Fusing	1647. 12 Jun. til 10 Student i Fire Aar	9000 R. Sp og til fattige Huus- Arne 1000 R Sp. Aar 1705 var denne Capital forneret til 20 Studentere - -	18400 R.
		og til Huus-Arne &c. - -	4000 R.
		Deraf kommer det saa kaldte Ord og Extr Stip. See <i>Port. Hist des Hommes Illustres de Dannemark</i> pag. 27. I Partie.	
<i>Mentz Christophersen</i>	1651. M. B. D t Studentere fra <i>Trunbiens</i> Skole	- - -	Sp. 600 R.
<i>Sille, Biskop Brokmans</i>	16. 2. 17 Jul t. Professorers Enker	- - -	Sp. 1000 R.
Enke.	1654. 6 Maji t. Sub-Bibliothecario ved Universitets Biblioth.	- - -	Sp. 500 R.
<i>Rasmus Brokman, Prof.</i>	1654. 12 Apr. t Sub-Biblioth. ved dito	- - -	500 R.
<i>Henric Fuiren Doct.</i>	1660. 18 Dec. t. Studentere	- - -	Sp. 500 R.
		- - - t S Biblioth ved Univerf. Biblioth.	300 R.
		- - - t. Academ. Anatom. , Kunst-og Raritet-Kammer	500 R.
<i>Mette Prof. Petersf. Enke</i>	1663. 11 Jun. t. Studentere	- - -	400 R.
<i>Thomas Fuiren - -</i>	1674. 14 Jun. t. en Student at reyse 5 à 6 Aar	- - -	2000 R.
	1675.	t. Universitetet sit Bibliothec, som stod udi en Byg- ning ved vor Frue Kirke. Til Biblioth Forin- ring - - -	1500 R.
<i>Johannes Hopner</i> J. V. L.	15 Apr.	t. Tvende Professorer-Residentzer sin Gaard paa Gammel Torv. Hvorved der bleve 15 Prof. Residentzer i aldt	- - -
	7 Jun.	t. en Student at reyse udenl. i 4 Aar - - -	5000 R.
		t. syge Studentere - - -	1000 R.
		t. hans Epitaphium og t. vor Frue Kirke	1200 R.
		t. fattige Huus-Arne - - -	1500 R.
<i>Anna Finke C Barth. Enke</i>	1679. 11 Jun t. en Professor Enke &c.	- - -	1300 R.
<i>Legatum Finkianum</i>	1681. 11 Mart. t. en Student at reyse i 5 Aar &c.	- - -	3000 R.
<i>Jens Justensen, Mag.</i>	1683. 1 Dec. t. Studentere	- - -	666 R.
<i>Niels Dalsgaard - -</i>	1687. 12 Nov. t en Student fra Aalborg ; Capitalen var 1739	- - -	117 R.
	1690.	t. 16 Studentere sin ny opbygte Gaard i Cannike- Stræde at kaldes <i>Collegium Medicum</i> , dertil gav Capital - - -	16000 R.
OLUF BORCH, D, Assessor i Høyeste-Ret, Professor &c.	- 9 Jul.	til Capitalens Fremvext - - -	500 R.
		t. Bygningens Underholdning - - -	1000 R.
		t. dens Bibliothecs Forbedring - - -	500 R.
		t. Professorene arl. at uddøles Renterne af - -	1000 R.
Disse Capitaler vare d. 11 Junii 1731. 28418 R.	1691.	t Ephoro Stipendiorum - - -	500 R.
	8 Jan.	t. Tvende Studentere af <i>Riber</i> Skole - - -	600 R.
		t. syge Studentere - - -	500 R.
		t. 6 fattige Huus-Arne - - -	500 R.

JøRGEN ELERS, Etats-Raad, og Assessor i Høyeste-Ret
 Formedelt adskillige Omstændigheder bleve Capitalerne ey strax af hans Sterboe udredede, 1691. men Collegium blev bygt 29 Nov. 1706. Og 1715 beløbsig Capitalen til 2250 R. da deraf blev betalt til Trinitatis Kirke 1000 R. t. vor Frue Skole 500 R. t. Vartou - - 1875 R. t. Syge og Sengel. 6250 R.

t. 16 Studentere aarl. at uddeles Renter af	-	-	16000 R.
t. Capitalens Fremvext	-	-	4000 R.
t. Professorene aarl. at udbetales Renter af	-	-	1300 R.
t. Ephoro Stipendiorum	-	-	700 R.
t. Collegii Bygning	-	-	8000 R.
t. Portuerens Løn	-	-	200 R.
t. Trinitatis Kirke	-	-	1000 R.
t. vor Frue Skole	-	-	500 R.
t. Vartou Trende Senge	-	-	1500 R.
t. en Student at reyse	-	-	3000 R.
t. Syge og Sengeliggende	-	-	5000 R.

Rasmus Bartholin, 1696. Etats-Raad. 5 Dec.

t. den Medicinske, eller Botaniske Have	-	-	1200 R.
t. Brende og Lys paa Regentzen	-	-	300 R.
Forbedret sin Moders <i>Anna Finkes</i> Legatum	-	-	1000 R.
t. Ephoro Stipendiorum	-	-	500 R.

Lauritz Foss, Assessor og hans Søsters Mand *Tøger Lassens* til Ryslet.

t. en Student i Fire Aar	-	-	Kron. 2000 R.
t. 11 Jun. Deraf skal til Capitalens Fremvext staae de indtil de ere formerede til 24000 R.	-	-	200 R.

Cosmus Rud. Mortensen 1712 - - **Andreas Grønbek**, 1719 26 Apr. Rektor i Kiøge

t. en Student	-	-	266 R.
har iblant andre Legata givet til en Student	-	-	200 R.

Job. J. Bircherod, 1728. Professor. 11 Dec.

t. Tvende Studentere	-	-	600 R.
t. Fattige af de <i>Bircherodens</i> Familie	-	-	700 R.
t. vor Frue Kirkes Fattige	-	-	500 R.
t. Trinitatis Kirkes Fattige	-	-	500 R.
t. Trinitatis Skole	-	-	300 R.

Griis, Ridder, Envoié i Haag givet til Universitetet

4000 R.

Steenbuk, Professor
Trellund, Biskop
Rossgaard, Conferentz-R.

Om deres Foundationer har jeg intet kunde erfare.

J. BING, Etatz-Raad og Medicinæ Practicus i Kiøbenhavn.

t. Professorene at uddeles Renter af	-	-	1000 R.
Den halve Deel af hans Midler har hand skienket det Kiøbenhavenske Universitet. Dernæst følgende Capitaler, efterat hans Slegtinge deraf have nydt Renten i 10 Aar &c.	-	-	20000 R.
t. 11 Maj. Holmens Kirkes Fattige	-	-	1000 R.
t. vor Frue Kirkes Fattige	-	-	1000 R.
t. 1751. Waysehøuset i Trundhiem	-	-	1000 R.
t. 8 Jun. Huus-Arme	-	-	4000 R.
t. Studentere	-	-	4000 R.
t. syge Studentere	-	-	2000 R.
t. Vartou & Senge	-	-	4000 R.

Til *Trinitatis Kirkes*, eller til *Academiets Bibliothec.*

<i>Hans Mule</i> , Affessor	}	1670.20 Jul.	Gav der til sit Bibliothec og t. Sub-Bibliothecario	Sp. 300 R.
<i>Theodor Fuiven</i> , til Fuirrendal.		1674.14 Jun.	Sit Bibliothec og til Sub-Bibliothec	500 R.
<i>Pader Resen</i> , Etats-Raad og Præfident	}	- -	{ gav dertil sit prægtige rare Bibliothec, hvis Catalogus 1685 er trøkt i 4to. Saavelſom Th. <i>Fuiven</i> Hcn. <i>Fuivens</i> , Joh <i>Höpner</i> , hvilke med mange andre opbrændte Aar 1728.	
<i>Arnas Magnæus</i> , Professor.		1730. 6 Jan.	{ gav dertil over 1000 rare MSt. og Böger ſamt har legeret nogle 1000 Rdlr. Hvoraf Tvende Islænder ſkal nyde, for at undersøge <i>Naturalia</i> og <i>Historica Islandica</i> . Videre er mig derom ey bekiendt.	

Vor Frue Kirkes Foundationers Indhold.

<i>Hr. Niels Lange</i> gav	1562.17 Nov.	ſin Gaard i Studii Stræde, af hvis Jord-Skyld <i>Ildpanden</i> i Kirken til fattige Folkes Varne ſkulde underholdes.	
<i>Hans Albertſen</i> , Biskop	1563.24 Apr.	gav ſit Brev, at vilde ſvare Jord-Skylden til Kul til bemeldte Ildpande aarl. med	12 Mk.
<i>Chriſten Aalborg</i>	1698. 22 Jan.	- - - - -	40 Dal.
<i>Chr. Walkendorf</i> t. Glorup	- - -	gav til at ſættes paa Rente	gode 500 Dal.
<i>Anders Lemvig</i> , D.	- - -	- - - - -	gode 200 Dal.
<i>Palle Pederſen</i>	1617.19 Sept.	- - - - -	gode 200 Dal.
<i>Niels Pederſen</i>	1618. 3 Maji.	for ſit <i>Leyerſtæd</i> og <i>Lys</i> om <i>Vinteren</i> i Kirken	300 Dal.
<i>Eadil Jens Lauritzſons</i>	1659 - - -	- - - - -	200 Sld.
<i>Anna Hans Holſtes</i>	1633. 4 Febr.	- - - - -	gode 100 Dal.
<i>Feſſer Brokman</i> , Biskop	1650 - - -	for ſit Monument ved hans Grav	gode 100 Dal.
<i>Daniel</i> , Buntmager	1626 - - -	t. <i>Lys</i> at holde vedlige	Courante 100 Dal.
<i>Bartbol. Hogenſens</i> Huſt.	1625 - - -	- - - - -	Courante 100 Dal.
<i>Ped. Ericſen</i> , Kongel. Vogn-Driver.	1611 - - -	- - - - -	gode 50 Dal.

<i>Jens H. Holst</i>	-	-	1646	-	-	-	-	-	gode	50 Dal.
<i>Peder Kykelbane</i>	-	-	1600	-	-	-	-	-	gode	50 Dal.
<i>Gert Jensen</i>	-	-	1609 og 1618	-	-	-	-	-	gode	200 Dal.
<i>Inger Ivers D.</i>	-	-	1636	-	-	-	-	-	Courante	40 Dal.
<i>Dorth. N. Turefons</i>	-	-	1639	-	-	-	-	-	Courante	40 Dal.
<i>Jacob Michelsen, Borgem.</i>	-	-	1642.	1 Jan.	Rent, til den	överste	Capelan af	-	-	Sp. 100 R.
<i>Mette Poul Skolmesters</i>	-	-	1666	-	-	-	-	-	-	50 Sld.
<i>Anna Jacob Vagt-Skriv.</i>	-	-	1666	-	-	-	-	-	-	100 Sld.
<i>Fru Rigitze Grubbe</i>	-	-	1667.	8 Jan.	gav Kirken	3 Vaaninger	i St. Clemens	Strede &c.	-	-
<i>Magdal. Melchior's D.</i>	-	-	1668	-	-	-	-	-	-	217 Sld.
<i>Fr. Bente Urne</i>	-	-	1669	-	-	gav en stor	Lys-Krone,	og til dens	Underhold-	-
						ning	-	-	-	Sp. 125 D.
<i>Hans Mule, Assessor</i>	-	-	1669	-	-	t. lit	Epitaphium	at holde	vedlige	300 R.
<i>Niels Nielsen, Brøget</i>	-	-	1672	-	-	gav Lys-Kroner	og til Lys	og dens	Vedlige-	-
						holdelse	-	-	-	50 R.
<i>Joh. Höpner</i>	-	-	1675	-	-	See	under	Univerfitetet	-	1200 R.
<i>Ulrich Fr. Gyldenlöw</i>	-	-	1698.	1 Dec.	til sit	Epitaphium	at holdes	vedlige,	betales	-
						af	Gaarden	p. Kongens	Ny-Torf	aarl. i
						Jord-Skyld	-	-	-	20 R.
<i>Christen Andersen, Kiöbm.</i>	-	-	1713	-	-	-	-	-	-	100 R.
<i>Joh. Lehn</i>	-	-	1725.	11 Jun.	-	-	-	-	Kroner	100 R.

See andze Legata til vor Frue Kirke, under Univerfitetet.

Vor Frue Latinske Skole.

Först opbyggt 1548 paa vor *Frue, Nicolai* og *Hel. Geistes* Kirkes Bekostning.
Aar 1591 gav *Christoph Parsberg*, *Eric Munk*, *Axel Gyldenstjerne* og andre
3000 Rdlr. til dens nyere Bygning.

Kong. CHRISTIAN IV.	1609.	1 Dec.	gav dertil	13 Vaaning.	i Kattesfund,	solt for	700 R.
Kong. FRIDERICH III.	1663.	12 Jul.	gav nogle	Kirke-Tiender	for Sangen	i Slots-	-
					Kirken.	-	-
					<i>Christiansb Börne-Huus</i>	betaler aarl. t. vor Fr. Skole	500 R.
<i>Peder Skram</i> , Ridder	1565	-	t. Disciplernes	Klæder	-	-	300 R.
<i>Peder Oxé</i> t <i>Giffenfeld</i>	1574.	4 Mart.	til fattige	Discipl.	og Huus-Arme	-	2000 R.
<i>Inger Oxé, Förgen Brabes</i>	1580.	14 Oct.	t. Discipl.	Skoe og Klæder	-	gode	400 Dal.
Enke							

<i>Christ. Jense Aalborg-</i>	1653 - - t. Discipl og Huus-Arme	1000 R.
<i>Peder Thomsen</i>	1605. 18 Mart. t. Discipl.	1000 R.
<i>Hans P. Resen, Biskop</i>	1630. 16 Apr. t. Brød for Disciplerne	1000 R.
<i>Michol Sørensen, Raad M.</i>	1635. 1 Maji Stipendium-Musicum for 3de Discipler	300 R.
<i>Sille, Bisk. Jesp. Brokman</i>	1640. 16 Maji t. Skoe og Skiorter	Sp. 200 R.
<i>Enke</i>	1653. 11 Dec. t. Trende Discipler	1000 R.
<i>Elisabeth Hans D.</i>	1653. 11 Jun.	500 R.
<i>Sören Callundborg, Mag.</i>	1660. 1 Jan. t. Een Discipl	300 Cr.
<i>Henric Fuires, Doct.</i>	1660. 11 Jun.	500 R.
<i>Frid. Turesen, Stads Oberst</i>	1667. 14 Jun. t. Kiøbenh. og Aalborg Skole, og. Fattige	Sp. 4000 R.
<i>P. Resen, Etats-R. Præsid.</i>	1675. 1 Jan.	Sp. 1000 R.
<i>Bente Darups</i>	1681. 21 Mart. t. Een Discipl	66 R.
<i>Bodil, Hans Stampes R.M.</i>	1694. 20 Jun. t. Fem Discipler	333 R.
<i>Peder Thuesen</i>	1678. 3 Jan.	933 R.
<i>Sören Graahe, en Stud.</i>		100 R.
Blev givet - -	1635. 1 Maji 2 Skole Personer vel funderede i Musiken	Sp. 300 R.
	Liig-Penge samlet udi Pestens Tiid	3400 R.
<i>J. Elers, Etats-Raad.</i>	See under Univerfitetet.	

Paa følgende Capitaler som Skolen tilhører er ingen Fundationer.

<i>Hans Jørgensen, Klæde-Kr.</i>	1583 - - - - -	100 R.
<i>Peder Kykelbane</i>	1586 - - - - -	50 R.
<i>Christ. Walkendorf,</i>	1582 - - sine Tvende Vaaninger soldte 1632 for	1066 R.
<i>Rig Hof-Mester</i>	1601 - - til Skolens Bygning	100 R.
<i>Hans Christoffersen</i>	1589 - - Klæde-Bøe-Holder	100 R.
<i>Hans Michelsen, Rent. Sk.</i>	1598 15 Sept. - - - - -	200 R.
<i>Hans Michelsen, Slods-Sk.</i>	1602. 12 Nov. - - - - -	100 R.
<i>Anna Ped Krags</i>	1615 - - - - -	50 R.
<i>Sören Lademager</i>	1664 - - - - -	300 R.
<i>Oluf Oluffen, Cantor</i>	1582 - - - - -	200 R.
<i>Gude Lange</i>	1617 - - - - -	500 R.
<i>Christoph Skolh.</i>	1617 - - - - -	500 R.
<i>Bente Schultz</i>	1619 - - - - -	300 R.
<i>Kirstine, Jørgen Benzons</i>	- - - - -	200 R.
<i>Maren J. Hintzens</i>	- - - - -	120 R.
<i>Margr. H. Taufings</i>	- - - - -	350 R.
<i>Hans Vibe, Raad-Mand</i>	- - - - -	100 R.
	Af Liig-Penge, Renter og Forzringer	3779.
<i>Niels Langes, udi Aaret</i>	1562. 17 Nov. t. vor Frue Kirke givne <i>11d. Penge</i> blev	
	gden foldt, og 1607 betyget til	200 R.

Vor Frue Sogns, eller Pige- Børns Skoles Foundationers Indhold.

Kong FRIDERICH IV. lod denne Skole 1718. 4 Mart. anlegge:

			Kroner	
Dronning LQVISE	1711. - -	skienket i		1000 R.
Søren Rasmusen Hiortsböy	1710 - -	- - -		666 R.
Jens L. Olstyebe	1711 - -	- - -		200 R.
Eric Nielsen -	1711. 22 Aug.	- - -		522 R.
Tvende uden Navn	1712 - -	- - -		166 R.
Christen Andersen	1712 - -	- - -		200 R.
Ruus, Rente-Skriver	1717. 11 Jun.	- - -		Kr. 100 R.
Frök. Elisabeth v. Holstein	1715. 11 Jun.	- - -		150 R.
Fr Agneta Røthsteen	1714 - -	- - -		20 R.
Af adskillige givet	1716. - -	- - -		200 R.
Arent Volmer	1716. 11 Dec.	- - -		100 R.
Provst og Mag. Sevels Arv.	- - -	- - -		100 R.
Jörg. Ped. Lmalund	1722 i Mart.	- - -		176 R.
Karen Truels Datter	1722. i Aug.	- - -		200 R.
Karen P. Rasmusens	1724. 11 Dec.	- - -		100 R.
J. Bing, Etats-Raad	- -	See under Titel af Univerfitetet.		

St. Nicolai Kirkes Legata.

Michel Vibe, Borgem.	1616. 29 Sep.	16 Lyse-Arme, og til deres Underholdning		200 R.
A Johans Datter, Hans Holttes Enke	1633. 24 Dec.	t Kirken og Presterne		4000 R.
Hedv. Joh Tverborchs	1652. 21 Dec.	t den nederste Medtienere		2000 Sld.
Frid. Turesen, St. Oberst	1657. 26 Jun.	t Kir. Presterne &c. sit Epitaphium &c.		1000 R.
Christ Dværvig, Borgem.	1690. 3 Febr.	en Bønde-Gaard i Greve Sogn		
Hans Rosencreutz, EtatsR.	1706 3 Dec.	t Kirken, Betient, og sit Begravelse	Kron.	500 R.
Joh. Chr. Jobusch	1707. 28 Nov.	t Kirken, Skolen &c. i	Kron.	5000 R.
Ped. Mortensen, Skipper	1711. 24 Aug.	t Kirken, Skole og Begravelse		1400 R.
Christian Sehested, Geh.R.	17011. 8 Dec.	t 5 af Kirkens fattige Arme		500 R.
Inger An Hansens	1714. 28 Dec.	t sit Gravstæd som ey maa aab. i 20 Aar		100 R.
JENS NIELS. HALD	1693. 8 Aug.	- - -		266 R.
Margy. Vilder, Fr. Ver- delmans	1708. 28 Maji	- - -		100 R.
Christ. Ruus, Rent-Skr.	1717 - -	t Kirken 100 R. og til Skolen 200 R.		300 R.
Emanuel Limburg	1710. 21 Aug.	- - -		100 R.
Philip Gardelin	1720. 26 Aug.	paa sin Reysé fra Vest-Indien		100 R.
Lauritz Nielsen, Hörkr.	1720. i Aug.	- - -		119 R.
Alb. Hefeker, Commer.R.	1722. 18 Jun	- - -		500 R.
Christina Bar. Rantzau	1724 - -	Kiøbt sin Mand's Oberst Ver. Parsberg Begravelse.		700 R.

St. Nicolai Fattiges Skole.

Kong FRIDERICH IV. confirmerede denne Skoles Fundatz 1706. 16 Oct.

<i>Af adskillige givet</i>	1707. 16 Jul.ertil en Capital af	2288 R.
<i>Joh. Christ. Jobusch</i>	1707. 28 Nov. hvorom tilforn er meldt - - -	K. 2000 R.
<i>Af Fremmede givte</i>	1709 - - - - -	139 R.
<i>Jens Mortensf. af Kougens Stal</i>	1711. 11 Jun. - - - - -	300 R.
<i>Jacob Pederfen</i>	1711 - - - t. Skolens, og Bygningens Underholdning -	100 R.
- - - <i>Benzon, Kamm. J.</i>	1712 - - - - -	500 R.
<i>Ped. Nielsen Hald, Brög.</i>	1712 - - - - -	333 R.
<i>Christ. Andersen</i>	- - - - -	100 R.
<i>Mad. Helmerbas</i>	- - - - -	100 R.
<i>Af adskillige givet</i>	1712 - - - - -	144 R.
<i>Niels Buch</i>	1712 - - - - -	200 R.
<i>Niels Birch, Isl. Kiöbm.</i>	1714 - - - - -	100 R.
<i>Af adskillige givet</i>	1716 - - - - -	482 R.
<i>Christen Ruus, Rente-Skr.</i>	1717 - - - - -	200 R.
<i>Andr. Buchs Enke</i>	- - - - -	200 R.
<i>Niels Henriksen</i>	1718 - - - t. Börnene, at klædes for samme Aar -	100 R.
<i>Christ. Jørgens Datter,</i>	1718 - - - - -	1000 R.
<i>Chr. Ivertz Enke</i>		
<i>Af 5 Gavnilde</i>	1720 - - - - -	685 R.
<i>H. Alb. Hefeker, Com. R.</i>	1722 - - - - -	500 R.
<i>Kiren Tues Datter</i>	1718. 14 Apr. - - - - -	200 R.
<i>A. Meulengragt, Ghd.</i>	- - - - -	1000 R.
<i>Benzons.</i>		
<i>Lauritz Benzon, Conf. R.</i>	1724 - - - - -	200 R.
<i>Joch. Fr. Rød</i>	- - - - -	200 R.

Hellig Geistes Kirkes Fundationer og Donationer angaaende.

<i>Peder Gratop</i>	1595 - - til Kirken givet - - -	400 Mk.
<i>Jens Vibe, Raadmand</i>	1596 - - en Sölv-Kande til Messe-Vin 103 Lod, og i Penge - - -	200 R.
<i>Margr. Rasmus Datter</i>	1616 - - Huus, kaldes i Documentet den gule Brasen	300 R.
<i>Barbara Peders Datter</i>	1607. 29 Sep. t. en evig Hoved-Stoel Kirken til Nytte -	300 R.
<i>Ellen Anders Datter</i>	1618. 15 Mart. - - - - - gode	300 R.
<i>Niels Michelsen</i>	1618 - - gav en Lyse-Arm, og til dets Lys Capital -	100 R.
<i>Claus Mechelborg</i>	1619. i Junio t. at kiöbe <i>Steph. Brabes</i> Gr. til Kirken -	400 R.
<i>Andr. Michelsen, Prest i Vartou</i>	1653. 8 Oct. - - - - -	Sp. 100 R.

Kirsten

<i>Kirsten Mortens Datter</i>	1654.17 Aug.	- - - - -	200 Sld.
<i>Elias Fleischer</i>	1655.12 Mart.	Capelanen at nyde Rente af	Sp. 200 R.
<i>Maren Surbechs</i>	1655.17 Mart.	til samme Brug	Sp. 100 R.
<i>Rasmus Bartholom.</i>	1658.14 Dec.	- - - - -	100 Sld.
<i>Jøns Olufsen, Skræder</i>	1693.27 Dec.	- - - - -	400 Sld.
<i>Christoph Pedersen</i>	1666.27 Nov.	- - - - -	400 Sld.
<i>Anders Guntzon</i>	1667. i Mart.	med sin Hustru Mette Bang	600 Sld.
<i>Peder Jul, Brøger</i>	1668. i Mart.	- - - - -	500 Sld.
<i>Hans Nansen, Præsident</i> i Kiöbenhavn	1668.19 Jun.	foræret til Kirkes Orverkes Forbedring, og for Friheden at bygge sit Epitaphium; Tilførn 1654 har han givet en forgylt Sölv- Kande paa 185 Lod	500 R.
<i>Jac. Anders. Riiber, R.M.</i>	1668.24 Aug.	t. Sognets fattige Enker	533 Sld.
<i>Peder Laffon; J. R.</i>	1671. 2 Apr.	See hans Foundationer p. 84.	Sp. 1000 R.
<i>Peder Griffenfeld, Greve</i> og Cancellor	1672. 30 Mar.	har, foruden en Gylden Stykkes Messchagel med Trenule par emailerede Guld-Hager at hegte den med paa Axlerne, samt et brodert Crucifix, og hans og Frues Vaaben derpaa, givet til Kirken for ævig at sætte paa Rente	Sp. 1000 R.
	1675.	gav han for sit Begr. Stød ved Kirken i Ducater hvor han lod sig et Begravelse bygge, som siden Kirken skal have kiöbt, t. et Capel t. Prest. Nytte.	Sp. 1000 R.
<i>Ellen Mortens Datter,</i> <i>Jörgen Willamsens, Loe-</i> <i>Garvers Enke, see Varton</i>	1672. 11 Jun.	t. Kirkens Beste	100 Sld.
	1673. 9 Nov.	og dermed at atbetale dens Gield	200 Sld.
	1673. 3 Dec.	Kirkens Capellan til Beste	600 R.
<i>En Ubekjendt</i>	1680. 11 Jun.	t. Enker af Capellanerne	200 R.
<i>Dishmar Bøfke</i>	1682. i Aug.	for sit Begrav. Stød 100 R. og til Kirken	400 R.
<i>Peder Foss, Assessor</i>	1688. 27 Sept.	t. Kirken og for 80 Aars Frihed paa sit Begravelse	500 Sld.
<i>Knud Hansen Leegaard</i>	1691 - -	til Kirken	333 R.
<i>En Ubekjendt gav</i>	1705-22 Aug.	- - - - - i Kroner	500 Sld.
<i>Catbr. Christoph. Iversf.</i> <i>Raad-Mands Enke.</i>	1717. 17 Dec.	t. Kirkens Preste-Enker 500 R. Denne Ca- pital var formedelst, at der udi nogle Aar ingen Enker havde været, forbedret til	750 R.

Herforuden er givet adskilligt til denne Kirke, og til dens Ornamenter henhørende, til samme betales Jord-Skyld af adskillige Gaarder paa Vestergaden, Gammel-Torf, Hysken-Stræde &c. som dog ey udgiör over nogle og Tredive Rdlr. aarlig Indkomster.

Hellig Geistes Fattige Skole.

Funderet 7 Martii 1702.

<i>Jens Grøn, Bager</i>	1621. 7 Maji t Kirkens Bygning og Skolen	-	200 R.
JENS NIELS. HALD	[1693. 18 Aug. iblant mange andre Legata til 20 Børn under 10 Aar	-	1333 R.
<i>Anders Guntzau</i>		1701. 6 Febr. t. en Catechet	200 R.
<i>Franz Thestrup</i>	1702. 14 Jun. forbedret samme med	-	100 R.
<i>Lerke, Post-Direct.</i>	1702. 15 Feb.	-	100 R.
<i>J. R. Franches Enke</i>	1702. 7 Mar.	-	66 R.
<i>af 5 adskillige givet</i>	1702 - - -	-	96 R.
<i>Lawitz Fogb., R. M.</i>	1702 - - -	-	100 R.
<i>Af adskillige</i>	1702 - - -	-	102 R.
<i>Geheime Raad Mosb</i>	1702. 5 Dec.	-	100 R.
<i>Af adskillige</i>	1702 - - -	-	410 R.
<i>Just. Raadinde Klotachen</i>	1704 - - -	-	500 R.
<i>En Ubekendt</i>	1704 ii Dec.	-	100 R.
<i>Af adskillige</i>	1706 - - -	-	275 R.
<i>Thomas Hjørning, K. R.</i>	1707. 18 Aug.	-	266 R.
<i>Job. Christ. Jobusch</i>	1708. 11 Jun.	-	500 R.
<i>Af adskillige</i>	1709 - - -	-	200 R.
<i>Math. Røbring</i>	1709 - - -	-	500 R.
<i>Af adskillige fra</i>	1715 til 1718	-	1184 R.
<i>Mad Iverjens, Raad-M.</i>	1719 - - -	-	500 R.
<i>Mad. v. Lengerken</i>	1721 - - -	-	430 R.
<i>af adskil. Gau. og Løfter</i>	1723 - - -	-	346 R.
<i>Alexander Duden</i>	- - -	-	200 R.
<i>Hirschbach, Oberst</i>	1720 - - -	-	645 R.
<i>Justice-Raad Klarup</i>	1749 - - -	-	500 R.

St. Peders Kirke angaaende,

Samme var indrettet til en Dansk Meenighed for Reformationen, ved hvilken dens Meenighed blev lagt til andre Kirker, og den brugt til et *Gethuus*, indtil 1585 da samme blev indrettet for de Tydske, og 1618 gjort til en Sogne Kirke.

<i>Job. Bram og Hustru</i>	[1642, 1 Jan. t. Kirken og dens Enker &c.	-	Sp. 2000 R.
<i>Cellie Bruntz</i>		-	
<i>Moriche Holtermans, Henr.</i>	1671. 18 Jan. t. Huus-Arme i St. Peders Sogn	-	200 R.
<i>Köhler, MyntM. Enke</i>		-	

Kaltbof

<i>Kalthof, Ober-Töy-Mest.</i>	1672. 27 Jan.	t. Presten, Kirken og Arme	-	-	3000 R.
<i>Magdal. Klingenberg</i>	-	t. Sognets Huus-Arme	-	-	200 R.
<i>Albert Heins Enke</i>	-	-	-	-	-
<i>Albert Itzen</i>	1680. 20 Julii	t. Kirken og sit Epitaphium	-	-	1000 R.
<i>Hieronon. Hierononi</i>	1684. 7 Febr.	t. Sognets Fattige	-	-	500 R.
<i>Theodorus Lente, Cancellær</i>	1688. 5 Jun.	t. Presten og Tydske Fattige	-	-	1000 R.
<i>Henrich Schüp</i>	1689. 8 Apr.	t. Kirken	-	-	100 R.
<i>Hans Hr. Nork &c.</i>	1689. 8 Apr.	t. Sognets Arme	-	-	Kroner 500 R.
<i>Frid. Feddesen</i>	1697	t. Kirken	-	-	100 R.
<i>Thom. Bal. v. Jessen,</i> <i>Geheimé Raad</i>	1700. 24 Nov.	t. Kirken	-	-	500 R.
<i>Joh. Walz, Sneker</i>	1701. 9 Jul.	t. Kirken 66 Rdlr. 4 Mk. t. Sognets Arme	66 Rdlr. 4 Mk.	-	-
		t. Music 33 Rdlr. 2 Mk. i alt	-	106 R. 4 Mk.	-
<i>Chriff v Lente, Geh Raad</i>	1703. 25 Jun.	for sit Liig-Capelle og ellers til Kirken	-	-	Kr. 2200 R.
<i>Steph. Krejer</i>	1714. 22 Apr.	t. Sognets Fattige	-	-	1000 R.
<i>Christian Jobusch</i>	1707. 2 Dec.	t. Kirken	-	-	500 R.
<i>En Ubekjendt</i>	1708. 29 Oct.	t. Skole-Börn og Fattige af Sognet	-	-	Kr. 1000 R.
<i>Cathr. Elisabeth. Kreyer</i>	1710. 31 Jen.	t. Preste Enker og Fattige Skole-Börn	-	-	Kr. 1000 R.
<i>Henr. Lehns Enke</i>	-	-	-	-	-
<i>Henr. Fr. Rademacher</i>	1711. 29 Aug.	t. Sogns Fattige	-	-	66 R. 4 Mk.
<i>Margrethe Petr. Houboeds</i>	1696. i Jan.	t. Kirken og den Fattige	-	-	1000 R.
<i>Harbet Wardeman</i>	1711. 13 Sept.	t. Kirkens Skole og Arme	-	-	66 R.
<i>Henrich Brandt, H. M.</i>	1711. 19 Sept.	t. dito	-	-	100 R.
<i>Af Ubekjendte</i>	1711. 23 Sept.	t. dito	-	-	Kr. 153 R.
<i>Birgit. Niels Datter</i>	1711	t. Kirken og dens Fattige	-	-	200 R.
<i>Joh. Conr. Weyde</i>	1711	Aarl. Rente til Sognets Fattige af	-	-	50 R.
<i>Henr. Kretzmer</i>	1711. 10 Oct.	til Kirken	-	-	50 R.
<i>Nicolai Fincke</i>	1711. 2 Oct.	t. St. Petri Kirkes Preste-Enker	-	-	40 R.
<i>Af Ubekjendte</i>	1712. 13 Jan.	legeret til Kirkens Preste-Enker	-	-	150 R.
<i>Andreas Kellinghuusen</i>	1717. 27 Martii	t. Sognets Enker, Skolen og Kirkens Fattige	2400 R.	-	-
<i>Jocum Wriede</i>	1718. 4 Martii	t. Sognets Arme	-	-	Kr. 500 R.
<i>Dideric Meyer</i>	1718. 4 Dec.	t. Kirken og Fattige	-	-	20 R.
<i>Abraham Klöcker, betalt</i>	1720. 6 Aug.	legeret af hans Hustr. Moder Elif. v. Len- gerken	-	-	1075 R.
<i>Peder Lundt, &c.</i>	1722. 31 Mart.	t. Hielp til et Huus for Enker	-	-	1000 R.
<i>Gotfried Becher</i>	1722. 11 Mart.	forbedret sin Faders Legata fr. ansör. 1708 29 Oct. med	-	-	200 R.
<i>Chr. Siegf. v. Plessen,</i> <i>Geh. Raad, Rid. af Eleph.</i>	1723. 1 Julii	500 Rdlr. strax t. Fattige at uddeeles, og legeret	-	-	500 R.
<i>Henr. Hansen</i>	1724. 20 Mart.	t. Sognets Arme	-	-	100 Sld.
<i>Maren Vandel, Jörgen</i> <i>Böfke, RaadM og Oberste</i> <i>Hirschnachs Enke</i>	1725. 4 Julii	t. Kirken	-	-	400 R.
<i>Hans Holst, Groß-Handl.</i>	1725	-	-	-	3000 R.
		og til de Fattige strax at uddeeles	-	-	100 R.

St. Peders Sogns Fattige Skolers Foundationers Indhold.

<i>Frid. Gunther</i> , Kam-Secr.	1641, 1 Jun.	til Skolens Underholdning	-	-	1000 R.
<i>Job. Kirckhof</i> , Apotheker	1692	- - t. Skole-Börn	-	-	500 R.
<i>Frid. Feildersen</i>	1697	- - t. fattige Skole-Börn	-	-	100 R.
<i>Thom. B.v. Jessen</i> , Geh.R.	1700. 24 Nov.	t. fattige Skole-Börn	-	-	500 R.
<i>Hans Wilkens</i>	1601. 9 Aug.	-	-	-	66 R.
<i>En Ubekjendt</i>	1708. 29 Oct.	t. Böger, Papier &c.	-	-	1000 R.
<i>Abraham Lehn</i> , Hans Enke	[1709. 11 Dec.	Skolen til Opkomst	-	-	Kr. 1000 R.
<i>Catbr. Elis. Kreyer</i>	1709. 4 Mart.	t. Preste-Enker og Skole-Börn	-	-	Kr. 1000 R.
<i>Henr. Kretzmer</i>	1711. 10 Oct.	t. fattige Skole-Börn	-	-	50 R.
<i>A. Cath. Ant. Meibusches</i> Enke	[1712. 16 Jan.	t. Skole-Börnene	-	-	200 R.
<i>Andr. Kellinghusen</i>	1717. 27 Mart.	t. Tydske Skoles Bygning	-	-	200 R.
<i>Jobim Wreide</i>	1718. 4 Mart.	t. fattige Skole-Börn	-	-	Kr. 500 R.
<i>Michel Mejer</i>	1719 11 Apr.	t. fattige Skole-Börn	-	-	40 R.
<i>H. G. Mafius</i> , Hof-Pred.	1721. 3 Julii	-	-	-	643 R.
<i>Peter Lund</i>	1720. 31 Martii	t. Skole-Börn	-	-	1000 R.
<i>Gotfr. Becher</i>	1722. 11 Nov.	forbedret sin Faders Legata dat. 1708. 29 Oct.	med	200 R.	
<i>David Klotzch</i>	1724. 7 Jan.	-	-	-	200 R.
<i>Lauritz Rasmussen</i>	1724. 20 Mart.	t. Sogne-Fattige og Skole-Börn	-	-	100 Sld.
<i>Mar. Amal. Kellerman</i>	1724. 23 Maji	-	-	-	50 R.
<i>Maren Vandels</i> Enke	1725. 4 Julii	t. Sognets fattige Skole-Börn	-	-	500 R.
<i>Hans Holst</i> , Grof-Handler	1752	-	-	-	1000 R.

Trinitatis Kirkes Foundationers Indhold.

Kirkens Grundvold lagt 1736 blev 1656 færdig.

Kong FRIDERICH III.	1661 18 Nov.	gav de Penge, som Hr. Hans Lindemann af Kirkerne i Kalkundborg Amt havde oppebaaret			
Kong CHRISTIAN V.	1676. 16 Febr.	Jellinge-Syffels Provsties Indkomster at legges til det Runde Taarns Underholdning.			
<i>Henr. Fuiren</i> , Doct.	[1660. 18 Dec.	t. Kirkens og hans Br. Dirr. Fuirens Epitaphii Underholdning	-	-	500 R.

<i>Mette</i> , N. Pederfen, D. Enke	[1663. 28 Jun. under Navn Legati Mediani t. Taget	- -	200 R.
<i>Andr. Frich</i> , Muur-Mest.	1672. 10 Aug. t. Capellanen	- - -	100 Sld.
<i>Cbrestina Lyrzou</i> - -	1683. 11 Jun. t. sin og Herres J. Chr. v. Kórbitz Epitaph.	- - -	Kr. 700 R.
<i>Grev Schak</i> , Feldt-Herr	- - - t. samme Kirke og sit Epitaphium	- - -	500 R.
<i>Eric Lauritsfen</i> , Isl. Kiöbm.	1675 - - t. Capelanens Lön	- - -	400 Sld.
<i>Henr. Göde</i> - -	1678 - - t. Kirkens Beste	- - -	400 Sld.
<i>Vibeke Rosenkrantz</i>	1681. 30 Dec. <i>Eric Krags</i> Enke t. Hielp til en Alter-T.	- - -	Sp. 100 R.
<i>Gertrud</i> , Fr. Jonson, R. M. Enke	[1685 - - t. en Funt.	- - -	120 R.
<i>Matth. Jacobi</i> , Doct.	1686. 26 Oct. for Bön i Kirken Tre gang om Ugen at synges	- - -	Kr. 500 R.
<i>Joh. Stephens</i> , Doct.	1698. 14 Nov. t. Preste Enkers Huus-Leye	- - -	666 R. 4 Mk.
<i>En Ubekiende</i> - -	1711 - - t. en Alter-Foed og Kaaber til Taget	- - -	200 R.
<i>Anna</i> , Doct. <i>Hans Letbes</i> Enke	[1711 - - t. Kirke-Vinduers forb. i Koret	- - -	200 Sld.
<i>Fjörgen Pederfen</i> , Vogm.	1713. 3 Oct. t. Hielp til en ny Preke-Stoel	- - -	1000 Sld.
<i>Peder Dorn</i> - -	1714 - - t. Kirken legeret	- - -	50 Sld.
<i>Knud Storm</i> - -	1722 - - - - -	- - -	500 R.
<i>En Ubekiende</i> - -	1723 - - t. Kirkens Kaaber-Tag	- - -	100 R.

Trinitatis Fattige Skole.

- - -	1616 den 15 Junii var denne Skoles Midler i aldt	- - -	550 R.
<i>Chresten Sörensén</i> , R. M.	1716. 11 Jun. t. Sognets fattige Skole-Börn	- - -	200 R.
<i>Lauritz Tideman</i> , Bödker	- - - - -	- - -	66 R.
<i>Nannesén</i> , Slots-Forvalt.	1720. 12 Jun. - - -	- - -	50 R.
<i>En Ubekiende</i> - -	1721 - - t. Skolens Beste	- - -	70 R.
<i>Hartmann</i> , Oberst-Lieutenant og hans Frue	[1721. 7 Dec. Skienkél i Ducater	- - -	91 R. 5 Mk. 4 Sk.
<i>Jacob Lowbergs</i> Enke	1723. 5 Oct. - - -	- - -	200 R.
<i>En Ubekiende</i> - -	1724. 13 Junii Skolen til Beste	- - -	200 R.
<i>Lars Due</i> , Garder til Hest	1738 - - -	- - -	50 R.

Christianshavns Kirkes Legata angaaende.

Denne Bygning i sig selv er begyndt 1682 og fuldendt 1694. Dets kunstige og prægtige Spir er udi vore Tiider begyndt og nylig fuldendt.

JENS NIELS. HALD	1693. 18 Aug. t. Hielp til Kirkens Opbyggelse	- -	1333 R. 2 Mk.
En Ubekjendt	1698. 18 Febr. t. at holde Bøn Kl 7. om Morgen og 3 om Eftermiddag	- -	1200 R.
Andreas Madson, Brendevins Brender.	1720. 8 Apr. gav en Lyse-Krone, som koster	- -	600 R.
	til dens Vedligeholdelse med Lys &c.	- -	333 R. 2 Mk.
	hvorinod han under samme nød sin Bagra velfe-Stød No. 14. Som til 1790 skal være urørt.	- -	

Denne Kirke forundes nu ellers Halv-Parten af de Bøder, som de Tabende Process-havende og andre ved Høyeste Ret efter Omstændighederne bliver tildømt at betale.

Rosset	testementerede ungefehr 1719 til gudelig Brug	- -	1000 R.
	Hvilke <i>Hans Majestet</i> lod anvende til det omvieldte ny Kirke-Spir.	- -	

Holmens Skole angaaende.

Stiftet 1628. 27 Sept af Kong CHRISTIAN IV. samme Skole blev 1714. 28 Sept. gjort til et med Garnisons og Citadellet Friderichshavns Skoler.

Christian Winter	1679	- -	var Garnisons Prest og gav	- -	50 R.
Job. Advedsen	1679	- -	til bemeldte Skole	- -	33 R. 2 Mk.
Rasmus Pedersen	1688	- -	Klokke til Holmens Kirke	- -	200 R.
Annå P. Lerkes	1689. 20 Dec.	t. Holmens Skole.	- -	- -	66 R. 4 Mk.
Hans Svensen	1694. 24 Febr.	t. dito	- -	- -	133 R. 2 Mk.
En Ubekjendt	1709. 2 Sept.	- -	- -	- -	100 R.
Johanna Knud Storms	1719. 11 Junii	- -	- -	- -	500 R.
Poul Madsens Wendelboe	1719. 12 Julii	t. Kirkens Fattige Et Huus i Hummergaden	- -	- -	
	Dito	- -	t. Tre fattige Skole-Børn Et Huus i Neglike Stræde.	- -	
Elisabeth v. Løngørche	1719. 30 Sept.	- -	- -	- -	200 R.
Gyldenløv	- -	General-Admiral	- -	- -	300 R.
Nicolai Elers	1723. 7 Jan.	- -	- -	- -	266 R.
En Ubekjendt	1723. 21 Dec.	t. Fattige, og t. Lys i Kirken	- -	- -	247 R.
Fyfte Chr. Grubbe	1724. 19 Julii	- -	- -	- -	100 R.
Joch. Frid. Robde	[1724. 23 Oct.	t. Krigs-Raad t. Holmens fattige Skole	- -	- -	333 R.
		t. Garnisons Kirkens fattige Skole-Børn	- -	- -	200 R.
En Ubekjendt	- -	- -	- -	- -	522 R.

Vartou.

eller Kiöbenhavns Hospital.

Høiſeende, at der til dette Hospital ligger ſaa anſeelige og herlige *Donationer*, hvorved henimod *Halv-Fierde Hundrede Fattige* bliver underholdne, ſaa vil jeg indtil bedre Leylighed, naar jeg kand komme til at give de Gavnildes Fundationer (for at viiſe enhver ſin Ret til at indlegge paa viſſe Senge) for Lyſet, her kortelig melde Oprindelfen til dette Steds Navn, ſaavelſom beretfer om *Convent-Huufet*, hvilket jeg har ſamlet og antørt, i henſeende at (ſaavidt mig er bekiendt) intet eller lidet tilforn herom har været trökt. Aar 1368 var udi *Kiöbenhavn* et Sted for nogle ſaa Syge anlagt, kaldet *St. Jörgens-Huus*. Andre Nödlidende laae hidft og her i Byen, indtil at Kong CHRISTIAN I. hiemkom fra *Rom*, lod *Hans Majestæt* efter dette Hospitals *Saxio ab Urbe* Indretning Aar 1475 ved den da kaldede *Hel. Aands* nu *Hel. Geiſtes Kirke* anlegge Tvende Bygninger. Den ene kaldet *Hel. Gäſtes Huus*. Om ſamme fik ſit Navn af den derved liggende Kirke, eller formedelſt *Pillegriims* og andre, ſaa kaldede *Hel. Gäſter*, ſom derudi ſkulde fri herbergeres, og til hvis Pleye var en Bad-Stue med videre, indrettet, ſtaer derhen. Herved blev endnu indrettet et Huus for 20 Fattige, kaldet *St. Giertruds Kloſter*. Diſſe Hospitalers Syg-Stue er 1651 indrettet til *Hel. Geiſtes Kirkes* endnu værende *Liig-Capel*.

St. Jörgens-Huus blev derimod Aar 1522 uden for Stadens *Veſter-Port* udflöttet, og for Beſmittede indrettet, ſom blev kaldet *Spedalsk-Huufet*, og er uden Tvil det ſamme, ſom ligger ikke vidt fra *Kiöbenhavns Retter-Sted*, og kaldes nu *Peſt-Huufet* (1), hvor iblant andet er indrettet Plads for 12 Afſindige Menniker. Diſſe for Syge og Fattige indrettede Steder, lod Kong FRIDERICH I. incorporate udi et Huus, ſom blev kaldet *Hel. Geiſtes Kloſter*, ved en Befaling dat. *Gottorp Sr. Hansens Halsbuggelfes Dag* Aar 1530, og at ſamme ſkulde foreſtaaes af en eeniſte Geiſtlig *Prior* eller *Forſtander*, der ved ſine Betientere (ſom ſiden blev kaldte *Terminus-Karle*) blev tilladt at indſamle Almiffer over gandske Siælland til de Fattiges Underholdning. Aar 1605. 30 Nov. gav Kong CHRISTIAN IV. en skiön Gaard med Ager og Eng uden for *Oſter-Port*, ſom kaldtes *Vartou*, ſamme blev indrettet til et Hospital: *Hans Majestæt* lod tillige forferdige en Fundatz af bemeldte *Dato*, paa hvad Gods dertil hørte &c. Herhen udflötte de Fattige, og deris forrige Bygninger blev anvendt til at oplære Faders og Moderslöſe Börn udi, og blev kaldet förſt *Börne* og ſiden *Tugt-Huufet*, hvorom herefter videre meldes. Imidlertid tiltog *Vartous* Indkomſter og Lemmer ſaa meget, at der uden for *Oſter-Port* ved Enden af Broen ved Demningen for den Sorte Dam blev begyndt 1625 en prægtig Bygning af Fiire ſtore udi hinanden indbyggede Grundmuurede Huuſe udi en Firekant med Graver og Volde omkring, hvilket i ald koſtede 27000 Rdlr. af de Fattiges egne Midler, ſamme blev kaldet *Ny-Vartou*. Her udi indflöttede de Fattige Aar 1630 fra förſt bemeldte *Vartou*, juſt Hun-

(1) Til dette Huus er legeret:

<i>Jens Laurſ. Olſtzebe</i>	1711. 12 Oct.	200 R.
<i>Peder Tönneſen, Skrzder</i>	til Tvende Spinde-Stuer at indrette, med videre	1391 R.
<i>i Kiöbenhavn</i>	og 2000 Sld. ſkal ſtaa paa Rente.	
<i>Margret Geiſlers</i>	1719. 25 Sept.	200 R.
<i>Cancelie-Raad Wegborſt</i>	1722. 19 Januar.	600 R.

Hundrede Aar efter at *Hel. Geistes* og *St. Gertruds* &c. Huuse udi et Hospital vare blevne indlemmede. Men denne bemeldte nye Bygning blev Aar 1658 udi Beleyringens Tiid ganske ódelagt, og for de Fattige blev leyet et Huus udi *Silkegaden*, hos dette udi den samme Gade af Kong CHRISTIAN IV. for de Armeindrettede Stæd, nu *Convents-Huuset* kaldet. Endeel bleve ogsaa udflyttede paa *Christianshavn* udi en Gaard ved Stranden, som er uden Tvil denne, som nu kaldes *Börne-Huuset*. Paa samme Tiid fik de Fattige først en Mand af verslig Stand til Forstander, hvilket Embede tilforn allestiider af en Geitllig Mand var bleven forrettet. De Fattige forbleve paa bemeldte Stæder, indtil at de Aar 1666 udi det nu saa kaldede *Store-Vartou* i *Farvegaden* bleve bortflyttede, efterat

Ellen, en Enke af Loe-Garver <i>Fjörgen Willumsen</i>	} 1665 den 10 Martii til Hielp at kiöbe en Gaard til et Hospital i Kiöbenhavn gav	} 2500 Sld.

Udi samme Gaard haver *Tycho Brabe* boet, og paa *Voldens* Bolverk havt sit Observatorium. Denne Gaard blev 1728 ombyggt og 1744 foröget med Værelser og med Indkomster, som aarlig tiltager; Dette Hospitals reede Midler skal bestaae i meere end udi Tvende Tönder Guld, foruden anseelige Tiender og Jorde-Gods.

De som dertil haver givet ere fölgende:

Kong CHRISTIAN I. [Aar 1474 udi *Hans Majestæts* Regierings 26de Aar stiftede, som meldt er, et Hospital med Indkomster for 20 Fattige

Kong HANS - [1490 bevilgede at Stands-Personer maatte give Almisser med Fundationer.

Dronning DOROTHEA. [1495 gav Gods til 12 Sengeliggende, og kiöbte dertil Jorde-Gods, *Hendes Majestæt* tog *Hendes Söns* Kong HANSES Confirmation; saavelsom en Pavel. Bevilling derpaa.

Kong CHRISTIAN II. [1514 gav til *Kiöbenhavns Hospital* alt det Gods, som havde hört til *St. Erics* Gilde &c., samt af *Oresunds* Told Tvende Læster Salt, Læst à 18 Tönder, for hvilket Salt siden aarlig bliver betalt 80 Rdlr. Kroner af den Kongel. *Particulair-Casse*.

Kong FRIDERICH I. [1530 blev Priorerne eller Forstanderne, som meldt er, tilladt at indsamle Almisser overgandske Siælland
1532 deede imellem Universitetet og Kiöbenhavns Hospital Graabrödre Klosters Bygning, efterat Munkene havde forladt samme.

Kong CHRISTIAN III. [1539 gav *Uggelöse* Kirke og Konge Tiende &c.
1542 alle *Præbender* og *Canike-Dömme*, som fören *Reformationen* havde lagt til vor *Frue Kirke*, undtagen de, som allerede vare lagde til Universitetet.
1555 Indkomster af adskillige Tiender til 20 Fattige Studenter at spise frit i Hospitalet, som bleve af *Rectore Magnifico* udnevned; Dette er siden kommen under Communijetet.

- Kong FRIDERICH II.** { 1570. 29 Junii gav *Gjentofte Kirke* for *Uggeløse Kirke* &c.
 { 1562. 21 Apr. Endeel Bønder-Gaarder i *Søllerød* og *Gjentofte* at bringe derer Tiende i *Natura* til *Hospitalet*.
 { 1607. 30 Nov. blev *Kiøbenhavns Hospital* udflyttet og kaldet *Vartou*, samt en *Foundation* opsat paa dets *Jorde-Gods* og *Indretning*, da de saa kaldte *Kiøbenhavenske Senge* bleve anlagde, hvis Antal beløber sig nu i aldt til - - CLXVII. *Senge*, til hvilkes *Underholdning* ligger iblant andre *Indkomster*, *Jord-Skyld* af visse *Gaarder* i *Kiøbenhavn* aarlig 248 Rdlr.
 { 1618. 12 Dec. *Speilbys Kloster-Gods* til et *Hospital* paa *Møen*, til VIII. *Senge* i *Vartou*, og for 8 *Fattige* paa *Møen*.
- Kong CHRISTIAN IV.** { 1621. 1 Jan. dertil at betales af det *Kongel Rente-Kammer* 80 R. for *St. Jørgens Mark*, som 1673 bleve paalagde, at betales af *Bønderne* i *Ny-Hollænder-Byen*, som bruger *Jorden*.
 { 1631. 16 Dec. blev *Vartou* indlemmede *Callundborg*, *Ringsted* og *Nestved Hospitaler*, hvorimod de da indlagde af deris *Fattige* 5-3-8 nu har *Callundborg* - - VI. *Senge*
Ringsted - - - IV. *Senge*
Nestved - - - IX. *Senge*
 { 1612. 29 Maji gav fri *Tørve-Skiz* i *Bagsøer Møse*, og *Kong FRIDERICH III.* 1650 *Lyng* i *Sølerød Møse*.
- Dronning SOPHIA AMALIA.** - - { 1693. 9 Februarii - II. *Senge* - 1000 R.
 { 1708. 3 Maji lod *Kong FRIDERICH IV.* dette *Legatum* - 200 R. forbedre med - - -
 { Til *Tvende gamle* af de *Kongel. Stald-Folk* &c.
- Johan Oxen, Pæd.** - - 1429 gav anseent. *Gods* paa *Møen* til *Kiøbenhavns Hospital*.
Jost Pedersen, Prest - 1490 gav til samme en *Bonde-Gaard*.
 { 1539 funderede *Tvende Senge*, og lagde dertil alle *Inkomster*, *Cleodier*, og *Retligheder*, som vare til *St. Nymanni Altare* udi vor *Frue Kirke* i *Kiøbenhavn*, samt hvad der blev indsamlet af den *Skotske Nations* *Gieste-Herberge*, samme *Senge* skulde *underholdes* paa saadan *Maade*, som *Dronning DOROTHEÆ* *Senge* Paa hvilke skulde *Tvend* af den *Skotske Nation* indlægges. Disse med 2de *Proviant-Gaardens* *Senge* skal ey meere være til, i det ringste under dette *Navn*, og mueligt at de udi *Kiøbenhavns* *Senge* ere indleumede.
 Til *Opvarternes Befolding* ere VIII. *Senge* herlagde.
- Niels Trolle, t. Brædde** { 1563. 22 Julii gav *Halvanden Bonde-Gaard* gyldige 360 Mk. D. eller 90 Rdlr. Denne *Donation* er af hans *Sønne-Søn*
- Niels Trolle, t. Trolholm** { 1640. 10 Martii forbedret med - - - Sp. 100 R.
Bef. M. paa Kiøbenh. Slot. { og forbeholdt sig og sine *Arvinger* at legge *Fattige* ind paa *Sengen*.

<i>Peder Oxe</i> t. <i>Giffensfeld</i>	1575. 7 Octobr. gav til VIII. Senge <i>Jordegods</i> , som nu ligger under <i>Giffensfeld</i> og <i>Holmegaard</i> , hvis Eyere deraf betaler aarlig visse Indkønster. Han har og givet en Gaard paa <i>Kiøbmager Gaden</i> , hvoraf aarlig skal svares	15 gode Daler.
<i>Christian Friis</i> t. <i>Kraegerup</i>	1621. 21 Nov. gav tvende <i>Veyer-Møller</i> paa <i>Möen</i> beliggende, som skyldte aarl.	10 Pund Meel
<i>Mogens Pax</i>	1632. 19 Junii fire Bønder-Gaarder i <i>Udbye Sogn</i> og <i>Bye</i> paa <i>Tudtze Næs</i> beløb sig til	2000 R.
<i>Hans Resen</i> , Biskop og <i>Hans Frue</i>	1633. 15 April - - II. Senge - -	Sp. 1000 R.
<i>Anna Eijenberg</i>	1641. i Majo - - II. Senge - -	Sp. 1000 R.
<i>Jacob Mikelsen</i> , Borgem.	1641. 1 August - - II. Senge - -	1000 Sld.
<i>Doct. Jesper Brokman</i> , Biskop i <i>Sjælland</i>	1645. 31 Decembr. - - VIII. Senge - - 1647. 31 August. - - IV. Senge - - 1650. 11 Decembr. - - II. Senge - -	Sp. 4000 R. Sp. 2000 R. Sp. 1000 R.
<i>Doct. N. Poulfsons Enke</i>	1646. 11 Novembr. - - III. S. <i>Helvig Willums D.</i>	Sp. 1500 R.
<i>Det Islandske Compagnie</i>	1648. 31 Decembr. - - IV. Senge - -	Sp. 2000 R.
<i>St. Ob. Frid. Thuresen</i>	1654. St. <i>Hans Dag</i> - - II. Senge - -	1000 Sld.
<i>Jørgen Furens Enke</i>	1655. 11 Marti - - II. Senge <i>Mørggr. Finke</i>	Sp. 1000 R.
<i>Albert Irzen</i>	1670. 24 Febr. gav til <i>Vartou</i> 100 Tynder <i>Hart-Korn</i> .	
<i>Thomas Finke</i> , Prof.	1674. 11 Junii - - III. Senge - -	Sp. 1500 R.
<i>Joh. Drøgers</i> , R.M. Enke	1697. 7 Decembr. - - I. Senge <i>Mørggr. Elisabet</i>	600 R.
<i>Joh. Didrichsen</i> , Secret.	1698. 12 Sept. - - III. Senge - -	1800 R.
<i>Gertrud Trøner</i>	1699. 14 Mart. i fæld at hendes Venner skulde komme i <i>Armod</i>	200 R.
JENS NIELS. HALD Brøger	1700. 3 Februar. - - II. Senge - -	1200 R.
<i>Barth Jensens</i> , Just. Raad Enke	1703. 25 Julii - - II. Senge <i>Ingeborg</i> - -	600 R.
<i>Jep Andersen</i>	1703. 24 Novembr. - - II. Senge - -	1200 R.
<i>Christoph Brants Enke</i>	1711. 18 April - - II. Senge <i>Margret</i> - -	600 R.
PEDER LASSON , Justice-Raad	See <i>Hans Foundation</i> p. 89. XI. Senge - -	6180 R.
<i>Slange</i> , Conferentz-Raad	1713. 19 Maji t. <i>Vartous Reparation</i> - -	Kr. 100 R.
<i>J. Elers</i> , Etats-Raad	1716. 23 Decembr. - - III. Senge - -	Kr. 1875 R.
<i>Christoph Iversens</i> , Raad-Mands Enke	1718. 23 Maji - - II. Senge <i>Catbr.</i> - -	1310 R.
<i>Johannes Steenbuk</i> , Prof. Theol.	1720. 18 Maj. - - II. Senge - - 1732. 11 Maji - - I. Senge - - 1734. 11 Octobr. - - V. Senge - - 1736. 12 Julii - - II. Senge - -	1310 R. 600 R. Kr. 3000 R. 1310 R.

Justice-R. <i>Voskams</i> Enke	1721. 12 Februar.	-	-	I. Seng <i>A. Marg. Veyberg</i>	600 R.
<i>H. G. Mafus</i> , Hof-Preft.	1721. 8 Novembr.	-	-	I. Seng	651 R.
<i>F. A. Bornemans</i> Enke	1723. 25 Maji	-	-	I. Seng <i>Else Cath. Bartholin</i>	600 R.
Geh. Raad <i>Valtbers</i> Enke	1724. 2 Maji	-	-	II. Seng <i>F. A. C. v. Knuth</i>	1000 R.
Biskop <i>Bagers</i> Enke	1728. 11 Jun.	-	-	II. Seng <i>Sifter Svane</i>	1200 R.
Raad-Mand <i>Böfke</i> og Frue	-	-	-	I. Seng <i>Maria Vandel</i>	600 R.
Frue <i>Rosigaard</i>	-	-	-	V. Seng	-
Affessor <i>Lorentzen</i>	1729. 11 Junii	-	-	I. Seng	Kr. 100 R.
General <i>M. Valtbers</i> &c.	1732. 28 Junii	-	-	I. Seng	600 R.
Geh. Raad <i>Vinc. Lerke</i>	Renter og Capital opvoxt til	-	-	III. Seng udi 30 Aar efter	Kr. 600 R.
<i>Jacob Olfens</i> , C. R. Enke	1735. 31 August	-	-	I. Seng <i>Søfter Cath. Vineke</i>	600 R.
<i>Albert Hæsker</i> , C. R. Enke	1736. 2 Januar.	-	-	I. Seng <i>Elisabet Ludvig</i>	600 R.
<i>Abigael Kellinghuusens</i>	1736. 20 Februar.	-	-	II. Seng	1200 R.
Jomfr. <i>Margareta Chr. Mejer</i>	1650. 29 August	-	-	II. Seng † 1750. z. 68.	1200 R.
<i>Jacob Rosborg</i> og Hufr.	1752. 9 Junii	-	-	I. Seng <i>A. Cath. Abm. de Voss</i>	600 R.
<i>Hans Seidelin</i> , Conf. R.	1752	-	-	VI. Seng	4000 R.
<i>Jens Bing</i> , Etats-Raad	1552	-	-	XII. Seng	8000 R.

Convent - Huuset, eller det faa kaldet *Silke-Huus*.

Kong CHRISTIAN IV. gav Aar 1630 den 29 Martii Trende Grund-Murede Boliger de Fattige til Beste for der at nyde Ophold, som for nogen Tiid bleve kaldede *Domus Misericordiae*, og tilforn *Silke-Huuset*, formedelt, at der havde været en Silke Fabrique, hvoraf Gaden ventelig haver faaet sit Navn; Samme Huus ligger paa Hiörnet af bemeldte Gade og *Pile-Stræde*. Efterat de Fattige siden derfra bleve bortfødte, ere af disse Boliger bortfoldte paa begge Sider, og Hiörne-Gaarden alleene bleven tilbage, hvor nu en *Inspecteur* eller Bogholder, samt en *Revisor* ved de Fattiges Vesen opholder sig; Samme kaldes *Convent-Huuset*, eftersom at det først har været et Samlings-Sted for *Directeurene* over de Fattiges Vesen, men nu for de Fattiges *Committerde* Fem i Tallet, som refererer alt hvad som er af nogen Betydning til *Directiønen* over de Fattiges Vesen i Danmark, hvorfra saadant *Hans Majestæt* bliver foreslået. Paa bemeldte *Convent-Huus* samles de Fattige ugentlig for at nyde de dem tillagde Almisser efter deris Omstændigheder. Hertil er Tiid efter anden givet følgende anseelige Penge-Summeer, hvoraf vel nogle faae strax til Fattige ere uddelede, men de fleeste satte paa Rente, og connecterede til Börne-Huusets Indkomster. Hvilke tilhaabe saavel udi Beleyringens Tiid 1658, som 70 Aar efter udi Ildbranden særdeels ere blevne svækkede; deels ved Panter i Huuse, deels ved

ved Tab af Jord-Skyld af Gaarder og Boliger, som enten i Bygninger bleve nedskutte, og derefter ved de ny Voldes Anleggelse ganske ginge bort, eller hvis Pladsfor efter Ildebranden til Gader bleve udlagde. I Stæden for, at der fra gammel Tid af, var en Oldermænd, for famtlige Byens Fattige, som tilfaae af enhver Sogns Fattiges Capitalers Renter og Almisser, bleve uddeelede til enhver Sogns Arne, saa bleve Aar 1744 alle Sognenes Capitaler tilsammen slagte i en Massa udi *Convent-Huusset*, og kaldes dens *Faste-Capital*, hvoraf de Fattige nyder Renten; uden at der spørges af hvad Sogn; Men at efterleve Forordningen af 1708. 24 Sept. &c. Derforuden ere lagde til samme Huus de saa kaldede *Legerede Donationer*, som herefter anføres; Deris Capitaler bliver aparte administrerede og efter Foundationerne enten af Fundatorum Familie, af de *Commisterede*, eller af Byens Sogne-Pfester til visse Enker og Fattige uddelede.

Uagtet at dette Huusets *Faste Capital* ey skal bestaae i meere, end ungefer noget over *Een Halv Tønde Gulds* Midler, saa bliver alleting med saadan Omförg og Orden i agt tagen; at der fra, henvend 2600 Fattige, ugentlig afhenter Almiffen, eller og den til Arne-Sengeliggende ved de saa kaldede *Quarter-Mestere* bliver tilbragt; Af hvilke enhver esier sine Omstændigheder nyder fra 12 Sk til 3 Mk. ugentlig, saa at der hver Uge mestendeelen fra *Convent-Huusset* uddeles til de Fattige &c. 400 Rdlr. Fra dette Huus bliver de saa kaldede *Hitte-Börns* Opdragelse, og den Frie-Jorde-Møder Skole for fattige Mødre &c. beförget; Til hvilken höystpriseligste Kongelige Stiftelse af 13 Martii 1750, hvorved saa mange Elendigheder forekommes, *Hans Kongelige Majestæt* aarlig lader 1500 Rdlr. udbetale.

Kong FRIDERICH II.	1574. 28 Junii	- - -	gamle usorfalskede gode	10000 Dlr.
Kong CHRISTIAN IV.	fra 1614 til 1630	Tavle-Penge &c.	- - -	23157 Rdr.
<i>Jens Callundborg</i>	1564	- - -	- - -	18c Mk. D.
<i>Bergitte Giöe</i>	1566	- - -	Jord-Skyld af en Gaard paa Kiöbnager-Gaalen	8 R.
<i>Peder Oxe</i> , t. Giffenfeld	1574. 4 Mart.	- - -	- - -	Enk. 1000 R.
<i>Hans Jörgensen</i> , Klæde-Kr.	1583	- - -	- - -	100 R.
<i>Jens Rytter</i>	1584	- - -	- - -	100 R.
<i>Christoph Hansen</i> , Klæde-Kr.	1584	- - -	- - -	50 R.
<i>Peder Jörgensen</i>	1584	- - -	- - -	100 R.
<i>Peder Graatop</i>	1584	- - -	- - -	200 R.
<i>Peder Kykelbane</i>	1585. 19 April	- - -	- - -	50 Dlr.
<i>Birg. Lars</i> , Skrivens	1588. 8 Octobr.	- - -	- - -	80 R.
<i>Jens Vibe</i> , Raad-Mand	1594	- - -	- - -	100 R.
<i>Christ. Jensen Aalborg</i>	1595. 21 Martii	- - -	gamle	1000 Dlr.
	1597	- - -	fattige Skole-Börn	500 R.
<i>Johanne H. Skonings</i>	1590	- - -	- - -	200 R.
<i>Karen Ole Braskes</i>	1599	- - -	- - -	200 R.
<i>H. Dalhuus</i> , Mynt-Mester	1604. 8 Februar.	- - -	- - -	gode 500 Dlr.
<i>Barbara P. Perlest.</i>	1605. 18 Martii	- - -	- - -	500 Dlr.
	1607	- - -	- - -	250 R.
<i>Dorth. Doct. A. Lemvig</i>	1607. 28 Mæji	- - -	- - -	gode 250 R
<i>Wendse v. Delden Enke</i>	1607. 29 Septembr.	Adam Böckers	- - -	Sp. 1200 R.
<i>Karen Christoph M.</i>	1608	- - -	- - -	100 Dlr.
<i>Mar. Andr. Kronovs</i>	1608	- - -	- - -	100 Dlr.
<i>Anna Niels Krags</i>	1614	- - -	- - -	100 Dlr.
<i>Palle Poulsens</i>	1617. 19 Sept.	- - -	- - -	500 R.

Niels Mikelsen	1618		100 Dlr.
Lars Is. Grøn	1619		100 Dlr.
Bernt Schult	1620		300 Dlr.
Claus Tisten	1620		100 Dlr.
Kirsten Poul Krags	1620		100 Dlr.
Rasmus Kiedelfned	1621		500 Dlr.
Palle Pederfen	1621		500 Dlr.
Niels Jensen, Skriver	1621		100 Dlr.
Henr. Bältzer	1621		300 R.
Elisabeth Eltendorp	1622		200 Dlr.
Ulrich Bodicher, Kongens Kammer-Tiener	1723		100 Dlr.
Niels Pederfen	1624		600 Dlr.
Peder Kniphof	1624		100 Dlr.
Christian Nielsen	1625		100 Dlr.
Corz v. Busch	1625		200 Dlr.
Peder Iversen, Rente-Skr.	1625		100 Dlr.
Esbern Nielsen, Doct.	1626. 5 Maji		Sp. 200 R.
Lauritz Hansen, Rent-Mest.	1626. 12 Maji		Sp. 200 R.
Find. Trelund	1626		150 Dlr.
Dan. Lydersen	1626. 16 Decembr.		100 Dlr.
Henr. Taysel	1626		100 Dlr.
Bente B. Hugesen	1627. 20 April		100 R.
Printz CHRISTIAN V.	1628		200 R.
N. Svabe, Mynt-Mester	1629		100 Dlr.
Claus Soll, M. Skr.	1630		100 R.
Poul Mortensen	1630. 30 Septembr.		100 R.
Franz Rantzau, Rig. Hof-M.	1630		1000 R.
Christian Friis, Canceler	1630		enkelte 500 R.
Carl de Mollen	1630		100 R.
Niels Madsen Muus	1631. 20 Septembr.		66 R.
Peder Pederfen, Raad-Mand	1631. 24 Decembr.		200 Dlr.
Peder Gillisen	1631		50 R.
Ellen Mogens-Datter	1631		30 Dlr.
Johan Refen, Biskop	1632		1000 R.
Maren Moritz-Datter	1632		100 Dlr.
Anna Johans-Datter	1633. 26 Januar.		Sp. 1000 R.
Henr. Andersen, Brøgger	1633. 28 August		500 Sid.
Susanna Cornelsen	1633. 24 Septembr.		Hol. 2000 Guld.
Jacob Jørgensen, Borgem.	1631. 1 Febrar.		660 R.
Bodil. Blankefove	1634		500 Dlr.
Christian Pederfen	1635		50 R.
Lars Pederfen Hesselberg	1637		200 R.
	1643		100 Dlr.
	1648		100 R.
En Daglonner	1636		100 Dlr.
Andr. Mickelsen	1638		200 R.
Maren Kokes	gav 1639 hendes Huus og Midler til Fattige.		

Jörgen Pedersen	1742	- - -	-	200 R.
Peter Ortman	1743	- - -	-	100 Dlr.
Rasmus Mat. Möller	1644	- - -	-	36 R.
Hans Lauritsen	1645	- - -	-	100 R.
Jens Hansen	1645	- - -	-	200 R.
Jens Pedersen	1646	- - -	-	100 Dlr.
Peder Wibe, Rent-Mester	1646	- - -	Rdlr. à 5 Mk.	100 R.
Joh. Bram	1647	- - -	-	Sp. 500 R.
Jacob Andersen, Rent-Mest.	1647	- - -	-	350 Dlr.
Thomas Røstrup, jun.	1648	- - -	-	100 R.
Simonde Pas, Kaaber-Stikker	1648	- - -	-	100 R.
Lambert Knudsen Riiber	1648	- - -	-	100 Dlr.
Karen Jacob Gluds Enke	1648	- - -	-	100 Dlr.
Lunge Sørensen	1649	- - -	-	200 Dlr.
Jens Hansen, Tøm.Mest.	1649	- - -	-	100 Dlr.
Rasmus Jensen	1649	- - -	-	500 Dlr.
Ellen Krabbe	1651	- - -	-	500 Dlr.
Margr. F. Nielsens	1652	- - -	-	500 R.
	1662	- - -	-	500 R.
Helvig Turborrig	1653	- - -	-	200 R.
Elisab. Hansens Datter	1653	11 Decembr.	-	500 R.
Joh. Mikelsen	1654	- - -	-	100 R.
Peder Hesselberg	1654	- - -	-	150 R.
Chresten Pedersen	1654	28 Septembr.	-	Sp. 400 R.
Chresten Munch	1655	- - -	-	300 Dlr.
Christoph Fergemand	1655	- - -	-	200 Dlr.
Paul Sørensen	1655	- - -	-	100 R.
Mauritz Mortensen	1656	- - -	-	100 R.
Srange Trauø	1656	- - -	-	300 R.
Peter Heil, Kl. Sk.	1656	- - -	-	300 R.
Ole Jörgensen, Skipper	1657	- - -	-	400 R.
Morten Mikelsen, Raad-M.	1657	- - -	-	600 R.
Hans Hopman	1658	- - -	-	955 R.
Hillebr. Henr. Ratkes	1658	- - -	-	300 R.
Karen Peders-Datter	1659	- - -	-	160 R.
Nille Niels-Datter	1660	- - -	-	500 R.
Bodil Thoms-Datter	1661	- - -	-	200 R.
Dorth. J. Svensen	1662	- - -	-	100 R.
Bodil Det. Wibes	1663	- - -	-	100 R.
Jens Oluffen	1663	- - -	-	300 R.
Henr. Fuiren, junior	1664	7 Martiis	-	500 R.
	*	*	*	*
Anna Peder Lerkes	1693	31 Octobr.	-	133 R.
Bodil Hans Stampes, Raad-M.	1694	20 Julii	-	333 R.
Friderich Federsen	1697	27 Januar.	-	100 R.

Efter Ildebranden ere følgende Legata indkommen:

Geheime-Raad <i>Fydrich Christian Adeler</i>	-	-	-	1000 R.
<i>Pb. Jul. Borneman</i> Dansk Prest i London	-	-	-	1100 R.
<i>Jens Larsen Olstoche</i>	-	-	-	404 R.
<i>Jocum Fr. Rode</i> Krigs-Raad og Amts-Forvalter	-	-	-	2518 R.
<i>Anna Cicil. Bøfke</i>	1744	til tvende fattige Enker	-	800 R.
<i>Etats-Raad Ole Hansens</i>		til Huus-Arme	-	200 R.
Enke		til Nicolai Kirke	-	200

Christianshavns Børne - Huus,
Tugt, eller Spinde-Huus.

Indretningen af saadant et Huus, er først skeed Aar 1607 ved Hel Geistes Kirke, som under den Artikel af *Vartou* er meldet. Til dette Stæd bleve henbragte Umyndige, som ingen Forældre have, samt vanartige Qvind-Folk, og Börn; Da deres Antal tiltog, lod Kong CHRISTIAN IV. kiøbe en større Gaard paa *Christianshavn* af en *Lykks*, hvorhen disse ulykkelige Mennsker, samt Gade-Tiggere bleve henbragte. De umyndige for at oplæres udi Deris Christendom, og Haandverker, de andre for at spinde og arbejde i Manufachiren. Til dette Verk blev efterhaanden adskillige Capitaler hengivne, saa at det eyede henimod en Tønde Guld, som udi Krigens Tiid 1658 til Kronen blev udlaant. Efterat Krigen var til Ende, overdrog Kong FRIDERICH III. 1662. 18 Martii samme Gaard til de Fattiges Directeurer tillige med de Penge de kunde indsamle for Preste-Gaarders Bygninger i Danmark, for derved, tilige med Fabriqven, at sætte det udi sin forrige Stand. Derimod skulde Directeurene udi det Kongelige Rente-Kammer indlevere de Obligationer, som Kronen udi Krigens Tiid derfra havde laant, hvorom jeg meere har meldet udi *Oprindelsen til at give Tiender* &c. p. 121. Samme Gaard er for faae Aar siden udvidet og bygt meget større, samt med Prest, Kirke, og andre prægtige Anstalter forseet.

JENS NIELSEN HALD 1693. 18 Aug. har givet til dette Stæd - - 666 R. 4 Mk.
See meere under Titel af *Vor Frue Skole*.

Efter Forordningen af 10 April 1745 decorteteris af første Aars Gage og Forbedring engang for alle 5 pro Cent.
Desuden gives til Børne-Huuset af Auctioner, af Assistentz-Huuset &c. &c.

Poul Fechtens Hospital,
 eller de saa kaldede
Hamborger Siæle - Boder,
 beliggende udi *Mynter-Gaden.*

Fundator af samme var *Poul Fechten*, søn skal have levet Hundrede Aar, han haver været Kong FRIDERICHS II. Myndt-Mester; Han lod nogle Boliger i Mynter-Gaden opbygge og lagde Aar 1590 dertil en Capital paa 3000 Specie Daler, som i *Hamborg* til ævigt Tiid skal staae paa Rente hos Magistraten, som og er skeet, hvor imod samme har udfæd en Obligation af 1590. Efter som Hr. Etats-Raad *Falsen* er udaf bemeldte Legatoris Afkømt har han Directionen over samme Gudelige Stiftelse, om hvilken kand findes nöyere Efterretning *Danske Magazin* Tom.I. 6. Hefte. pag. 161. &c.

Abel Cathrines Boder.

Abel Cathrine var Hofmester-Inde hos Dronning SOPHIA AMALIA, medens *Hendes Majestet* var Enke; Hun var af Familie en *von der Wisch*, og havde til ægte *Hans Hansøn von Osten*, som var Inspecteur over bemeldte *Hendes Majestæts* Gods paa Lolland og Falster, samt Proviant-Skriver paa Kiøbenhavns Slot, han døde 1672 æt. 55. Hun døde 1676 æt. 49. Om hende see *Portr. Hist. des Hommes Illustr. de Danm. Partie V.* pag 90. Aaret fören hun ved Döden afgik, gav hun til *ret Elendige, Syge og Sengeliggende* Syv Grund-Murede Vaaninger, som ligger, udi paa de Tiider saa kaldede *Ny-Kiøbenhavn* i Dronningens Gade imellem Kongens og Dronningens Hauge, hvilke Vaaninger hun lod samme Aar af Grund opbygge, som kostede de 1000 Rdlr. som hendes Si Herre havde testamenteret til de Fattige. Til disse, udi dette Huus indlagde Fattige gav hun Indkomsterne af et Land-Gods beliggende i Jylland ved *Aalborg*, der bestoed af 402 Tönder 1 Skpr. 3 F., Hvilke hendes Sal. Herre 1659 udi Betaling for 20000 Rdlr som han Kronen i Krigens Tiid foreskød, var bleven udlagdt, hver Fattig skulde nyde ugentlig Rdlr., og blev noget tilovers skulde flere Boliger bygges. I Fölge at Kronen havde reserveret sig Lösningens Rettighed, saa blev samme Gods soldt 1724 med Kongelig Tilladelse for 20000 Rdlr. Kroner, og haver, nu værende Directeurer, som efter Testamentet skal være Biskopen, Præsident, Borgemeister og Raad, dertil endnu bygt 6 Vaaninger,

Her forekommer adskillige, udi de nyere Tiider, givne *Legata*, som ikke alle haver-kundet under foregaaende Titeler anbringes, hvoraf dog nogle faae paa sit Stæd ere anførte:

Geheime-Raad-Inde *HARBOE* fød Frie-Herr-Inde af *FUIREN* haver for ikke mange Aar siden givet sin Gaard udi *Storm-Gaden* til et vis Antal af ubemidlede *Danske* og *Norske* Enke-Fruer, samt dertil legeret over Halv-Trædinds Tyve Tusinde Rdlr.; Foruden en lige Summa, som Han haver givet til sin Gaard i Jylland, *Støvringgaard* kaldet, til et Opholds Stæd for et vis Antal af Frøkener, som ikke ere bemidlede; Hvis Forældre idet ringeste skal have været udi Rang-Forordningens *Femte* Classe,

<p><i>Henric Borneman</i>, Biskop i Siælland 1711. 23 Junii.</p>	<p>{</p>	til Tvende gamle Sengeliggende	800 R.
		t en svag Student paa <i>Regentszen</i>	400 R.
		t. Trende gamle bedagede	600 R.
		t et fattig Skole-Barn i Latinske Skole	400 R.
		Disse Gaver kand uddeles, hvor de Nødlidende opholder sig, undtagen det t. <i>Regentszen</i> .	
<p><i>JENS NIELSEN HALD</i>, Brøger i <i>Kiøbenhavn</i>, Han bortgav i alt 23000 Sld. 1693. 5 Aug.</p>	<p>{</p>	t. Indquartering for 50 Soldater, Servis og Sove Penge	5000 Sld.
		t. Søefarende, som ere komne til Skade i Kongens Tieneste	1000 R.
		t. <i>Kiøbenhavns</i> Byes Gavn og Beste	1000 R.
		t. Tvende Senge i <i>Vartou</i>	1000 R.
		t Fattige Huus-Arme og Sengeliggende	1000 Sld.
		t Børne-Huuset	1000 Sld.
		t Fattige Brøgers Enkers og Børns Ophold	500 R.
		t fattige Cofardie Skippers Enkers, eller Børns Opholdelse	500 R.
		t. fattige Cofardie Baadsmænds Rançonerings Enker og Børn.	400 R.
		t. Hel. <i>Geistes</i> Kirke for <i>P. Juels</i> Begravelse, Strøning &c.	200 R.
<p>Af disse Capitaler er til <i>Kiøbenhavns</i> Magistrat ibl. andre leveret 8000 Rdlr., som nu skal være voxne til 1300 Rdlr.</p>	<p>{</p>	t. <i>Nicolai</i> Kirke for <i>E. Lawitzens</i> Begravelse	400 Sld.
		t. den Kirke hvor han selv vilde begraves	600 Sld.
		t. Fattige Skole-Børn under 10 Aar gamle	2000 Sld.
		t Hielp til <i>Christianshavns</i> Kirkes Opbyggelse	200 Sld.
		t. <i>Kiøbenhavns</i> Magistrat, som Executores Testamenti	1000 R.
<p>Han boede paa <i>Kiøbmager Gade</i>, hvor nu <i>Hof-Ober-Proviant-Inspecteur Becker</i> boer.</p>	<p>{</p>		

Budolfs Hospital.

Ligger udi *St. Peders Stræde*, stiftet af *MORTEN BUDOLF* 1725, og først bygt paa den saa kaldet *Posthvigs Plads*, dertil bleve lagt 4000 Rdlr. Samme Hospital brendte 1728, da det siden paa bemeldte Stæd blev henföttet, og sædt 1743 udi fuldkommen Stand af *Afg. Etats - Raad* og *Professor Tbestrup*. Desforuden er i *Kjøbenhavn* det saa kaldet *Brönstrædes Hospital*, hvorom jeg med videre i sin Tiid vil stræbe og give nöyere Op-lysning.

* * *

Til Slutning vil jeg anföre de Legata hvormed *Viborgs* saa kaldede *Latinske Skole* underholdes, og hvad dertil er givet, som haver været, og staaer under Direction af *Stiftsbefalings - Mændene*, *Biskoperne*, *Pralaterne*, *Cannikerne* og *Capitelets Residerende &c.*

* * *

Kong FRIDERICH II. } 1674. 2 Febr. gav Kronens Part og Tiender af Rug og Byg udaf 38 Kirke-Sogner til 30 Skoles-Personers Kost, som udi den Kongelige *Fundation* kaldes *Degne*, eller *Prølinge*, de skulde spise Kl. 10 og Kl 5. Tre Retter, hver Maaltid, og hver have en Pot Öl. Dette Bord maatte ingen uden Fattige nyde, saa at ey Rige, eller de, som brugte Talswænd, kom der, *Verba Foundationis*.

Kong CHRISTIAN IV. } 1595. 10 Nov. at siden de 30 Personer af bemeldte Indkomster ey kunde nyde nödtörftig Underholdning, blev dennem tillagt Konge - Tiender, dessen Renter og Indkomster, og skulde de reduceres til 20 Personer, som de Tvende ældste Prælater, eller Caniker først skulde spise et Aar omkring. udi deres Huus, og siden Tvende andre &c.

Kong FRIDERICH IV. { 1703. 17 Nov. at Skole-Disciplerne i stæden for Frihed for Consumption af Vare til deris Underholdning skulde aarlig nyde 40 Rdlr. af Consumption's-Forpagteren.

De saa kaldte *Degne-Pensjoner*, hvilke udi gamle Documenter og kaldes *Nandest-Penge*, svares til *Viborg Skole* i Korn af 43 Kirker ungefær 11 Tynder Rug og 29 Tynder Byg. Af 11 Kirker som haver lagt under *Skive-Skole* i Tynde Rug og 12 Tynder Byg, hvilket tillige med Skolen, og Capital lidet over 200 Rdlr. er lagt under *Viborg Skole*.

Maltbe Jensen Sebested t. Holmg. Lands-Dommer { 1588. 21 Febr. t. *Viborg Skole gode gamle fulgiørende* 200 Daler. som skal være det samme som Sp. Rdlr. Han gav en lige Summa for Arme, som kaldes endnu *Maltbes-Donation*.

Fr. Christentze Juul t. Sturbergaard 3 gange gift. { t. Huus-Arme i *Viborg legeret* 200 Rdlr. og til Skolen Sp. 300 R.

Fr. Kirstine Juul, Henr. Sundbergs t. Kiærholm Enke. { 1612 St. *Mauritii* Dag gav Cap. for hvis Renter aarlig skulde kjøbes Vadmel og Lerret t. *Viborgs fattige Skole-Discipler* - - 300 Sld.

Ellidtzte Juul, P. Terkelsens t. Brandholm Enke. { 1612 St. *Mauritii* D. gav til samme Brug Rixd. t. 74 Skil. Danske 100 R.

Margret Brabe t. Ulstrup 1614. 29 Jan. t. Arme i *Viborg* 200 R. og t. Discipl. - - 400 R.

Fru Karen Skram t. Tiele. { 1624. 8 Junii til Huus-Arme og Skole-Discipl. i *Viborg* - - 300 Dal. hvis Rente skulde uddeeles *St. Mårtens Aften*. Capit. skulde evindelig staae paa Rente hos *Tiele-Gaards Eyere*; men den blev siden af samme udbetalt og 1672 sat paa Rente uden Pant hos *Henr. Belov t. Hvistvedgaard*, hvor de 1676 ved hans Opbud bleve tabte. De fire Kongel. Opb. Commissarier dømte *Viborgs Capitelets-Residerende*, som *Directer* til at gotgiøre denné Summa, som og skeede. 1692 stod den paa Rente hos *Fr. Karen Reetz t. Kyabbesholm*, siden er den forsvunden og ingen Efterretning vides mere om den.

Fr. Anna Sebested, Ove Lunge t. Oden. Enke { til en fattig Skole-Discipl - - 100 R. Disse bortkome 1658 i Krigens Tiid, og *Capitelets-Residerende* bleve 1678 ved de Kongel. Commissarier til deris Ansvar frikiendte.

Fr. Thale Rosenkrantz t. Sebbø-Kloster { gav til Hielp til Skolens Disciplers Underholdning - - 50 Sld. Blev tabte hvor de stode paa Rente uden Pant, men 1682 af *Capitelets Residerende* igjen udbetalte. 1697 stode de paa Rente hos Major *Mandrup Due*. Siden ere de forsvundne.

<i>Knud Ulfeld t. Svenstrup.</i>	1640. 10 April gav til V. Skole-Discip. l. Underholdning - hvorfor han havde kiøbt <i>Asted</i> og <i>Durup</i> Kon- ge Tiender, som bleve lagde under <i>Ostergaard</i> , hvis Eyere aarlig skulde svare Rent. af bemeldte Capital; Samme Gaard gik siden bort 1673 i Concurs, og ingen vilde svare Afgiften af disse Tiender, saa de stode mange Aar fests ledige, indtil 1681, da de Skolen til Beste bleve bort- festsede.	Sp. 500 R.
<i>Avild Gyldenstjerne t. Timgaard</i>	gav til bemeldte Skoles Discipler - - - Halvdeelen af denne Capital stod 1661 paa Rente hos <i>Fjergen Lykke t. Søegaard</i> ; De andre 500 R. stode hos Frøkerne <i>Anna</i> og <i>Maren Kruse t. Ra- gersvogn</i> . De første bleve tabt ved bemeldte L. og ved en Lands- Tings Dom blev han til- dømt i Mangel af deris Betal. at lide Arrest, men hand undvigede.	1000 R.
<i>Fjergen Rosenkrantz til Kiældgaard Oberste Rente-Mester.</i>	1647. 26 Maj i Følge at han fik <i>Jus-Patronatus & vocandi</i> t. <i>Selde</i> Kirke og Byg-Tienden af samme Sogn, gav han aarlig 14 T. B og legerede Skolen - 1650. 1 Aug. skienkede h. en Bonde-Gaard i <i>Kielstrup</i> Bye til Skolen hvis Afgift skulke deeles imellem Tre Disciplens Afgift var da aarl 30 R og siden 12 R. 1651. 1 Aug. t. en Disceptel, naar han fra <i>Viborg</i> deponerede	- 100 R. - 100 R.
<i>Henric Hvorfeld t. Lilløe Ridder.</i>	1648. 22 Julii til 10 Discipler - - - som stode paa Rente hos <i>Eric Juul t. Hunsbek</i> , til deris Betaling blev udlagt nogle Bønder-Gaar- der i <i>Huexel</i> . 17 Tynder hart Korn, som bleve 1694 soldte for 440 R. Kroner, hvoraf 300 R. bleve 1697 satte paa Rente hos Major <i>Mandrup Due</i> . Siden vides ey noget af disse Penge.	Sp. 1000 R.
<i>Oluf Knudsen, Prest til Vrøe og Refsen Meenigh.</i>	1649 St. <i>Hans Dag</i> efterat en af hans Sogne-Mænd <i>Chr. Jensen</i> havde <i>tribuleret, skanderet, slagen, beerret</i> ham. 1645 blev han dømt ved Lands- Tinget til at betale 40 Sld t. Presten, som dertil lagde 10, hvilket han til dette Leg til Skolen gav - - - De bleve laante til Dom-Kirken i <i>Viborg</i> hvor de 1715 forvandt.	50 Sld.
<i>Anders Bille t. Damsboe B. R. og Marsk.</i>	1650. 10 Julii legerede t. <i>Viborg</i> Skole - - - imod at ham ved Kong FRIDERICH III. Bevil- ling af bemeldte Dato blev tilladt at kalde en Sætte-Degn ved <i>Branstrup</i> og <i>Vindum</i> Meenighe- der i steden for den Discip. som fra <i>Viborg</i> Skole forretter Tiennisten,	100 R.

Fr. <i>Vibeke Bille t. Lundgaard.</i>	Hun har og givet til Hielp til Discipl. Underholdning - -	100 R.
	[Samme vare 1665 paa Rente hos <i>Niels Juul t. Gunderupgaard.</i>	
<i>Hans Juul t. Starupgaard.</i>	{ 1656. 4 Febr. af <i>Starupgaards</i> Eyere betaales aarl Rente af -	100 R.
	for <i>Jus Patronatus</i> til <i>Høgslof Kirke</i> , samt for	
	Konge Tiender aarl. at give til Skolen 21 Tynd. Rug og 10 Tynd. Byg.	
Af <i>Örums</i> Sogns Konge Tiende svarer Sogne Mændene aarl. 13 Tynd. Rug og 12 Tynd. Byg til Skolen samt aarl Renter af 100 R. Efter Sogne-Mændenes Ansøgning og Kongel. Approbation af 31 Martii 1696.		
<i>Palle Krag t. Katholm</i> Ridder, Geheime Raad.	[gav medens han var Stifts-Amtmand i <i>Viborg</i> til dens Skoles Underholdning - - -	300 R.
	{ 1734. 15 April til at erstatte adskillige tabte Legata gav han	
	samt til Böger for flittige og fattige Discipl. -	200 R.
<i>Johannes Trellund,</i> Biskop over <i>Viborg</i> Stift.	t Arme, hans Sviger-Moders Legata indberegnet - -	400 R.
	t <i>Viborgs</i> Hospital <i>Trende</i> heele Portioner - -	1000 R.
	Udi hans Testamientes V. Art. gav han desuden til samme Skole,	800 R.
	Foruden adskillige andre Legata, som med Tiiden paa sit Stæd skal blive anførte,	

